Tampella TÄNÄÄN

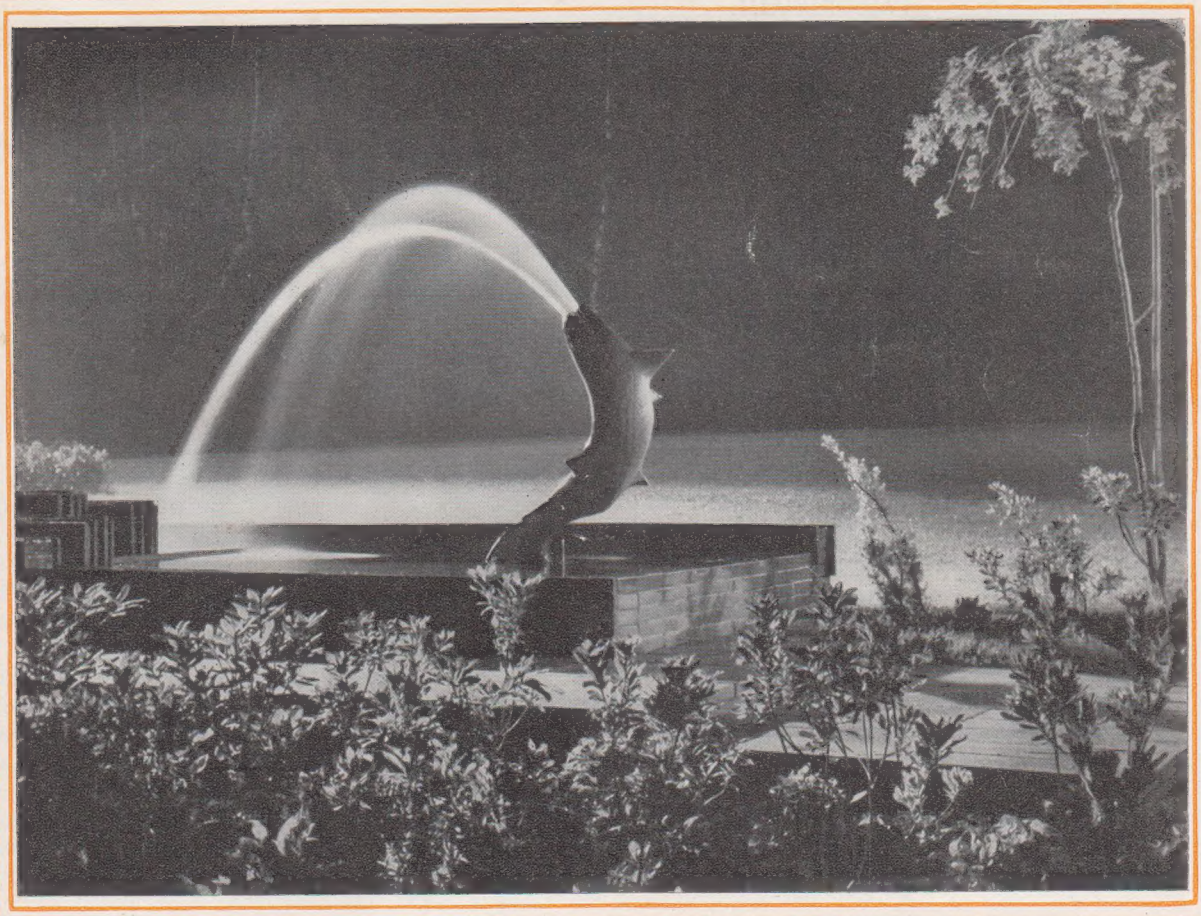

N:o 7–8 1963

Urheilutalon harjoitusvuorot

on jaettu 1. 9. 1963 alkanutta toimintakautta varten seuraavasti:

PALLOILUHALLI:

— sunnuntai	koko päivä	verkkopalloilijat
— maanantai	klo 16.00—23.00	verkkopalloilijat
— tiistai	„ 16.00—19.00	lentopalloilijat
	„ 19.00—20.30	naiset
	„ 20.30—21.30	Saukkolan tytöt
	„ 21.30—23.00	verkkopalloilijat
— keskiviikko	„ 16.00—17.00	yleisurheilijat
	„ 17.00—23.00	pesä- ja jalkapalloilijat sekä Saukkolan pojat
— torstai	„ 16.00—23.00	verkkopalloilijat
— perjantai	„ 16.00—19.30	Saukkola (+lento- ja koripall.)
	„ 19.30—23.00	verkkopalloilijat
— lauantai	„ 14.00—23.00	verkkopalloilijat

Päivätunnit verkkopalloilijoilla, paitsi tiistaisin klo 12.30—14.00 lentopalloilijoille, lähinnä vuorotyössä käyville ja lauantaisin klo 10.00—12.00 konepajakolulle. Verkkopalloilun pelivuorot järjestää Tampellan Verkkopallokerho.

KEILAHALLI: keilajaoston lähemmin jakamien vuorojen mukaisesti.

AMPUMARATA: konepaja ja pellavalaiset tiistaisin ja keskiviikkoisin, lapinniemeläiset torstaisin ja perjantaisin. Sunnuntai, maanantai ja lauantai varattu kilpailuja varten.

URHEILUTALON KÄYTÖSTÄ PERITTÄVÄT MAKSUT: Yleiskortti toimintavuodelta mk 2:—, joka oikeuttaa pääsyyn voimailusaliin ja palloiluhalliin (muihin harrastuslajeihin paitsi verkkopalloon). Verkkopalloilijat maksavat mk 1:— tunnilta ja keilaajat harjoitusvuoroluettelon mukaisesti mk 1:25 tunnilta. Ampumaratakortti mk 2:— toimintavuodelta. Pukukaapeista perittävä vuokra on mk 1:— toimintavuodelta.

JOHTOKUNTA

Kansikuva: Anjalankosken "viimeinen lohi" Inkeroisten keskuskonttorin edustalla. Veistos ja suihkukaivo on kuvanveistäjä Martti Peiston käsialaa. Valok. Kankaanpää.

Tampella TÄNÄÄN

N:o 7—8 JULKAISIJA: Oy TAMPELLA Ab 1963

TOIMITUSKUNTA: Päätoimittaja: fil.maist. A. TIENARI

PÄÄKONTTORI:	PELLAVATEHDAS:	KONEPAJA:	LAPINNIEMI:	INKEROINEN:	HEINOLA:
konttoripäällikkö B. Enderlein ja neiti Sylvi Solin	dipl.ins. A. Vikkula, työnjoht. O. Heinonen ja neiti Eeva Tarkka	ins. P. Autero, kontt. Heivi Ahonen ja tark. E. Österman	konttoripääll. O. Näsi, ins. E. Pöllänen ja sos.virk. M. Malminen	sosiaalipäällikkö A. V. Videnoja	sosiaalipäällikkö O. Linnakko

TEOLLISUUS JA TYÖTEKNILLINEN KOULU

Rehtori Tommi Jänkävaara.

Sotien jälkeinen aika on ollut varsinkin teollisuuden piirissä laajentumisen ja uusien aluevaltausten aikaa. Rinnan laajentumisen kanssa ovat tuotteiden laatuvaatimukset kansainvälisen kilpailun kiristymisen takia tuntuvasti lisääntyneet. Tällainen muutosilmiö asettaa suuret vaatimukset sekä ammattikoulutuksen laajuuteen että teknilliseen tasoon nähden. Maamme ammatti- ja tekniset koulut eivät ole laajentumisestaan huolimatta kyenneet seuraamaan yhä kasvavaa koulutetun teknillisen henkilökunnan tarvetta. Tästä syystä on ammattityöntekijäin tarvetta pyritty tyydyttämään teollisuuden piirissä tapahtuvan laajan kurssitoiminnan avulla. Pätevän teknillisen henkilökunnan (työnjohtajat, suunnittelijat, piirtäjät, työnsuunnittelijat, urakanhinnoittelijat, tarkastajat ym vastaavat) osittaista puutetta ilmentää yhä jatkuva lehti-ilmoitustulva. On tunnettua, että teknillisten koulujen oppilaista suuri joukko on antautunut yhä laajentuvan ammattikouluverkoston, myyntitehtävien ja vastaavien teollisuuden varsinaisten tuotantopiirin ulkopuolisiin tehtäviin. Näin on teollisuudessa ilmenevää vajausta edelleenkin juuri teknikoiden kohdalla havaittavissa.

Poistaakseen edellä mainittua puutetta ja antaakseen kehityskelpoiselle oppilasainekselle mahdollisuuden oman työnsä ohella täydentää teknillistä perustietoutta on teollisuuden ja kaupan yritysten koulutuselin Tietomies v. 1956 laatinut ohjelman Työteknillistä koulua varten ja toteuttanut sitä menestyksellisesti.

"TYÖTEKNILLINEN KOULU pyrkii antamaan teknillistä peruskoulutusta jo ammattikouluiän sivuuttaneille ammattityöntekijöille ja teknillisille toimihenkilöille, joilta tällainen koulutus syystä tai toisesta puuttuu, mutta jotka haluavat kehittää itseään tähtäimenään eteenpäin pääseminen omalla työsaralla. On siis tarkoituksena poistaa se muodollinen este, jonka teknillisen peruskoulutuksen puute asettaa kehityskelpoiselle henkilölle."

Työteknillisen koulun linjajako kuvastaa eri aloilla ilmennyttä puutetta. Koulussa on nim. tällä hetkellä yleinen teollisuusosasto, konepajaosasto, kunnossapitoosasto, levytyöosasto, koneenpiirtäjäosasto ja autoosasto. On myös suunniteltu koneenasennusosaston perustamista yhteistyössä teollisuuden ammattikouluyhdistyksen metallikomitean kanssa samaan tapaan kuin jo perustettu levytyöosasto sai alkunsa v. 1960.

Työteknillisessä koulussa on opiskelun ydinajatuksena oppilaan mahdollisimman suuri omatoimisuus.

Paperikone Tsekkoslovakiaan toimitusvaiheessa

Vuoden 1960 heinäkuussa solmittiin Tsekkoslovakian hankintaorganisaation Strojimport'in ja Tampellan Konepajan välillä sopimus täydellisten paperitehtaan koneistojen toimittamisesta vuoden 1963 aikana. Paperikone apulaitteineen tullaan asentamaan Slovakian keskivaiheilla sijaitsevaan Ruzomberok-nimiseen teollisuuskeskukseen, jossa on jo ennestään jonkin verran puunjalostusteollisuutta. Paperikoneen lisäksi kuuluu toimitussopimukseen jauhatusosasto, pituusleikkuri, tehdassuunnittelu, koneiden asennus ja käyntiinpano.

Paperikoneen tuotanto tulee olemaan n. 80 päivätonnia puuhiokkeettomia selluloosapapereita, kuten kirjoitus-, paino-, offset-, syväpaino-, kirjapaino- ja asiakirjapapereita. Tehdas on pohjoismaisen mittapuun mukaan keskisuuri. Raaka-aineena tullaan käyttämään valkaistua sulfiittiselluloosaa. Paperikoneen työleveys on 4200 mm, kokonaispituus n. 80 m, ja konstruktionopeus 450 m/min.

Paperikoneen pääosien mitoituksista voidaan mainita

— Suljettu paineperälaatikko, sekoituspumpun max. teho on n. 20.000 l/min.
— Viiraosan, viiran pituus on n. 30 m.
— Puristinosalla on neljä puristinta, joista kaksi ensimmäistä ovat imupuristimia.

On muistettava, että opiskelu tapahtuu kolmen vuoden aikana normaalisen työn ohella. Opiskeluaika jakautuu kolmeen lukuvuoteen kunakin vuonna suoritettavine tentteineen ja kertausjaksoineen. Kultakin luokalta saatu vuositodistus oikeuttaa jatkamaan edelleen.

Tällä hetkellä on Työteknillisessä koulussa eri luokilla 735 oppilasta valmistumassa teollisuuden palvelukseen. Heidän keski-ikänsä on n. 30 vuotta.

Käytäntö on jo lyhyenä aikana osoittanut, että Työteknillisen koulun käyneet ovat ns. teknikkoina pystyneet hoitamaan menestyksellisesti työnjohtajan ja muita vastaavia heille uskottuja tehtäviä.

Jo opiskeluaikanaan on heillä mahdollisuuksia hoitaa, praktiikkansa kannalta tärkeitä, apulaistyönjohtajan ja vastaavia tehtäviä. Opiskelun aikana suoritettava työ on ns. elävää praktiikkaa. Kun tähän lisätään useimman opiskelijan ennakkokokemus työalallaan (useimmiten 10 vuotta ja ylikin), on selvää, että heillä on erittäin hyvät käytännölliset mahdollisuudet menestyä heille uskotuissa tehtävissä.

Teollisuuden kannalta on eduksi laskettava myös se, että oma henkilökunta — omasta halustaan — työssä ollessaan hankkii ammattialansa teknillistä ja taidollista pätevyyttä, sillä antavathan he koko opiskelunsa aikana täyden työpanoksen tehtaansa hyväksi ja valmistuttuaan ovat työnantajalleen ja työympäristölleen tuttua ja taattua väkeä. Talo tuntee heidät ja he tuntevat talon.

Opiskelukustannukset ovat tekijöitä, jotka aina kiinnostavat opiskelun yhteydessä. Työteknillisen koulun opiskelutavasta ja järjestelystä johtuu, että opiskelu tulee halvaksi. Ei menetetä työansioita, ei tarvitse asua kodin ulkopuolella, lukukausimaksut kirjoineen ja ohjauksineen ovat suhteellisen halvat. Kun tähän vielä lisätään useissa tehtaissa käyttöön otettu opiskeluavustus, tulee opiskelu hyvin halvaksi. Mutta sitä enemmän vaaditaan opiskelijalta omia ponnistuksia ja itsekuria, sillä ohjelma on tiivis ja vaativa. Sen läpiviemiseen määrätyssä ajassa vaaditaan vapaa-aikojen runsasta käyttöä. Ei ole ihme, jos tällaisen opiskelijan kotona perhe saa usein kuulla: "Olkaa hiljaa, isä opiskelee."

Kun sitten on saatu opiskelua vastaava vakanssi ja työteknikon todistus taskuun, on mieli tyytyväinen — on saavutettu jotain, joka ei ole helposti saavutettavissa. Mutta opiskelu ei saa päättyä tähän. On jatkettava käytännön palveluksessa saatujen tietojen soveltamista ja ylläpidettävä opittuja taitoja. Useat työnantajat auttavat tässäkin lähettämällä työteknikoita Teollisuuden Työnjohto-opistoon 4-viikkoisille työnjohtajien johtamistaidollisille tai vastaaville kursseille.

Moni varmaan kysyy mielessään, miten tällainen opiskelu sitten aloitetaan ja mitkä ovat perusvaatimukset? Perusvaatimuksena on täydellinen kansakoulun oppimäärä. Työpaikoilla on syytä kääntyä koulutusasioita hoitavan henkilön tai esimiehen puoleen, saadakseen tarkempia tietoja asiasta. Esimies myös ratkaisee yleensä kysymyksen siitä, kannattaako asianomaisen lähteä opiskelemaan — onko edellytyksiä, onko mahdollisuuksia vakanssista, voiko saada opiskeluavustuksia jne. Tällainen menettely on reilua ja avaa mahdollisuudet saada järjestettyä ohjausta. Ilmoittautuminen on suoritettava henkilökohtaisesti Tietomieheen erikoisella ilmoituskortilla, jolloin opiskelija joutuu suorittamaan ensimmäisen lukukausimaksuerän.

Kaikenasteinen palkannauttija on eräänlainen kauppamies. Hän myy joko henkistä tai kättensä taitoa. Ostajana on työnantaja — useimmiten myös itse palkannauttija. Työnantaja maksaa sen mukaan, kuinka pitkälle taito on kehittynyt, ja minkä asteista se on. Laatu on tässäkin kaupassa ratkaiseva tekijä. Opiskelijan on tämä syytä muistaa, silloinkin kun sattuu ns. kyllästymisen kausia (ne kuuluvat kaikkeen inhimilliseen elämään).

Voidaan lopuksi tyydytyksellä todeta, että meilläkin on astuttu aimo askel länsinaapuriemme hyvin pitkälle kehittämää ns. itseopiskelutoimintaa kohti, joka toiminta näissä maissa on saanut vakiintuneen opiskelun aseman. Tiedämmehän varsin hyvin, että kaikki halukkaat eivät mahdu teknillisiin kouluihin ja että kaikilla ei ole syystä tai toisesta edes mahdollisuutta niihin pyrkiä, mutta Työteknillinen koulu muiden vastaavien rinnalla on avannut mahdollisuudet korjata nämä vaikeudet. Toivoa sopii, että Työteknillinen koulu vakiintuisi teollisuuttamme palvelevaksi jatkuvaksi opiskelumuodoksi.

Rehtori Tommi Jänkävaara

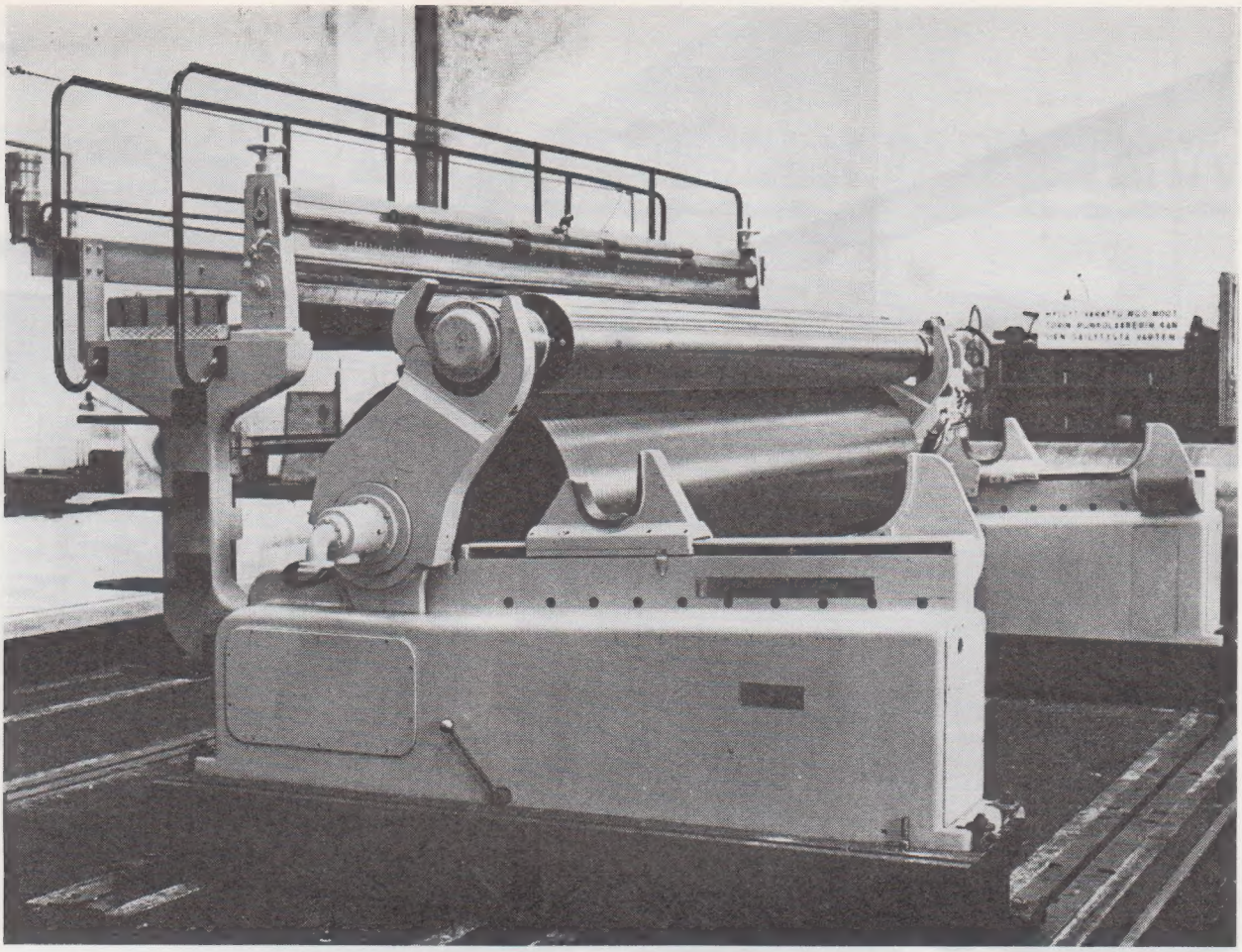

Pope-rullaaja kostutuslaitteineen

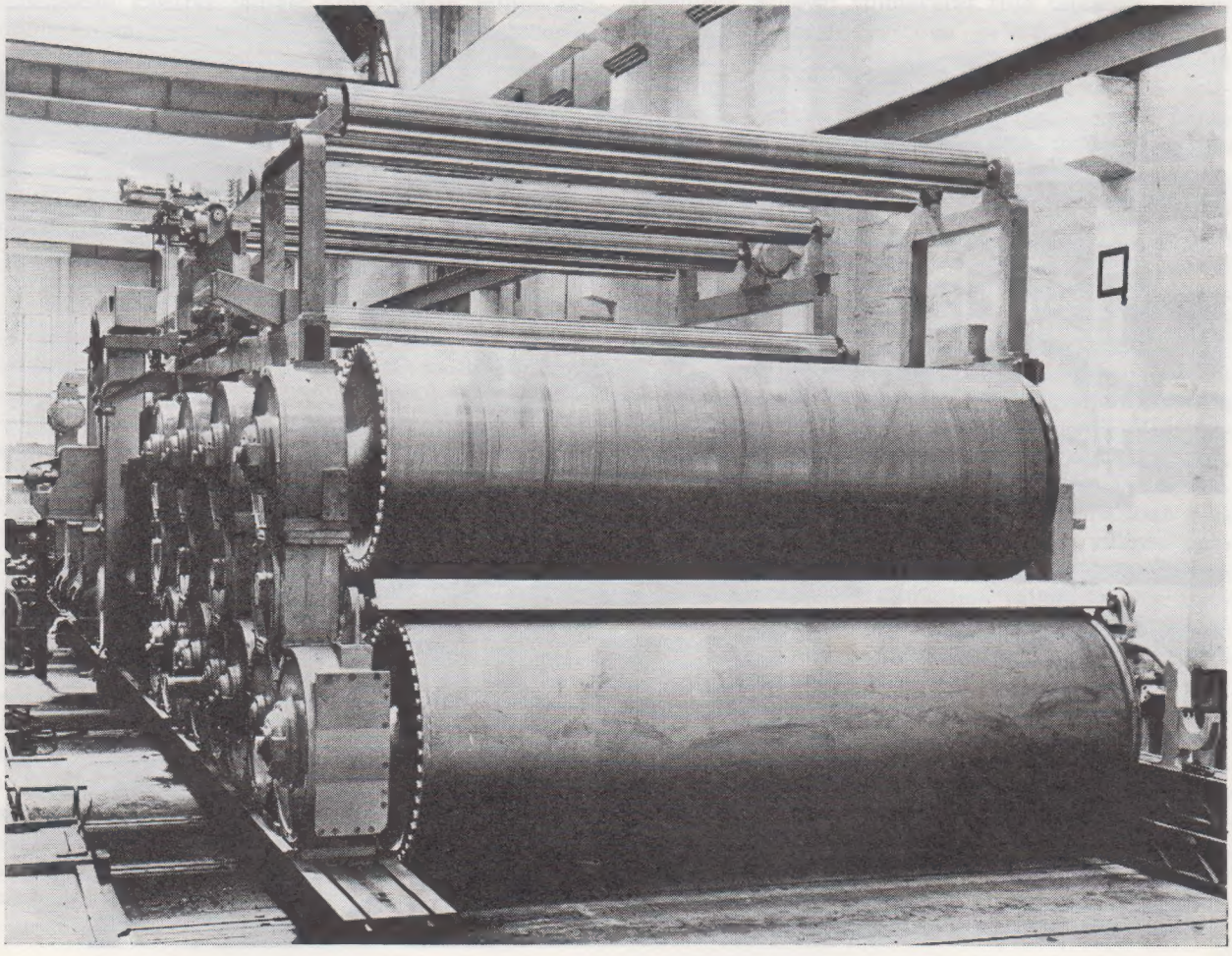

Ensimmäinen kuivausryhmä koottuna. Takana puristinosan runkoja

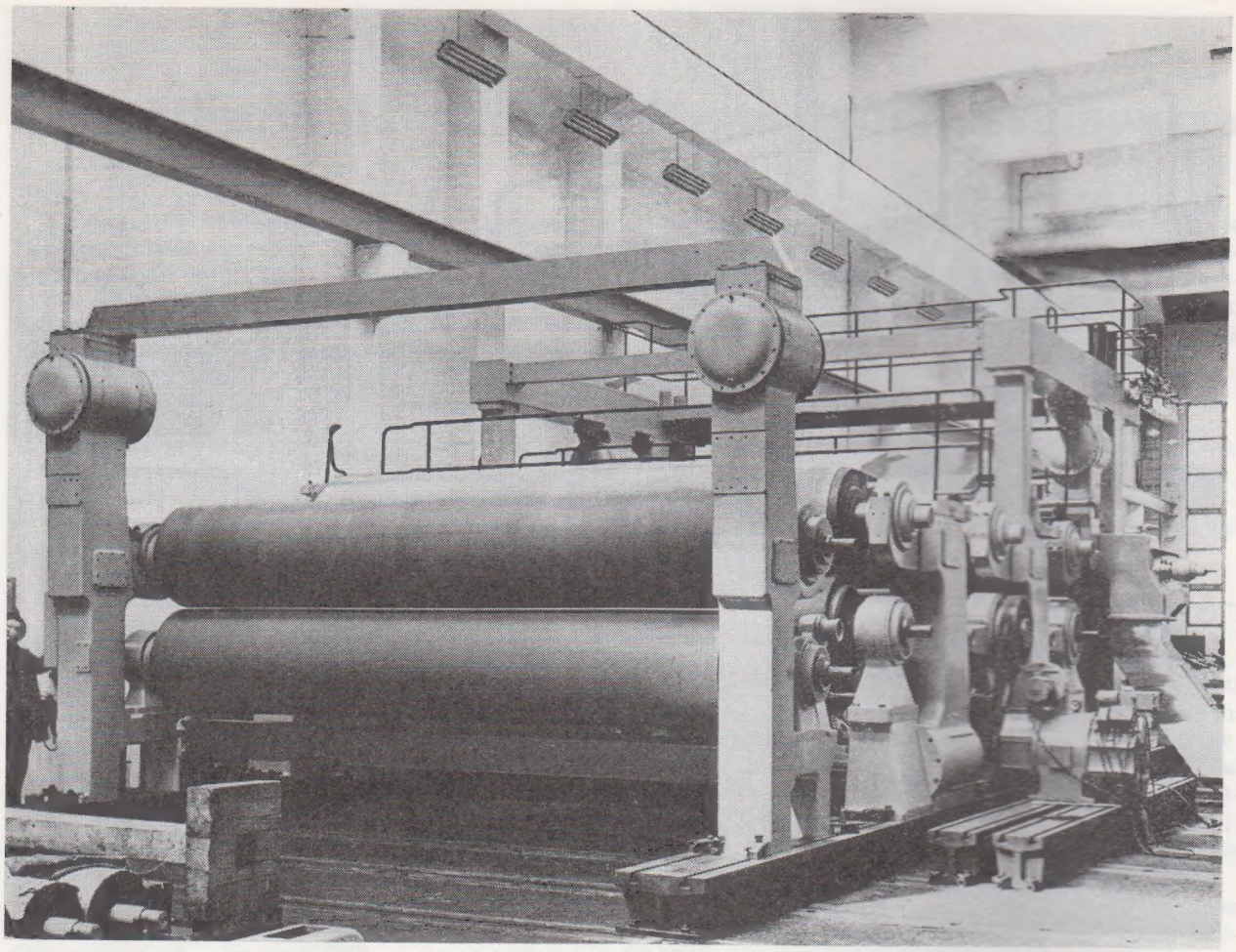

Neljä puristinta käsittävä puristinosa koekäytössä

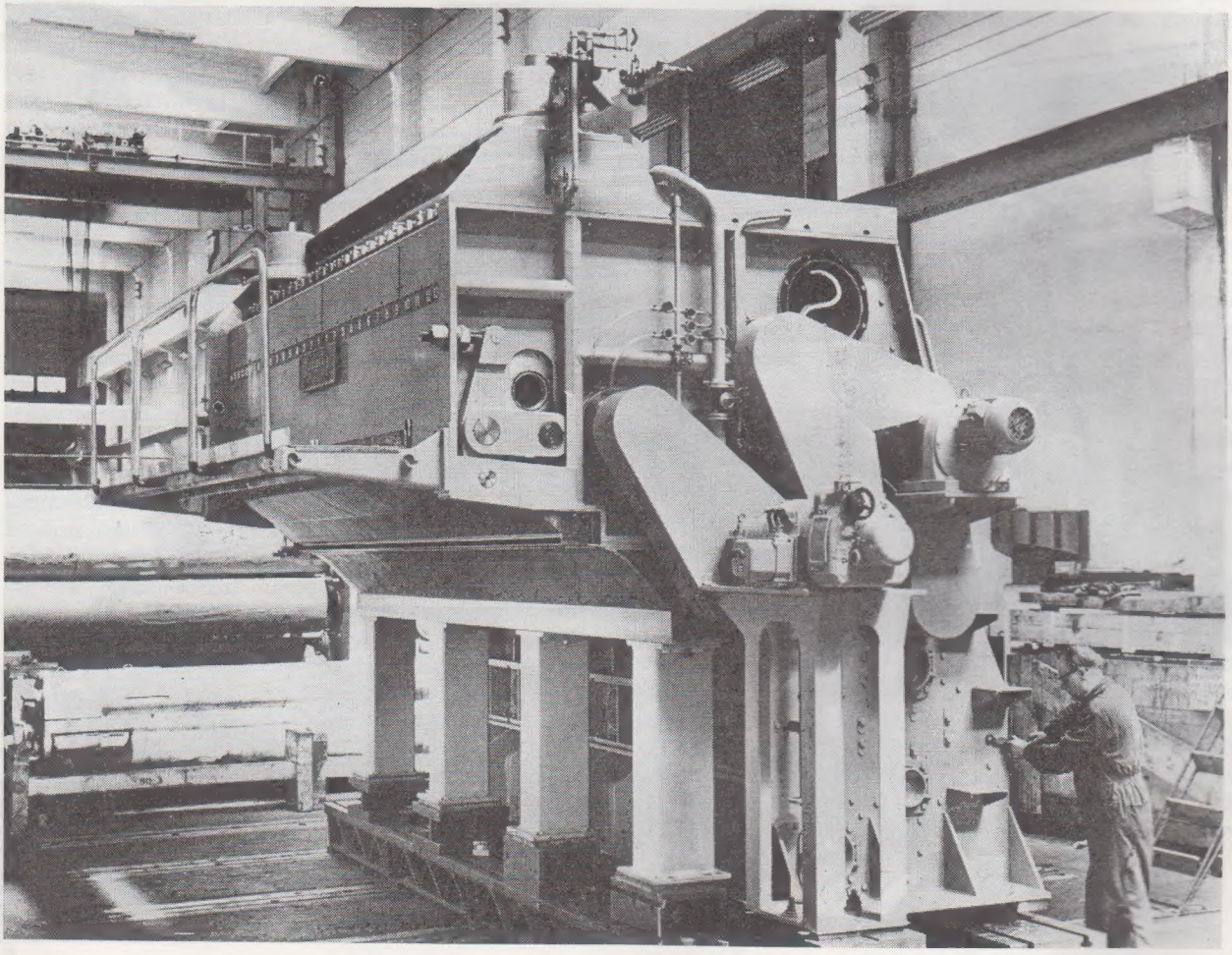

Paineperälaatikko. Etualalla reikätelojen käyttölaitteet

— Vakauttamista varrotessa.
— Säästämisestä Suomessa.
— Vertaus "viisaista miehistä".
— Kiihko ja asiallisuus.
— Väärä uteliaisuus.
— Terve uteliaisuus eli opiskelu.
— Liikunta terveyden terästäjä.

— Kuivausosastolla on kuivaussylintereitä 45, sekä liimapuristin molemminpuolista paperin pintaliimausta varten. Puristin on konepajan ensimmäinen vaakasuoraa rakennetta oleva. Koneeseen kuuluu vielä 8-telainen konekalanteri ja Pope-tyyppinen rullaaja.

Paperikoneen kapasiteetin mukaan mitoitettu **jauhatusosasto** käsittää laitteet aina kuivan selluloosan hajoituksesta perälaatikkoa edeltävään selectifierlajitteluun asti. Jauhatuksen järjestelyssä on sovellettu duo-cycling-kiertojauhatusta, putkisto on kylläkin suunniteltu niin, että useat eri ajotavat mukaanluettuna jatkuva jauhatus on mahdollista. Jauhatusosasto on instrumentoitu "puoliautomaattiseksi" ja kaikki säätöjen mittaus ja moottoreitten ohjaus on keskitetty yhteen keskushoitopaneeliin.

Tärkeimpinä alihankkijoina ovat olleet

— pituusleikkuri	Valmet Rautpohja
— ilmastointi	Suomen Puhallintehdas
— pumput	Ahlström Karhula
— instrumentointi	Control Oy Helsinki
— pyörrepuhdistajat	Projecting Ab Stockholm
— rullanosturi	Kone Oy Helsinki
— liimanvalmistus	Transgraphie Basel
— sähkökäyttö	Brown Boveri
— tehdassuunnittelu	Metex Helsinki

Toimitus, jonka kokonaispaino nousee n. 1400 tonniin ja kolliluku n. 1000:een, laivataan kolmessa erässä. Ensimmäinen erä laivattiin toukokuun alussa. Toinen erä, joka käsittää paperikoneen viiraosaa lukuunottamatta laivataan heinäkuussa ja kolmas erä syyskuussa. Asennustyön on arvioitu kestävän n. 6 kk.

Toimitussuunnitelman toteuttaminen on tapahtunut dipl. ins. A. Karholan johdolla, konstruktiotyötä on johtanut ins. A. Litma ja projekti-insinöörinä on ollut dipl.ins. J. Yli-Paavola. Asennustyötä tulee johtamaan ins. T. Vaissi.

Teollisuuslaitosten ja niiden palveluksessa olevien kannalta asiaa katsoen eivät tähänastiset keskustelut ns. vakauttamisohjelman aikaansaamiseksi ole olleet erikoisen lohdullisia vielä vähemmän innostavia. Tiedetäänhän ministeriportaassa vakavasti keskustellun myös elinkeinoelämän uusista lisärasituksista, kuten uudelleen korotettavasta yhtiöverosta ja poisto-oikeuksien supistamisesta.

Työllisyyspolitiikan alkeisiin kuuluu kaiketi pyrkimys lamakautena ainakin jarruttaa tuotannon heikkenemistä, elleivät voimavarat riitä tuotantoa suoranaisesti elvyttäviin julkisen vallan toimenpiteisiin. Emme tiedä yhtään korkean elintason hankkinutta markkinatalouden maata, joka ei tätä sääntöä noudattaisi — omaamme lukuun ottamatta, missä lamakausien aikana aina on keksitty tärkeämpiä tavoitteita.

Mutta suhdanneteoriasta riippumattakin pitäisi olla selvää, etteivät elinkeinoelämälle nyt sälytettävät lisärasitukset tuota valtiolle edes lisätuloja. Hintasulun pysyessä voimassa ulkomaisen kilpailun jatkuvasti tehostuessa, kustannusten edelleen noustessa, suhdanteiden osoittamatta valkenemisen merkkejä ja pankkien pantua lapun luotto-osastojensa luukuille, on kannattavuuskehitys kuluvana vuonna ollut nopeasti heikkenevä. Sellaisilla työllisyyden kannalta keskeisillä aloilla kuin elintarvike-, tekstiili- ja sahateollisuudessa, edelleen mm. metalliteollisuudessa, elintarvikekaupassa ja liikenteessä ilmoitetaan toimittavan joko selvällä tappiolla tai juuri nollarajan tuntumassa. Kun hintojen ja kustannusten välinen epäsuhde ei millään elinkeinoalalla voi enää kauan jatkua, johtaisi pienikin julkisen vallan taholta tuleva lisärasitus tässä vaiheessa investointien pysähtymiseen ja tätä tietä kokonaistuotannon suoranaiseen laskuun. Viimemainittuun taas sisältyy valtion tavanomaisten tulojen kertymisen ja työllisyysmenojen paisumisen kannalta siksi suuria riskejä, että huoleti voidaan väittää elinkeinoelämälle sälytettävien lisärasitusten aiheuttavan valtiolle samanaikaiset, vastaavan suuruiset lisämenot. Toimenpide ei siis tuottaisi mitään, ja sen seurauksena elinkeinoelämän kehitys pysähtyisi ulkomaiden hyväksi. Koko kansantaloudelle toimenpide olisi monin tavoin epäedulli-

nen. Riittäköön vain viittaus siihen melkoiseen eroon, joka vallitsee toisaalta elinkeinoelämässä ja toisaalta julkisessa työttömyystöissä tehtävän työn hyödyssä ja tuotannossa.

* * *

Taloudellinen kasvu on meidän päiviemme eräs yleisimmin hyväksytyistä talouspolitiikan päämääristä. Sillä tarkoitetaan lyhyesti sanottuna pyrkimystä yhteiskunnan kokonaistuotannon nopeaan ja tasaiseen lisäämiseen. Tärkeimpiä edellytyksiä tässä tehtävässä on tuotantokoneiston jatkuva laajentuminen ja nykyaikaistaminen. Nämä investoinnit eivät ole puolestaan mahdollisia ilman riittävää säästämistä, mikä merkitys nimenomaan Suomen talouselämälle on ratkaiseva.

Kansantaloudellisessa mielessä säästäminen on laajempi käsite kuin pankeissa ja huoltokonttoreissa tapahtuva rahasäästäminen. Paitsi pankki- ja huoltokonttorisäästämistä se sisältää esim. yritysten poistot ja sitä paitsi suuren osan meitä rasittavista veroista niin todellisuudenvastaiselta kuin se saattaa tuntuakin. Säästämistä näin laajassa merkityksessä tarkastellen Suomi on kansainvälisesti katsoen varsin säästäväinen kansakunta. Vuosina 1948—62 on meillä säästämisen osuus nettokansantulosta (markkinahintaan) ollut keskimäärin runsas viidesosa (vuonna 1938 17 %), kun taas kulutukseen on mennyt vajaa 4/5 tuloista. Vastaaviin säästämislukuihin yltävät tärkeistä teollisuusmaista vain Norja ja Japani. Sitä vastoin esim. Ruotsissa, Länsi-Saksassa ja Alankomaissa on vastaava säästämisalttius ollut meitä keskimäärin hiukan pienempi eli n. 20 %, Tanskassa, Italiassa ja Ranskassa 10—15 %:n vaiheilla sekä Englannissa ja U.S.A:ssa vain kymmenisen prosenttia.

Julkisen säästämisen lisääntyminen — muodostaahan julkinen säästäminen n. 55 % yhteiskunnan kansantaloudellisesta säästämisestä — yksityisen säästämisen kustannuksella on luonnollisesti painanut leimansa myös investointien rahoittamiseen. Yksityisen sektorin investointimahdollisuudet ovat luonnollisesti vastaavasti vähentyneet. Tuskin missään on pakollinen julkinen säästäminen suhteellisesti niin suurta kuin Suomessa. Esim. Ruotsissa, Englannissa, Italiassa, Alankomaissa ja Japanissa julkisen sektorin osuus kokonaissäästämisestä on keskimäärin ollut n. 1/3, kun se todettiin Suomessa olevan yli 1/2. Myös Norjassa, Tanskassa, Ranskassa ja Länsi-Saksassa tämä suhdeluku on pysytellyt 40—45 %:n vaiheilla eli siis pienempänä kuin yksityisen säästämisen osuus. Vain viime korkeasuhdanteen parhaina vuosina on yksityinen säästäminen Suomessa noussut julkista suuremmaksi. Kun julkisen säästämisen tärkeä edellytys on korkea verorasitus ja kun toisaalta verot useimmiten maksetaan juuri niistä varoista, jotka muuten olisi säästetty, on tämä merkinnyt sitä, että yksityinen vapaaehtoinen säästäminen on vastaavasti jäänyt vähemmälle.

Jälleen tässäkin yhteydessä meidän on palautettava mieliin se tosiasia, että julkiset investoinnit ovat olleet heikosti tuottavia, tosiasia, jota olemme varemminkin asiaa käsitellessämme korostaneet. Niinpä poliittisista syistä tapahtuneet sijoitukset esim. syrjäseutujen teollisuuslaitoksiin tai suosituimmuusasemassa olevaan maatalouteen ovat olleet suhteellisen tuottamattomia tai vain pitkällä tähtäimellä tuotantoa edistäviä. Kun valtio yleensä on ohjannut hyvin suuren osan sijoitettavasta pääomasta, ovat varsinainen teollisuus ja muut korkeatuottoiset elinkeinot joutuneet tyytymään huomattavasti pienempään osaan saatavissa olevista pääomavaroista kuin muissa teollisuusmaissa. Tätä vinosuuntausta kerroimme lehtemme viime numerossa professori Erik Dahménin korostaneen talouselämästämme tekemässään huomiota herättävässä tutkimuksessaan. Saavuttaaksemme nopeamman kansantulon kasvuvauhdin pitäisi investointitoiminnan keskittyä entistä enemmän aloille, jotka takaavat sijoitetulle pääomalle parhaan tuoton.

* * *

Ja noina aikoina eli suurissa kaupungeissa "viisaita miehiä", jotka sanoivat toisilleen: "Koska me olemme oppineita ja meidän veljemme ovat oppimattomia eivätkä sen vuoksi kykene tekemään ratkaisuja omaksi parhaakseen, muodostakaamme keskenämme neuvosto ja päättäkäämme asioista oppimattomien ja tietämättömien veljiemme puolesta."

"Ja huolehtikaamme siitä, ettei heidän joukossaan ole ainoatakaan köyhää, eikä yhtäkän jolla ei olisi työtä tai varoja elämiseensä, ellei hän kykenisi työhön tai haluaisi sitä tehdä.

Ja ottakaamme osa omaisuudesta jokaiselta, joka tekee työtä perheensä elättämiseksi, ja jakakaamme se köyhille, niin että kaikki menestyisivät meidän suuren viisautemme ja oppineisuutemme ansiosta."

Nämä "viisaat miehet" olivat tosin vilpittömiä sydämeltään eivätkä tahtoneet vääryyttä veljilleen, mutta he rikkoivat kuitenkin näitä vastaan riistämällä heiltä heidän vapautensa päättää, kuinka käyttäisivät oman työnsä hedelmät — kuluttamalla ne "viisaasti" tai tuhlaamalla ne tai jakamalla ne köyhille.

Ja koska "viisaat miehet" olivat säätäneet lain, että he huolehtisivat köyhistä, ja koska he ottivat yhä suuremman osan niiden varoista, jotka tekivät työtä, ihmisten lähimmäisenrakkaus kylmeni ja he sanoivat "Pitäköot "viisaat miehet"säädöksineen huolen köyhistä ja kovaosaisista."

Ja noina aikoina ilmestyi myös pahoja miehiä, jotka tavoittelivat valtaa lähimmäistensä yli, ja he liittyivät "viisaisiin miehiin" sanoen "Mekin haluaisimme auttaa poloisia tietämättömiä veljiämme ottamalla niiltä, joilla on, ja antamalla niille, joilla ei ole." Ja niin samanlaisia olivat teot, joita he pyrkivät tekemään, ja valta, jonka he näin saivat, ettei kukaan pystynyt erottamaan hyvää tarkoittavia "viisaita miehiä" pahoista miehistä, jotka tavoittelivat valtaa heidän ylitseen.

Ja tapahtui niin, että työtä tekevien harteille sälytetyt taakat kävivät niin raskaiksi ja lakien ja säädösten moninaisuus niin rasittavaksi, että he alkoivat napista ja tuntea tekevänsä turhaan työtä, ja he kävivät haluttomiksi maksamaan veroja niiden elättämiseksi, jotka eivät halunneet työtä tehdä.

Ja varakkaat miehet sanoivat itse tykönään: "Miksi enää käyttäisimme rikkauksiamme tavaroitten tuottamiseen, kun "viisaiden miesten" lait eivät salli meidän pitää voittoamme tai käyttää sitä mielemme mukaan?" Ja niin kävi välttämättömäksi "viisaitten misten" antaa yhä uusia säädöksiä, jotta tavaroita jatkuvasti tuotettaisiin. Ja kaikki ihmiset, köyhät niin kuin rikkaatkin, joutuivat yhä lujemmin "viisaitten miesten lakien kahleisiin.

Ja sorretut valittivat mennyttä vapauttaan, mutta heidän valituksensa eivät kuuluneet kansanjoukon huutaessa: "Pidämme turvallisuutta vapautta parempana." Ja tämä kansanjoukko kunnioitti "viisaiden miesten" lakeja kuin Luojaansa ja antoi pettää itseään uskoessaan, että nämä lait olivat kaiken hyvän lähde, ja ollessaan tietämättömiä siitä, että eivät lait ja niiden toimeenpanijat mitään tuota, vaan ottavat toiselta antaakseen toiselle.

Ja "viisaat miehet" sanoivat: "Meidän täytyy antaa ihmisille turvallisuutta, niin että voisimme jatkuvasti hallita heitä." Ja vaikka jotkut "viisaista miehistä" alkoivat ymmärtää keinojensa mielettömyyden he huomasivat, ettei ollut enää heidän vallassaan palauttaa takaisin sitä vapautta, jonka he olivat ottaneet veljiltään, koska heidän keskuudessaan olevat pahat miehet olivat saaneet vallan niiden monien lakien ja säädösten nojalla, joita oli annettu.

Ja niin "viisaat miehet" havaitsivat menettäneensä omankin vapautensa keskuudessaan oleville pahoille miehille. Ja he perhekuntinensa joutuivat samaan orjuuteen kuin oppimattomat veljensäkin.

* * *

Jotkut filosofiset syväluotaajat ovat olleet sitä mieltä, ettei maailman muuttuessa ihminen miksikään muutu. Miten lieneekään niiden sielun pohjamutien laita, mutta kyllä sivistys on vaikuttanut jo pintaa syvemmälle ja käyttäytymistavat ovat ainakin enimmäkseen vallan toiset kuin jo muutama sata vuotta sitten.

Muistetaanpa tässä esimerkiksi vaikka lukemamme siitä, millaista kieltä kansojen kuninkaatkin käyttivät kolme-neljäsataa vuotta sitten toisistaan, kun sattuivat toistensa edesottamuksista närkästymään. Eikä hengenmiesten laita ollut sen kummemmin. Paavi kirosi Martti Luther-nimiseen vakaumuksen miehen kirkon ulkopuolella, jolloin tämä puolestaan julisti paavin antikristukseksi.

Sellaista oli silloin. Nykyisin maailman mahtavimpienkin valtioiden päämiehet käyttävät päävastustajiensa kanssa keskustellessaan kohteliaita muotoja ja asiallista kieltä, ja katolilaiset ja luterilaiset pappismiehet nimittävät toisiaan veljikseen. Vakavimmistakin erimielisyyksistä ja uhkaavimmastakin aseiden kalistelusta huolimatta näytetään pystyttävän asialliseen ja kiihkottomaan keskusteluun, jopa sopimuksiin.

Ikävä kyllä nuo esimerkit eivät vielä todista, että kiihkoilu olisi katoamassa maailmasta, enempää kuin omilta nurkiltammekaan. Se on tosin vähentynyt ja toivokaamme, että kehitys jatkuu samaan suuntaan. Onhan väitetty aatekiihkon kuuluvan muutoin rauhallisen suomalaisen luonnekuvaan. Miten lienee. Politiikan piiristähän ei kiihkomieli ja sen mukainen kielenkäyttö ole vielä läheskään kadonnut, mutta kotoista nykytilannetta ei siinä suhteessa voida edes verrata muutamien vuosikymmenien takaisiin aikoihin. Nyt jo tajutaan, että eri mieltä olevallakin voi olla siihen omat vakavat aiheensa — eikä vain hulluus ja konnuus. Emme elele enää täällä Suomessa kuin jossakin omassa syrjäisessä nurkkauksessa. Yhä laajeneva osallistumisemme muun maailman menoon ja sen yhä kiinteämpi seuraaminen on opettava meille yhtä ja toista sen lisäksi, mitä tähän mennessä olemme jo saaneet luvan oppia.

Asiallisen keskustelun viriäminen ja kiihkomielisyyden vastaava väheneminen ovat viime aikoina sävyttäneet keskustelua sellaisistakin suomalais-kansallisesti tunteita kuohuttavista aiheista kuin alkoholin käytöstä, myynnistä ja vaikutuksista. Tosin muuan vihaisena nuorena miehenä tunnettu sanankäyttäjä kirjoitti äskettäin Alkoholipolitiikkalehdessä mielipiteenään, että "sekä raittiit että juopot puhuvat alkoholista silmät kiiluen", mutta hän syyllistyi varmasti eräänlaiseen retooriseen yleistykseen, mitä ei pidä ymmärtää sananmukaisesti ainakaan raittiiden osalta.

Nyt näyttävät jo oppineet ja arvovaltaiset miehet käyvän julkista keskustelua alkoholinkäytön kielteisistä ja myönteisistä vaikutuksista, kun vielä aivan äskettäin kaikella alkoholinkäytöllä laadusta ja määrästä riippumatta oli "virallisesti" vain yksi ainoa vaikutus: myrkytys siitä huolimatta, että jokainen voi todeta "myrkytysoireet" eri kansalaisten kohdalla varsin erilaatuisiksi. Tuollainen asiallinen keskustelu eri mielipidesuuntien välillä käytännön kokemuksen ja tieteen havaintojen pohjalta on kansamme alkoholikysymyksen kohdalla erittäin tervetullut.

Alkoholismia koskevista tutkimustuloksista on ollut mielenkiintoinen mm. se, että juutalaisten keskuudessa on alkoholismi erittäin harvinaista ja että suokertaa suurempi kuin italialaisten. Tiede tutkii myös malaisten taipumus alkoholismiin on kymmenen aineenvaihdunnan ja alkoholismitaipumuksen välisiä suhteita. Tuollaisten mahdollisten fyysisten alkoholismin syiden lisäksi olisi mielenkiintoista saada valaisuista asian psyykiselle puolelle. Mikä vaikutus on esimerkiksi kompleksittomalla suhtautumisella alkoholijuomiin kasvatuksella ja uskonnolla? Elleivät sellaiset seikat selviä, saamme ehkä iankaiken hämmästellä jotakin kymmenkertaista taipumustamme alkoholismiin — ja ympäripäihtyneiden jatkuvaa yleisyyttä niin anniskeluliikkeissä kuin muillakin julkisilla paikoilla.

* * *

Inhimillisen uteliaisuuden asteikko on laaja ja vivahderikas kuin sateenkaari. Sitä on myönteistä ja kielteistä, oikeaa ja väärää. Viimeksi mainittua on yritetty ainakin yhdestä kohdasta mitatakin. Kun olympiakesänä 11 vuotta sitten järjestettiin ensimmäisiä kaupunkien välisiä hyvän käytöksen kilpailuita, oli eräällä kilpailukokeella nimenä "väärä uteliaisuus". Siinä ummikko-ulkomaalaisena esiintyvä kokeen suorittaja tutki kadulla kaupungin karttaa ja pienoissanakirjaa. Toinen tarkkailija seurasi vierestä, moniko ohikulkija osoitti "väärää uteliaisuutta" pysähtymällä töllistelemään ulkomaan elävää.

Kokeesta ei kuitenkaan tullut mitään, tai paremminkin tulokset olivat liian hyviä — pelkkiä kymppejä — pelkkiä kymppejä — niin että koe oli poistettava ohjelmista. Syy tuloksiin oli arvattavasti hyvin inhimillinen: eihän kukaan jäänyt ilmeisissä vaikeuksissa olevaa töllistelemään tilanteessa, jossa olisi voinut joutua avunpyynnön kohteeksi!

Todellisuudessa ihmisen uteliaisuus, niin kielteinen kuin myönteinenkin, on millään kokeilla mittaamaton. Parhaimmillaan se esiintyy kannustajana tieteissä, joiden tavoitteena ei ole käytännöllinen "hyöty". Kehnoimmillaan se kohdistuu lähimmäisen yksi-

tyisasioiden urkkimiseen toivossa löytää edes jotakin häntä vahingoittavaa.

Uteliaisuus kannustaa ihmisen kekseliäisyyden äärimmilleen, jotta hän saisi tietoonsa, miltä näyttää kuun takapuoli, ja se panee hänen korvansa tuntikausiksi seinään kiinni, jotta kuulisi, mitä naapurin puolella puhutaan. Uteliaisuus saa ihmisen kaivelemaan maasta suurin vaivoin ja kustannuksin ikivanhoja ruukunsirpaleita valaisemaan lajinsa menneisyyttä, mutta se voi saada myös jonkun availemaan toisten kirjeitä, tutkimaan toisten taskuja ja laatikoita ja penkomaan paperikoreja. — "Meit o nii moneks", sanottiin ennen Kannaksella.

Kerrotaan porolappalaisen loukkaantuvan, jos häneltä kysytään porojensa lukumäärää. Täällä etelässä ei käy päinsä olla niin herkkätunteinen, koska kuka tahansa hyvän-päivän tuttu voi alkaa viattomin naamoin kuulustelun. Onko asuntosi oma? Onko kesämökki? Onko auto? Onko televisio? Koska vaimosi sai viimeksi uuden hatun? Ja niin edelleen. Toisen vastaavanlaisen kuulustelijalajin muodostavat jotkut politiikan ylilämmittäjät. Jos kuulustelun kohde ei katso velvollisuudekseen antaa heille valaisevaa syväluotausta aatemaailmastaan, on jokseenkin samantekevää, mitä hän sen lajin uteliaille vastaa.

Uteliaisuudella on siis etumerkkinsä. Alikersantin julkiuteliaisuus alokkaan kaapin suhteen, opettajan uteliaisuus oppilaan tietämyksen suhteen ja poliisin uteliaisuus korvesta nousevan savukiemuran suhteen palvelevat ns. rakentavia tarkoituksia ja voidaan varustaa plus-merkillä. Miinus-merkkinen uteliaisuus ei rakenna mitään. Pahimmillaan se syö ja kalvaa, repii ja tuhoaa — ehkä ei useinkaan niin paljon sen kohteeksi joutunutta kuin uteliasta itseään, hänen nauttimaansa kunnioitusta ja ennen kaikkea hänen itsekunnioitustaan, sikäli kuin siitä on jotain jäljellä. Eli kuten filosofi Seneca asian yleispätevästi määritteli: "Pahuus juo itse suurimman osan omasta myrkystään."

* * *

Myönteisestä uteliaisuudesta kenties onnistuneimpana ja terveimpänä esimerkkinä voimme pitää opinhalua. Sellainen oikea uteliaisuus vie parhaiten niin yksilöä kuin yhteiskuntaakin eteenpäin. Näin syyskauden alkaessa haluaisimmekin omistaa muutaman rivin tälle tärkeälle asialle, itseopiskelulle, kannustaaksemme lukijoistamme nuorimpia itsensä kehittämiseen opiskelun tietä.

Tiedot työelämästä osoittavat, että vain riittävän koulutuksen saaneilla ja luonnollisesti sopivat henkilökohtaiset avut omaavilla nuorilla on varsin hyvät edistymismahdollisuudet nykyaikana. On kuitenkin ilmeistä, että näin avautuvien tilaisuuksien käyttämisen tekee mahdolliseksi vain entistä perusteellisempi ammattikoulutus sekä laajempi elinkeinoelämän ja sen eri haarojen vaatimusten tunteminen. Voimme vain lyhyesti todeta, että ammattitaidottomat ovat nykyisin lujilla teknillistyvässä yhteiskunnassa.

Paitsi ammatillisilla iltakursseilla ja työväenopistossa on työssäkäyvällä mahdollisuus itsensä kehittämiseen mm. kirjeopistojen avulla. Niinpä Teknillinen kirjeopisto Tietomies tarjoaa mahdollisuuden oman työnsä ohella täydentää teknillistä perustietouttaan kirjeitse tapahtuvan opiskelun avulla. Viittaamme toisaalla lehteämme olevaan kirjoitukseen, Teollisuus ja työteknillinen koulu, mikä kirjoitus antaa ohjeita siitä, miten tällainen itseopiskelu on järjestettävissä.

* * *

Siirtyäksemme jälleen hengen viljelystä fyysisen kunnon vaalimisen piiriin tahtoisimme aluksi todeta, mitä työterveyslaitoksen johtaja professori Leo N o r o on julkisesti asiasta sanonut.

"Teknillistymisen ansiosta ovat työt fyysisesti helpottuneet. Mutta automatio, vaihe- ja liukutyö sekä monotonia aiheuttavat työssä uusia terveysongelmia työpaikoilla. Työajan jatkuva lyhentyminen ja vapaa-ajan pidentyminen tuovat myöskin mukanaan omat terveysprobleeminsa, joita ratkaisemaan on varauduttava paremmin kuin nykyisin. Fyysisesti kevyen ja yksipuolisen työn vastapainoksi tarvittaisiin nykyistä paljon enemmän liikuntaa, jotta elimistö pysyisi terveenä."

Tampellan urheilulautakunta, joka on kokoonpantu työntekijäin ja toimihenkilöiden edustajista, pyrkii järjestämään mahdollisuuksia säännöllisen liikunnan saamiseen jopa erilaisten kilpailujen merkeissä. Tällöin ei pyritä huipputulosten saavuttamiseen, vaan pääasia on tulla mukaan ja vauhti tietenkin määräytyy kunkin fyysillisten edellytysten mukaan. Tilaisuus säännölliseen liikuntaan voidaan järjestää joko sisällä — Tampellan urheilutalossa — tai ulkona retkeilykävelyn ja -hiihdon muodossa. Muodostukoon säännöllisen liikunnan harjoittaminen meille tavaksi. Ja näin syksyn tullen on tietenkin hyvä aloittaa.

Koskenlaskija

Ihmiset arvostelevat sinua toimiesi, ei aikeittesi mukaan. Sinulla voi olla kultainen sydän, mutta niin on kovaksi keitetyllä munallakin.

(English Digest)

* * *

Katso kilpikonnaa. Se etenee vain silloin, kun se pistää päänsä ulos kuorestaan.

(James Bryant Conant)

* * *

Köyhyys on tila, jonka yritämme salata aikanaan ja jolla sitten kerskailemme muistelmissamme.

(English Digest)

Sodan aikana, kun meillä oli pula tavarasta, saimme kansanhuoltoministeriön. Nyt olemme saaneet — kulttuuriministeriön.

(Äsken kuollut tanskalainen poliitikko ja aforistikko K. K. Steincke)

* * *

Olipa kerran valtion virkamies, jolla oli kaksi hattua — toinen käytössä ja toinen naulassa, jotta esimies luulisi hänen yhä olevan virkapaikallaan.

(English Digest)

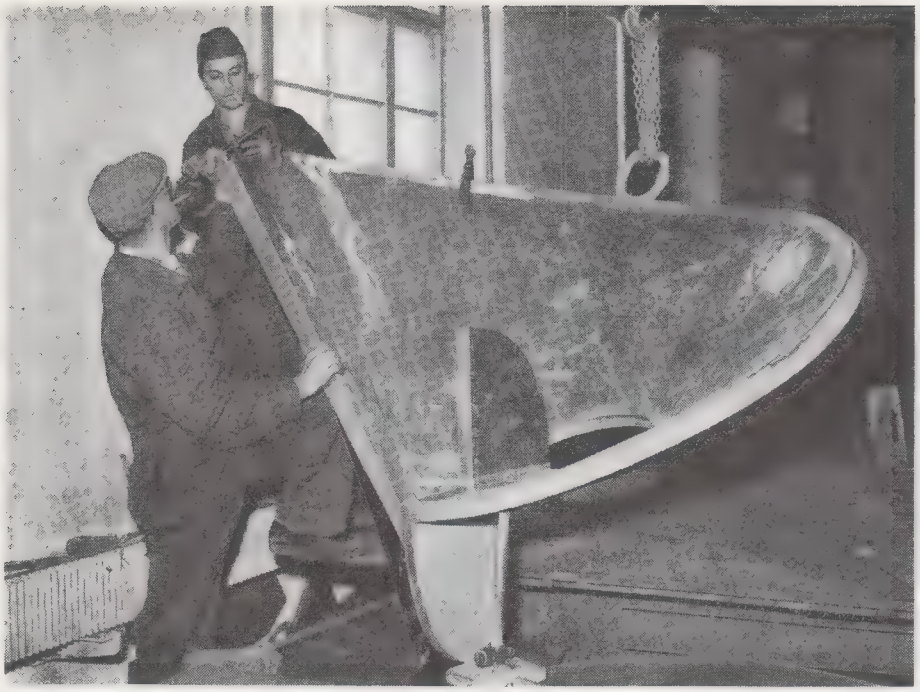

Levyseppä Väinö Oikolin ja hitsaaja Matti Sivula viimeistelemässä onnistunutta työtään.

ILMARINEN

Hämeen vesien ensimmäinen potkurihöyrylaiva

Ensi kesänä tulee kuluneeksi sata vuotta, kun "Masunnin" (nyk. Tampellan) konepajassa rakennettu höyrylaiva "Ilmarinen", joka oli ensimmäinen Tampereella rakennettu "rautainen potkurihöyrylaiva", seikkaili Tampereelta Hämeenlinnaan. Heti alkuun on väärinkäsitysten välttämiseksi huomautettava, että tätä Ilmarista ei saa erehtyä luulemaan Suomen historian ensimmäiseksi ratassiipihöyrylaivaksi, jonka runko rakennettiin Kiteen Puhoksella ja sen höyrykone Pietarissa sekä laskettiin v. 1833 eli 30 vuotta aikaisemmin Saimaan vesille. Tämä viimeksi mainittu "Ilmarinen" siis oli todellinen uranuurtaja höyrylaivaliikenteen alalla maassamme. Kunnia sille, jolle kunnia kuuluu.

Mutta tälle Tampereen "Ilmariselle" ja sen rakentajille kuuluu kuitenkin kunnia siitä, että se oli niinkuin sanottu ensimmäinen rautainen potkurihöyrylaiva näillä Hämeen vesillä ja muussakin suhteessa uranuurtaja niin kuin tulemme jäljempänä toteamaan. Sen edeltäjät olivat "Ahti" ja "Laukko", ensiksi mainittu Näsijärven ensimmäinen höyryalus — muuten nekin molemmat masuunin konepajan aivan ensimmäisiä laivanrakennusalan aikaansaannoksia. "Ahti", joka valmistui 1858 ja "Laukko", joka puolestaan lasketaan vesille vuotta myöhemmin eli v. 1859, olivat molemmat rakennetut puusta ja olivat n.s. ratassiipilaivoja.

Talvella 1862—63 masuunin konepaja, joksi Tampellan konepajaa silloin kutsuttiin, rakensi ensimmäisen rautaisen potkurihöyrylaivansa, joka sai nimekseen "Ilmarinen". Se rakennettiin ruukinpatruuna Wasastjernan pyynnöstä pääasiallisesti osoittamaan, että konepaja pystyi saamaan aikaan ajanmukaisempiakin kuin rataslaivat Ahti ja Laukko, joihin ruukinpatruuna Wasastjerna ei ollut ollenkaan tyytyväinen. Näin kertoo asiasta ins. Herman Kaufman, joka oli toukokuussa 1862 astunut masunnin konepajan palvelukseen ja laivanrakennukseen Ruotsissa perehtyneenä insinöörinä tietenkin joutui johtamaan niin Ilmarisen rungon kuin hörykoneenkin rakentamisen. Hänen kirjoittamansa muistelmakirjanen, Mieluisia muistoja Keski-Hämeestä, sivuista huomattava osa onkin omistettu juuri "Ilmariselle" ja sen kohtaloille.

Laiva rakennettiin sitkeimmästä Motalan rautalevystä, paksummasta kuin tämän suuruisissa oli tavallista, suojaamaan sitä kaikilta kivikarikoilta ja kalliopaasilta. Vankkarakenteinen siitä tulikin kestämään niitä monia ja vaikeita kokeita, jotka odottivat sitä seikkailurikkailla purjehdusmatkoilla sekä Tampereen pohjois — että eteläpuolisilla vesillä. Mutta kun kansan keskuuteen levisi tieto, että tämä uusi laiva oli rakennettu raudasta, ei monetkaan voineet tajuta, miten se mahtaisi pysyä veden pinnalla. Niinpä muuan vanhanpuoleinen kaupunkilaisrouva, joka oli kuullut kerrottavan laivaa rakennettavan sellaisesta aineesta, tuli varta vasten telakalle varoittamaan asianomaisia laskemasta semmoista laivaa vesille, ja tiedusteli innokkaasti ja täydellä todella, kuka oli niin vailla omaatuntoa, että saattoi ottaa vastuulleen niiden ihmisten hengen, jotka vaaraa tajuamatta uskaltautuisivat laivalle. Häntä kehoitettiin menemään kotiin kokeilemaan valurautaista pataa, joka myöskin pysyi pinnalla, mutta tämä rinnastelu ei häntä rauhoittanut eikä tyydyttänyt, sillä laivahan oli paljon suurempi ja paljon raskaampi kuin pata, ja siinähän seuraisi ihmisiä mukana. Jonkinverran häntä kuitenkin lohdutti tieto, että lattia, istuipenkit ja parraskaiteet olivat puusta!

Kun laiva oli valmistunut eikä ollut uponnut ei edes koematkallaan mitään vastuksia kokenut, vaikka se oli täynnä innostuneita kaupunkilaisia, alkoi luottamus tämän rautaisen aluksen merikelpoisuuteen suuren kansan keskuudessa vahvistua. Ratassiipialus Ahti sattui näihin aikoihin (kesäkuun alussa

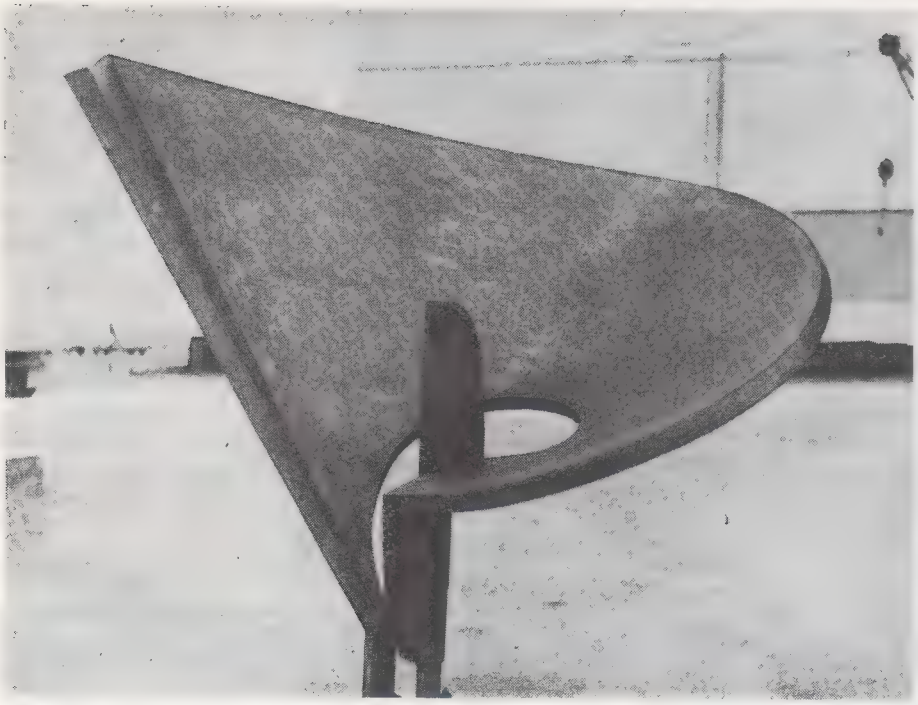

"Ilmarisen" muistomerkki "Potkuri ja pyörre" valmiina Messukylän tehdasosaston pihalla.

1863) olemassaan vähän raihnainen ja niin sai uutuuttaan hohtava Ilmarinen kunnian lähteä höyryämään kohti pohjoista. Masunnin rantaan, mistä sen ajan höyrylaivat lähtivät uhmaamaan Näsiselän aaltoja, oli saapunut matkustajiksi hyvin tunnettujakin kansalaisia noustakseen ensimmäiselle pitemmälle purjehdukselle valmistautuvaan Ilmariseen. Niinpä tämän Ilmarisen ensimmäisellä Visuveden purjehdumatkalla oli mukana sellainen kuuluisuus kuin professori Z. Topelius kahden tyttärensä kanssa, joka ensimmäistä kertaa käytti laivaa Pohjanmaalle matkustaessaan, sekä tilanomistaja Adolf Aminoff Ruoveden Pekkalasta. Tosin Topelius ei uskaltanut purjehtia Ruhalaa pitemmälle, jonne hän oli tilannut kestikievarikyydin, vaan jatkoi sieltä kyytihevosilla matkaansa Pohjanmaalle, missä hänellä oli lomanviettopaikkansa.

Mutta Ilmarinen, joka oli selviytynyt vesireitistä Tampere—Ruhala neljä tuntia nopeammin kuin Ahti eli kuudessa tunnissa Ahdin tarvitessa tähän matkaan kokonaista kymmenen tuntia, suuntasi keulansa yhä edelleen kohti pohjoista. Niin savusi potkurilaiva Ilmarinen perattua virranuomaa Kautun maantiesillan alitse, mistä tätä ennen ei mikään höyrylaiva ollut aikaisemmin kulkenut. Tässä kai syy myös Topeliuksen poisjäämiseen laivasta, sillä hän ei halunnut vaarantaa matkaansa olemalla mukana purjehtimassa ennen tuntemattomia vesiä.

Onnellisesti laiva saapui sitten illansuussa Visuvedelle, mihin se yöpyi Kauffmannin ja muun laivan henkilökunnan saadessa yösijan lähimmästä kestikievaritalosta. Mutta siihen aikaan yli hyvin vaikeaa saada ruokaa sikäläisistä taloista siitä yksinkertaisesta syystä, että niiden ruokavarat olivat hyvin vaatimattomat: kovaa leipää, piimää ja vähän kuivattua suolalihaa. Siksi laivamiehet päättivät yrittää pyydystää järvestä kalaa. Mutta mukana ei ollut edes yhtään uistinta. Silloin olivat hyvät neuvot tarpeen. Ei muuta kuin ryhdyttiin valmistamaan prof. Topeliuksen laivaan jättämästä säilykerasiasta uistinta, johon koukuksi väännettiin säkkineulasta koukku viilattuine väkäsineen. Monien kommellusten jälkeen tähän vekottimeen tarttui komea hauki, jonka Kauffmann kertoi painaneen yli kymmenen naulaa. Näin oli saatu suuresti kaivattua vaihtelua silloiseen maaseudun kovin yksitoikkoiseen ruokavalioon. Kauffmann piti ateriaa suorastaan "lukullusmaisena" kolmelle nälkiintyneelle pioneerille, jotka olivat avaamassa uutta liikenneväylää Pohjois-Hämeemme luonnonkauniisiin erämaihin. Uusi uistinkierros toikin sitten niin komean kalansaaliin, että se arvioitiin 2½ leiviskäksi. Näin oli turvattu eväs paluumatkaa varten, joka sitten sujuikin onnellisesti aina Tampereelle saakka.

Mutta täällä saivat Ilmarisen kohtalot aivan uuden suunnan. Kaupunkiin palaavaa laivaa odottelivat masuunin rannassa piiri-insinööri Knut Pipping ja kapteeniluutnantti L. Jägerschjöld, jotka halusivat nähdä ja koetella sitä ostokauppaa varten Venäjän kruunulle. Tämän kaupan ehtona oli, että laiva havaittaisiin sopivaksi Tampereen ja Hämeenlinnan väliseen liikenteeseen sekä että se luovutettaisiin viimeksi mainitussa paikassa kuljettuaan "omin voimin" koko matkan sinne. Näiden kaupunkien välisellä vesitaipaleella oli siihen aikaan, jolloin Lempoisten kanavaa ei vielä ollut olemassa, Lempäälässä sijaitseva Kuokkalan koski, joka yhdistää Vanajaveden Vesilahden vesistöön ja jossa noin viidensadan askeleen pituisella suoralla matkalla on seitsemän jalan putous.

Kauffman tiesi, että Ilmarisen höyrykattila, joka oli n.s. lokomobiilimuotoa, rakennettua Motalan le-

"Ilmarisen" muistomerkki juuri juhlallisesti paljastettuna Kuokkalan kosken rannalla.

vystä ja kokeiltu 200 naulan vesipaineessa, oli vartavasten rakennettu voittamaan tällaisia esteitä, minkä nimenomaan vastaan virtaava vesi muodosti. Useat koematkat, joista yksi koematka suoritettiin piiri-insinööri Pippingin tarkastusmatkana pohjoisten vesistöjen perkaustyömaille — aina Visuvedelle saakka onnistuneine karille- ja matalikolleajoineen, johtivat vähitellen siihen, että matka Hämeenlinnaan oli päätetty tosiasia. Virallinen kaupan vahvistus saatiin kesäkuun viimeisenä päivänä 1863, jolloin kapteeniluutn. L. Jägerschjöld palasi Helsingistä Tampereelle tuoden tullessaan tämän virallisen vahvistuksen, jonka mukaan Venäjän kruunu oli päättänyt ostaa höyrylaiva Ilmarisen sillä jo mainitulla ehdolla, että se minkäänlaista apua käyttämättä omalla voimallaan suoriutuisi Tampereen ja Hämeenlinnan kaupunkien välisestä vesiväylästä, jota tätä ennen eivät yhtä vähän purjelaivat kuin höyrylaivatkaan olleet kulkeneet ja että se vahingoittumattomana luovutettaisiin viimeksi mainitussa paikassa.

Konepajalle tuli nyt kiire ryhtyä siirtämään höyrylaiva Näsijärvestä Pyhäjärveen, tapahtuma, joka oli niinikään laatuaan ensimmäinen hyvän kaupunkimme historiassa. Hinaamistela ja -kelkka sijoitettiin sopivimmalle paikalle kosken niskan länsirannalle, missä Kuninkaankatu päättyy kosken rantaan, sillä paikalla on pienoinen lahti, mistä kaupunkilaisilla oli siihen aikaan tapana hakea rattaillaan vettä. Ranta siinä on matala ja pohja pitkälle viettävää, mikä oli suureksi eduksi yrityksen suorittamisessa.

Laiva hinattiin halki kaupungin höyrykattiloineen ja koneistoineen, joita ei katsottu voitavan poistaa käytettävissä olleen ajan lyhyden vuoksi. Puolenpäivän aikaan heinäkuun 2 päivänä 1863 oli kaikki valmistelutyöt suoritettu, vintturit pantiin käyntiin ja höyrylaiva mateli hitaasti ja tasaisesti kuivalle maalle. Viiden tai kuuden lankun levyinen rata oli pantu hinausalustan eteen, ja sillä pyrivät rullat, joita samoinkuin lankkujakin miehistö siirteli aina laivan kulun mukaan sen eteen ja järjesti edelleen kulkua varten.

Sattui olemaan toripäivä kaupungissa, joten vapaaehtoisia auttajia ja vetäjiä oli saatavissa liikaakin ja utelias yleisö oli sekä innostunutta että avuliasta. Valvoakseen oikean suunnan noudattamista tällä vaikeasti kuljettavalla väylällä Jägerschjöld kiipesi aluksen kokkaan, josta hän kolmella kielellä komensi kansanjoukkoa aina tarpeen mukaan "eteenpäin", "top", "ylähankaan", "alahankaan" sekä vastaavin viittauksin. Ja samalla hän lauloi valtavalla äänellään yleisen hilpeyden vallitessa englantilaisia ja venäläisiä merimieslauluja ja lisäsi täten melkoisesti työmiesten tyytyväisyyttä ja työn reipasta käyntiä.

Mutta vähitellen auttajat väsyivät ja hävisivät lopulta kokonaan. Silloin sai varatuomari Törngren aatoksen sijoittaa seuraavan kadun kulmaan oluttynnörin, ja laivan sinne asti saapuessa, jaella siitä auttajille. Tällä syötillä päästiinkin toivottuihin tuloksiin, sillä auttajia saatiin enemmän kuin tarvittiin ja toivottiinkaan ja päällystö pystyi vain vaivoin ehkäisemään törmäykset ja saamaan vauhdin pysytetyksi kohtuullisena. Laivan kääntämisen Laukontorilla oluttulvan hurjistama väki suoritti hieman varomattomasti yhden talon nurkan, yhden lankkuaidan kulmauksen sekä yhden kaupungin lyhytolpan kustannuksella. Lähellä kello kahta heinäkuun 3 päivän aamulla laiva saapui lopulta hyvässä kunnossa virran partaalle, varsinkin niiden suureksi helpotukseksi, joiden asiana oli kuljetuksen valvominen. Päällystön vastusteluista huolimatta oluen innoittamat kirvesmiehet vilauksessa työnsivät laivan virtaan viettävälle telineelle ja kiinnipitelijät päästivät komennon mukaan köyden irti ja höyrylaiva liukui huimaavaa vauhtia omaan elementtiinsä. Kaikki kävi sentään onnellisesti, eikä laiva kaatunut, vaikka sitä useat olivat ennustaneet. — Ilmarinen oli siis ensimmäinen höyrylaiva, joka kulki Tampereen kaupungin katuja. Sen jälkeen ovat monet kulkeneet sekä alas- että ylös päin.

Saman päivän iltan oli määrä lähteä purjehtimaan kohti pimeneviä Pyhäjärven selkiä. Mutta lähdön hetki venyikin lähelle puolta yötä, kun laivan vastaanottajat ev.luutnantti Knut Pipping ja kapt.luutn. Leo Jägerschjöld sekä masuunin konepajan silloinen isännöitsijä tuomari Törngren olivat mukana Hatanpään kartanon järjestämissä kalaaseissa, jotka oli toimeenpantu Parolaan marssilla olleen Vaasan pataljoonan kunniaksi. Tästä kestityksestä pääsivät sentään myös laivan päällystö ja miehistökin osallisiksi. Ilmarinen joutui sitten hilpeän mielialn, sotilassoittokunnan sävelten ja hurraa huutojen kaikuessa lähtemään säkkipimeälle järvelle ainoina valaistusvälineina tulitikut, sillä kynttilät olivat aikoja sitten palaneet loppuun. Suuremmitta vaaroitta laiva pääsi Vesilahden vesille, missä nouseva aurinko alkoi auttaa suunnistamisessa. Laukossa suodun lyhyen lepotauon jälkeen matka jatkui määrätietoisesti voittamaan reitin pahimpia vastuksia.

Kuokkalan koski oli se purjehdusreitin pahin este, jota eniten pelättiin ja jonka voittamisesta eniten oli laivassa väitelty. Kun laiva nousi koskeen, oli sen rannoille kerääntynyt runsas katselijain joukko, osa aina Tampereelta saakka saapunut tätä ihmettä katsomaan. Höyrynpainetta äärimmilleen lisäten saatiin Ilmarinen hitaasti mutta varmasti nousemaan ylös tulvivaa Kuokkalan koskea, mitä saavutusta ins. Kauffmann piti hyvin tärkeänä nuoren konepajansa maineen ja tulevaisuuden vuoksi. Katsojat kosken partailla olivat mykkinä hämmästyksestä, kun saivat olla tämän ihmeen todistajina. Ei pystytty edes hurraata huutamaan, kun Ilmarinen oli kokeensa kestänyt, kertoo Kauffmann.

Mutta kulku tyynessä vedessä ei tapahtunutkaan yhtä onnellisesti, sillä pian todettiin Ilmarisen istuvan karilla liikkumatta senttiäkään yhtä vähän eteen kuin taaksepäinkään. Lopulta ei ollut muuta mahdollisuutta kuin hakea paikan ohi juuri marssinut Vaasan pataljoona avuksi. Ruiskat sotilaat olivat pian köysien avulla kiskaisseet laivan irti matalikolta — ja tietenkin saaneet suuret kiitokset antamastaan arvokkaasta avusta.

Vasta kolmantena purjehdusvuorokautena laiva saapui Hämeenlinnaan koettuaan edellä kuvattujen lisäksi monta muutakin kiperää tilannetta. "Ilmarisen" höyrytessä linnan ohi lausahti varatuomari Törngren — ilmeisesti ylpeänä laivansa suorituksesta —: "Nytpä näytämme ihmeitä hämeenlinnalaisille ja panemme heidät ajattelemaan, mitä merkitsee ensimmäisen höyrylaivan saapuminen korpikylään!"

Komeiden juhlien ja laivan rakentaneen yhtiön edustajille pidettyjen kiitospuheiden jälkeen Ilmarinen puhdistettuna ja uudelleen maalattuna luovutettiin juhlallisesti Venäjän kruunun edustajille. Ennen kauppakirjan allekirjoitusta maalattiin laivan kylkeen uusi nimi Ulatsha, jonka silloinen korkein taho oli laivan nimeksi määrännyt. Ulatshan kohtaloiden selostus ei enää kuulukaan tämän tarinan puitteisiin, sillä tarkoitukseni oli kertoa vain potkurihöyrylaiva Ilmarisesta.

Näin oli masunnin konepajan rakentama Hämeen vesien ensimmäinen potkurihöyrylaiva avannut liikenneyhteyden Hämeenlinnaan, joka edellisenä vuonna 1862 oli onnellistettu Helsingin rautatien valmistumisella.

A. T.

LEHTEMME SEURAAVAT NUMEROT

Tämän vuoden viimeistä edellinen numero ilmestyy marraskuun puolivälissä ja siihen tarkoitetut kirjoitukset ja kuvat pyydetään lähettämään toimitukselle **15. 10. 63** mennessä. Joulunumeroon taas tarkoitettu aineisto pitäisi tuoda tai lähettää lehtemme toimitukselle **20. 11. 63** mennessä.

Huoltoapulain 5 §:n mukaisen elatuksen ja työeläkkeen välisen valintaoikeuden toteuttaminen

TEL 23 §:n mukaan työntekijällä, jonka tässä laissa tarkoitettu työsuhde on alkanut ennen lain voimaantuloa ja jonka kohdalla ensimmäinen eläketapahtuma on sattunut 10 vuoden kuluessa lain voimaantulosta, on eläketapahtuman satuttua oikeus valita joko huoltoapulain 5 §:n mukainen elatus tai TEL:n mukainen eläke. LEL 1 §:n 1 momentin mukaan edellä sanottua säännöstä sovelletaan myös LEL:n mukaisen eläkkeen ollessa toisena vaihtoehtona.

Huoltoapulain (HaL) 5 §:ssä säädettyjen työnantajan elatusvelvollisuuden edellytysten suhteen on tässä yhteydessä huomattava seuraavaa:

1) Työntekijän tulee 20 vuotta täytettyään olla yhdessä tai useassa jaksossa ollut saman työnantajan työssä taikka palvellut samassa liikkeessä tai yrityksessä vähintään 20 vuotta. Tällöin liikkeen tai yrityksen omistajan tai haltijan vaihdos ei aiheuta muutosta elatusoikeuteen. Velvoitus elatuksen antamiseen voidaan, "jos niin kohtuulliseksi harkitaan", kohdistaa myös työnantajan perillisiin samoin kuin, jos liike tai yritys siirtyy uusiin käsiin, sen entiseen omistajaankin.

Eräät samalla alalla toimivat työnantajat ovat keskenään sopineet elatuksen maksamisesta silloinkin, kun työntekijä on ollut yhteensä vähintään edellä tarkoitetun ajan kahden tai useamman sopimukseen osallisen työnantajan palveluksessa. Tällaisessa tapauksessa työntekijäin oikeus elatukseen perustuu sopimukseen eikä HaL 5 §:ään, joten TEL 23 §:n säännöstä valintaoikeudesta ei ole siihen sovellettavissa.

2) Työntekijän tulee työsuhteen kestäessä olla menettänyt työkykynsä siinä määrin, ettei hän voi itseään työllään elättää. Jos työntekijä pystyy elättämään itsensä mutta ei perhettään, työnantajalla ei ole elatusvelvollisuutta. Työkyvyn voidaan katsoa olevan riittävissä määrin alentunut ainakin silloin, kun työntekijälle on myönnetty kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke. Kun HaL 5 §:ssä tarkoitetaan pysyvää työkyvyn menetystä, TEL 23 §:ssä tarkoitettu valintaoikeus voi vain poikkeustapauksessa tulla kysymykseen silloin, kun TEL:n mukaisena eläketapahtumana on työntekijälle myönnetty kansaneläkelain mukainen sairauseläke.

3) Elatuksen saamiseksi edellytetään, ettei työntekijä omista varoistaan tai aviopuolisonsa tahi lapsiensa huolenpidolla voi saada elatustaan. Jos työntekijän mahdollisuudet tässä suhteessa myöhemmin paranevat, voidaan elatuksen määrää pienentää tai lopettaa se kokonaan. Vastaavasti voidaan elatuksen määrää myöhemmin joutua korottamaan, jos niissä tapahtuu huononemista. Työntekijän omilla varoilla tarkoitetaan myös hänen saamiaan varallisuusoikeudellisia etuuksia, mm. kansaneläkettä sekä tapaturma- tai liikennevakuutuksen perusteella maksettavaa eläkettä tai jatkuvaa korvausta. Kun HaL 5 §:ssä ei nimenomaan säädetä, että työntekijällä, joka saman työsuhteen perusteella saa työeläkettä, ei ole oikeutta elatukseen, voitaisiin väittää, että työeläkettä saavalla työntekijällä on toissijainen oikeus HaL 5 §:n mukaiseen elatukseen, mikäli työeläke ja muut varat eivät riitä hänen toimeentuloonsa. Kun kuitenkin TEL 23 §:ssä edellytetään, että työntekijä valitsee joko työeläkkeen tai HaL 5:n mukaisen elatuksen, on katsottava, ettei työnantaja enää ole velvollinen maksamaan elatusta työntekijälle, joka on valinnut työeläkkeen.

4) Työntekijällä ei ole oikeutta HaL 5 §:n mukaiseen elatukseen, jos hänen ensimmäinen työsuhteensa on alkanut vasta TEL:n voimaan tultua, eikä myöskään, vaikka ensimmäinen työsuhde olisi alkanut aikaisemmin, jos TEL:ssa tarkoitettu eläketapahtuma on sattunut 10 vuoden kuluttua lain voimaan-

---

Anjalan Paperitehdas kiittää konepajaa

Konepajan johtaja Carl af Hällström on 4. 9. 1963 vastaanottanut Anjalan Paperitehtaalta seuraavan sähkeen:

"Deculator lähti käyntiin moitteettomasti aikaisin eilen aamulla. Anjalan Paperitehdas kiittää Konepajaa ohjelmanmukaisesta ja hyvästä työstä. Haluamme myös esittää erityisen kiitoksemme kaikille Konepajan työntekijöille, jotka ansiokkaalla tavalla ahkerasti ja kiinnostuneena kukin omalta osaltaan ovat auttaneet pitkän ja tärkeän korjausohjelmamme läpiviemisessä kesälomaseisokin aikana. Bygden."

Johon on vastattu seuraavasti:

"Konepaja on mielihyvin vastaanottanut ilmoituksenne Deculatorin moitteettomasta käyntiinlähdöstä ja kiittää saamastaan tunnustuksesta niin Deculatorin toimituksen kuin Anjalan Paperitehtaan korjausohjelman suorituksen suhteen. Carl af Hällström."

Deculator-hankinta liittyy, kuten tunnettua, siihen ohjelmaan, jonka tarkoituksena on parantaa PK II paperin laatua. Tämä kiitos välittynee tämän lehden välityksellä kaikille asianosaisille.

Kunnioittaen

Oy TAMPELLA Ab
Konepaja

tulosta. Jos siis eläketapahtuma on sattunut 1. 7. 1972 tai sen jälkeen, työntekijällä ei enää ole sen perusteella oikeutta HaL 5 §:n mukaiseen elatukseen.

5) Työntekijällä ei ole oikeutta HaL 5 §:n mukaiseen elatukseen, jos hän on tahallisesti aikaansaanut työkykynsä menetyksen tai aiheuttanut sen rikollisella toiminnalla, kevytmielisellä elämällä tai muulla törkeällä tuottamuksellaan. Oikeuskäytännössä on myös katsottu, ettei työntekijällä ole oikeutta HaL 5 §:n mukaiseen elatukseen, jos työsuhde on katkaistu työntekijän syyksi luettavan sellaisen seikan takia, joka työsopimuslain 31 §:n mukaan oikeuttaa työnantajan heti purkamaan työsopimuksen.

Valintaoikeus on olemassa vain silloin, kun työntekijä ennen 1. 7. 1972 ensimmäisen kerran olisi oikeutettu sekä HaL 5 §n mukaiseen elatukseen että työeläkkeeseen.

Valinta suoritetaan yleensä tekemällä eläkettä tai elatusta koskeva hakemus. Valinnan vaikutukset alkavat heti, mutta peruutuvat, jollei hakemus johda myönteiseen tulokseen.

Valinta on peruutettavissa niin kauan kuin se ei ole johtanut tarkoitettuun tulokseen, mutta sen jälkeen se on peruuttamaton.

Jos työntekijä on valinnut työeläkkeen, työnantaja vapautuu kokonaan ja lopullisesti HaL 5 §:n mukaisesta elatusvelvollisuudestaan tätä työntekijää kohtaan.

Jos työntekijä on valinnut HaL 5 §:n mukaisen elatuksen, eläkelaitos vapautuu velvollisuudestaan suorittaa hänelle työeläkelakien mukaista eläkettä kysymyksessä olevan eläketapahtuman johdosta, mutta eläkelaitos vastaa edelleenkin myöhemmän eläketapahtuman perusteella maksettavasta eläkkeestä.

Uutena eläketapahtumana ei pidetä, että työkyvyttömyyseläkkeen sijasta HaL 5 §:n mukaisen elatuksen valinnut työntekijä, joka ei välillä ole tullut työkykyiseksi, saavuttaa vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän.

KERHOT TOIMIVAT

Tampellan piirissä toimivat seuraavat kerhot ja yhtymät, joita suosittelemme kaikille tampellalaisille:

Tampellan naiskuoro

harjoittelee joka maanantai klo 17.00 Tampellan juhlatalolla johtajanaan rva Taimi Järvinen. Sekä vanhat että uudet laulajat joukolla mukaan.

Tampellan mieskuoroa

johtaa edelleen toiminnanjohtaja Matti Hakala ja kokoontuu harjoituksiin tiistaisin klo 19.00 Tampellan juhlatalolle. Mieslaulajat joukolla mukaan!

Tampellan orkesteri

pitää soittoharjoituksiaan niinikään tiistaisin klo 17.00 Tampellan juhlasalissa johtajanaan muusikko Mikko Marttila. Tampellan soittoniekat mukaan omaan "soittajapoppooseen".

Tampellan shakkikerho

pelaa maanantaisin ja torstaisin klo 18.30—22.00 Tampellan juhlatalolla. Kerhon puh.johtajana toimii ins. Eino Jaatinen. Joukolla mukaan tähän kehittävään aivovoimisteluun.

Tampellan bridge-kerho

puolestaan pelaa perjantaisin Tampellan juhlatalolla klo 18.30. Kerhon puheenjohtajana toimii tekn. Ilmari Kalliolahti.

Tampellan taidekerho

jatkaa piirustus- ja maalausiltojaan torstai-iltaisin niinikään juhlasalissamme ja johtajana toimii edelleen taiteilija Allan Salo. Kaikki maalaustaiteen harrastajat mukaan.

Englanninkielen kerhon

eri opintopiirit työskentelevät seuraavasti: alkeiskurssi tiistaisin klo 16.30—17.30 ja jatkokurssi torstaisin klo 16.30—17.30 Tampellan juhlatalolla opettajana rva Hellin Östring. Keskustelukerho kokoontuu keskiviikkoisin klo 16.30 Mr. Harold Connollyn johdolla Tampellan juhlatalolla myöskin.

Tampellan ompelukerho

kokoontuu ohjaajansa rva Anna Jyränmaan johdolla keskiviikkona klo 11.00—14.00 (ei iltatunteja) ja torstaisin klo 17.00—20.00 juhlatalon yläkerhohuoneessa. Tampellan naisväki joukolla mukaan.

K	O	N	E		S							
A	V	A	L		I	S	I	S				
T	E	K	S	T	I	I	L	I				
O	L	K	A		S	E	S	A	M			
	A	I	T	A		V	E	T	Y			
				V	O	I	T		Y	R	S	A	T
R	E	I	P	A	S				N	I	E	L	U
U	H	R	A	T	A				T	O	I	V	E
H	O	I	K	A	T			V	I	T	S	A	T
O	T	S	O		A	A	M	E	N				
						S	I	N	Ä				
						K	E	H	Y	S			
		T	A	M	P	E	R	E	T	A	R		
	T	O	S	I	I	L	O		T	I	I	N	A
	A	R	I	E	L				E	L	V	I	S
	L	I	A	T	A				L	O	I	M	U
	O	T	T	O					Y	R	T	I	T

Lehtemme edell. numerossa olleen sanaristikon ratkaisu.

INKEROISISTA

Aloitetoiminta Tampellan Inkeroisten tehtailla

Aloitemiesten kunniakkaaseen joukkoon ovat liittyneet tänä vuonna tähän mennessä palkitut seuraavat aloitemiehet:

Teknikko Pentti Laine, AP- piirustuskonttori
4 aloitetta
Asentaja Jaakko Sihvola, Kuljetusosasto
2 aloitetta
Seppä Unto Kuuluvainen, AP- korj.paja,
2 aloitetta
Viilaaja Keijo Einola, Jalostus
Silinterimies Eino Vuorinen, IK- tehdas
Hitsaaja K. J. Matilainen, IK- korj.paja
Pakkaaja Ernst Jonsson, IK- tehdas
Asentaja Teuvo Filppu, Kuljetusosasto
Hitsaaja Kalevi Peltola, Kuljetusosasto
Pakkaaja Tauno Matikainen, IK- tehdas
Koneenhoitaja Eino Takala, IK- tehdas
Koneenhoitaja Reino Peltola, IK- tehdas
Keittoliuoksen valmistaja Pekka Peltola,
Puoliselluloosatehdas
Hioja Hannu Niemi, AP- hiomo
Laitosmies Vilho Torniainen, IK- tehdas

Palkitut aloitteet ovat tasoltaan entisiä parempia, joskin joukossa on myös muutamia ns. tunnustuspalkintoja. **Yhtiön johto esittää tässä yllämainituille aloitemiehille parhaat kiitoksensa.**

Tänä vuonna onkin aloiterintamalla ollut verrattain vilkasta. Tänä vuonna on aloitteita tähän mennessä tehty yhteensä 30. Tänä vuonna tehdyistä aloitteista on palkittu 12 ja vv. 1961—1962 tehdyistä 8 aloitetta. Päätöksiä tehdyistä aloitteista on tänä vuonna annettu yhteensä 34.

Allamainittuja aloitelipukkeiden omistajia pyydetään ottamaan yhteys sosiaalipäällikköön voidaksemme maksaa heille myönnetyt aloitepalkkiot.

Aloite N:o 0059/49. AP
Aloite N:o 0508/53. IK

Aloitepalkkiot ovat tänä vuonna vaihdelleet 20—180 mk. Aloitteen keskipalkkioksi tulee noin 50 mk. Kannattaa siis hiukan vaivata älynystyröitä. Jos oikea oivallus syntyy, niin palkkio tulee.

Miten meidän aloitetoimintamme toimii?

Kaikkien suurempien työosastojemme seinällä on viheriäkehyksinen aloiteilmoitustaulu, jossa on painettuna aloitetoiminnan säännöt ja ilmoitus siitä, millä työosastoilla on aloitepostilaatikot, joita tehtaillamme on yhteensä 9 kpl.

Aloitepostilaatikossa on tarvittavat numeroidut aloitelomakkeet ja kirjekuoret. Täyttäkää aloitelomake kaikessa rauhassa vaikkapa kotona ja merkitkää asianomaiseen paikkaan oma nimenne ja osastonne. Voitte siitä huolimatta pysyä koko aloitteen käsittelyvaiheen ajan tuntemattomana, koska nimiosa leikataan pois sosiaaliosastolla ja nimi merkitään vain siellä olevaan diariokirjaan.

Sulkekaa täyttämänne aloitekaavake kirjekuoreen ja pudottakaa se aloitepostilaatikkoon. Osastojen tuntikirjurit tyhjentävät aloitelaatikot joka maanantai ja lähettävät aloitteet tehtaan sisäisessä postissa sosiaaliosastolle.

Sosiaalipäällikkö kirjaa aloitteet diariokirjaan, poistaa nimiosan ja lähettää aloitteet edelleen niille, osastopäälliköille, joiden alaista työtä aloite koskee. Osastopäällikkö yhdessä alaistensa insinöörien kanssa tutkii aloitteen, jolloin aloitteen arvostelussa noudatetaan määrättyä pistelaskujärjestelmää. Arvosteluperusteet ja niistä annettavat pisteet ovat:

I	Välitön taloudellinen hyöty	0—35	pistettä
II	Välillinen taloudellinen hyöty	0— 5	,,
III	Aloitteen teknillinen pätevyys	0— 5	,,
IV	Aloitteen vaatima kekseliäisyys	0— 5	,,

Korkein mahdollinen pistemäärä siis on 50 pist.

Aloitteen palkitseminen

Palkkio aloitteesta määrätään aloitteen palkitsemistaulukon mukaan, jolloin pienin ns. 4 pisteen tunnustuspalkkio on 20 mk ja suurin 50 pisteen aloitepalkkio on 800 mk. Tänä vuonna on tehty yksi 26 pisteen aloite, josta palkkio taulukon mukaan oli 180 mk.

Osastopäälliköt esittävät osastollaan syntyneet aloitepäätökset osastopäällikköjen kokoukselle, jossa aloitteen pistearvot ja palkkion määrä lopullisesti määrätään.

Päätösten jako ja palkkion maksaminen

Osastopäällikköjen kokouksessa vahvistetut aloitepäätökset palautetaan sosiaaliosastolle, joka merkittyään ne aloitediariokirjaan lähettää päätökset edelleen suoraan aloitteen tekijälle, jos hänen nimensä on sosiaaliosaston tiedossa. Ellei aloitteen tekijä aloiteilmoitukseen ole merkinnyt nimeään, ilmoitetaan aloiteilmoitustaululla niiden aloitteiden numerot, joista annetut päätökset on noudettavissa sosiaaliosastolta.

Edessä Heinolan ja takana Inkeroisten pojat ennen kiivaan tehtaitten välisen jalkapallo-ottelun alkamista.

Voitto Inkeroisiin

Torstaina 11. 7. -63 ottivat toisistaan mittaa Tampellan Inkeroisten ja Heinolan tehtaitten jalkapallojoukkueet. Ottelua oli saapunut seuraamaan lähes pariin sataan nouseva yleisöjoukko. Suoritettujen alkuvalmistelujen jälkeen puhalsi erotuomarina toiminut E. Pässilä ottelun alkaneeksi. Johtuen Inkeroisten tehtaitten pelaajien saavuttamasta suuremmasta pelitottumuksesta ja -taidosta pyrki pallo heti ensimmäisistä minuuteista alkaen liikkumaan pääasiallisesti Heinolan kenttäpuoliskolla. Viiden minuutin pelin jälkeen pääsi J. Heinonen livahtamaan hänelle järjestetyn pistosyötön perään sijoittaen varmasti verkkoon. Viidentoista minuutin pelin jälkeen sama tilanne uusiutui keskushyökkääjänä pelanneen J. Heinosen maalatessa toistamiseen tosin tällä kertaa vasempaan yläkulmaan. Ensimmäisellä puoliajalla kehittelivät heinolalaiset muutamia hyviä hyökkäyksiä, jotka kuitenkin johtivat vain kahteen tuloksettomaan kulmapotkuun, jotka Inkeroisten joukkueen hyvin pelannut maalivahti H. Kurittu helposti torjui. Ensimmäisen jakson lopputulokseksi kirjattiin Inkeroisten tehtaitten 2—0 johto.

Toisen pelijakson tapahtumat alkoivat ensimmäistä ehkä vieläkin ylivoimaisempina, sillä vain muutaman minuutin pelin jälkeen olivat J. Heinonen ja O. Artimaa asialla muuttaen tilanteen 4—0:ksi. Inkeroisten puolustuksen ja tukilinjan hyvä työskenely tuotti kuitenkin vielä kolme täysosumaa, niiden viimeistelijöiden ollessa Heinosen, A. Artimaan ja O. Artimaan. Ennen Inkeroisten seitsemännen maalin syntymistä saivat heinolalaiset kehitettyä yllätyshyökkäyksen, jonka lopputuloksena J. Holtari rikkoi komeasti Heinolan kuparisen. Peli päättyi Inkeroisten tehtaitten selvältä tuntuvaan voittoon, mutta vierailijoitten puolustuksena kerrottakoon, etteivät Heinolan puulaakiottelut ole vielä alkaneet ja näinollen heidän pelikunnossaan on runsaasti parantamisen varaa. Ottelun linjamiehinä toimivat O. Helminen ja R. Sievers. Pelijoukkueet. Heinolan tehtaat: A. Pitkänen, H. Holtari, T. Järvelä, P. Miettinen, P. Partanen, T. Röksä, P. Kautonen, M. Kalho, J. Holtari, O. Laakko ja L. Mukula. Inkeroisten tehtaat: H. Kurittu, T. Tomula, V. Anttila, R. Puhakka, T. Hämäläinen, O. Sollo, M. Parkkonen, A. Artimaa, J. Heinonen, O. Artimaa ja P. Heinonen.

Saatuaan päätöksen palkituista aloitteista tulee asianomaisen toimittaa sosiaalipäällikölle vastaavan aloitteen numerolipuke, jonka jälkeen palkkio hänelle maksetaan lähinnä seuraavan tilin yhteydessä.

Välipäätökset

Käytäntö on osoittanut useiden tehtyjen aloitteiden olevan sen laatuisia, että lopullista päätöstä niistä ei voi antaa ennen kuin aloitetta on käytännössä kokeiltu ehdotetussa paikassa. Jos kokeilu kestää useamman kukauden, annetaan aloitteen tekijälle asiasta välipäätös, jolla ilmoitetaan, että aloite kokeillaan ennen päätöksen antamista.

Myöskin hyljätyistä aloitteista annetaan aina kirjallinen perusteltu päätös.

Yksityiskohtaisemmat ohjeet aloitetoiminnasta käyvät ilmi ilmoitustauluilla olevista aloitetoimintaohjeista ja aloitepostilaatikoissa olevista numeroiduista aloitekaavakkeista.

Loppuyhteenvetona voidaan sanoa, että nykyinen järjestelmä aloitetoiminnassa on osoittautunut tarkoitustaan vastaavaksi ja joustavaksi. Aloitteiden arvostelussa on mukana paras mahdollinen asiantuntemus ja käytäntöön otettu pistelasku- ja palkitsemistaulukko helpottaa huomattavasti oikeudenmukaista ja tasapuolista arvostelua.

Ilolla onkin todettava, että tehtaittemme henkilökunta tuntee elävää kiinnostusta sitä tuotannollista työtä kohtaan, mitä he vuodesta vuoteen tehtaillamme suorittavat. Siitä on hyvänä todisteena vilkastunut aloitetoiminta.

Tampereen Tampellan sorjat naiskuoron tyttäret tutustumiskäynnillä yhtiön Inkeroisten tehtailla kaiken muun omaan harrastukseen liittyvän ohjelman lomassa.

Tampereen Naiskuoro vieraili Inkeroisissa

Lauantaina 25. 5. 1963 saapui Inkeroisiin Tampereen Tampellan Naiskuoro, joka viikonvaihteen ajan vieraili Inkeroisissa Tampellan Laulusiskojen vieraina. Vieraat vastaanotettiin tehtaitten kerhohuoneistossa, jossa vietetyn hauskan illanvieton jälkeen vieraat majoittuivat Kymenlaakson kansanopistossa.

Sunnuntaina nautitun aamukahvin jälkeen suorittivat vieraat tutustumisretken Anjalan Kartanomuseoon. Museon luona antoivat naiskuoron jäsenet osoituksen erinomaisesta laulutaidostaan. Hetken Anjalankoskea ihailtuaan siirtyivät kuorolaiset Inkeroisten Kartonkitehtaan hajoitusosastolle tutustuen jätepaperin käsittelyyn liittyviin eri työvaiheisiin.

Keski-Kymen sairaalassa suoritetun tervehdyskäynnin jälkeen nauttivat vieraat lounaan tehtaitten kerholla. Kello 14.00 järjestettiin vierailun kohokohdaksi muodostunut laulujuhla tehtaitten kerhohuoneistossa. Juhlassa esiintyivät Tampereen Naiskuoro johtajansa Taimi Järvisen johdolla ja Laulusiskot johtajanaan opettaja Y. Rajakylä.

Tilaisuus aloitettiin Fernbergin yhteisesityksenä lauletulla Kevätlaululla, jonka jälkeen naiskuorolaiset esiintyivät. Laulusiskojen yli kaksikymmenpäisen kuoron, jossa oli ilahduttavan monta nuorempaakin naislaulajaa mukana, esitettyä useamman laulun ohjelman päättyi virkistävä iltapäivän laulujuhla molempien kuorojen yhteisesiintymiseen.

Tampellan Laulusiskojen laulajaiset olivat kevätkauden virkistävä päätepiste.

Tampellan eläkeläiset retkeilivät

Runsaasti yli kahdeksankymmentä Tampellan Inkeroisten tehtaitten eläkeläistä puolisoineen retkeilivät viime heinäkuulla tutustuen monipuolisesti sekä sosiaalisiin että historiallisiin kohteisiin kiertomatkallaan Inkeroisista, Sippolaan, Saaramaalle, Taavettiin, Kouvolaan ja takaisin kotiin Inkeroisiin ja Anjalaan. Retki muodostui sellaisenaan varsin "lämpimäksi" johtuen siitä, että linja-autot, joilla matka suoritettiin olivat ennätysmäisestä hellepäivästä johtuen viluisimmillekin osanottajille aivan liian tukahduttavat. Monet pienet pysähtymiset ja jalottelutauot virkistivät kuitenkin niin, että kokonaisuudessaan sujui matkanteko ilman hankaluuksia.

Retken ensimmäisenä kohteena oli harvemmin nähty ja käyty Kymi Oy:n Sippolan metsäkoulu, jossä vietetyn tauon jälkeen pistäydyttiin Sippolan lastenkodissa, jonne vieraat lausui tervetulleiksi kunnan sosiaalilautakunnan puheenjohtaja E. Laurila. Laitoksen henkilökunnan ystävällisellä opastuksella tutustuivat eläkeläiset lastenkodin eri osastoihin sekä keskustelivat kotona olleitten talon pienimpien asukkaitten kanssa. Lasten maailmasta siirryttiin sitten vanhusten laitosmaailmaan. Seuraavan tutustumiskohteen ollessa Sippolan kunnalliskodin, jossa retkeilijöitä olivat tervehtimässä sekä talon henkilökuntaan kuuluvat että talossa vanhuudenpäiviä viettävät henkilöt. Sosiaalilautakunnan puheenjohtajan selostettua talon toimintaa saivat vieraat vapaasti kulkea ja katsella ympärilleen. Käynnin johdosta virisi monenlaisia keskusteluja kaikkien kuitenkin todetessa, että puhtaana ja siistinä olivat paikat ja erinomaiset tuoksut tulivat keittiöstä ja ruokailuhuoneesta vieraitten nenänvarsiin. Puolen tunnin pysähdyksen jälkeen jatkettiin kuitenkin taas matkaa. Mutkaista tietä ylös ja alas oikealle ja vasemmalle ja tuota pikaa jälleen pysähdyttiin, mutta tyydyttiin ihailemaan edessä avautuvaa maisemaa linja-autoissa istuen. Saaramaan leirikeskuksen leiriportti, telttakylä ja tuulessa hulmahteleva siniristilippu hallitsivat maisemakuvaa. Viihtyisältä vaikuttava ja nuoren väen ahkerasti kansoittama kunnan leirikeskus jäi kuitenkin muistoihin ja jälleen oltiin "pyörillä". Kun retkeilijät pysähtyivät täsmälleen aikataulun mukaisesti Lomaliiton Kivijärven retkeily- ja lomakotiin olivat matkaajia odottamassa maukas lounas, lyhyt vapaahetki ja erinomainen päiväkahvi. Retkillä ta-

Vaikutteista rikas päivä on alkamassa. Suurin osa retkeläisistä istumassa jo linja-autoissa, joissa matkan varrella oli todella tunnelmaa, sillä hellettä riitti.

vanomaiseksi muodostuneen "rokkalautasen" tilalla oli tällä kertaa tarjolla vallan muita ruokalajeja, joita matkan antaman hyvän ruokahalun johdosta mielihyvin nautittiin. Ruokailun lomassa kuultiin selostus lomakodin toiminnasta sekä sen tarjoamista monenlaisista virkistävistä ajanviettomahdollisuuksista. Kivijärven kauniit rantamaisemat ja vilvoittelevat aallot houkuttelivat useimmat retkeläiset rantalaiturin tuntumaan. Kävipä niin, että eräät rohkeimmat pistäytyivät myös uimassa.

Lomaparatiisi jäi kuitenkin taakse ja retkeläisten katse suuntautui kohti Luumäen meijeriä. Meijerissä tapahtuneen tutustumiskäynnin oppaana ja neuvonantajana toimi vt. isännöitsijä V. Salmi, jonka ohjaamina kapusivat retkeläiset ensimmäiseksi juusto-, piimä- ja maitopöydän ääreen. Maistiaisten jälkeen kierrettiin talossa ja katseltiin miten juustoa ja voita valmistetaan meille suomalaisille ja muillekin näitten tuotteitten ystäville eri puolilla Eurooppaa. Nähtiin kirnu, josta yhdellä kirnuamisella saadaan 1500 kg voita. Nähtiin 6000 ltr:n juustokattiloita. Käytiin sikalassa, jossa oli rauhanomaisessa rinnakkaiselossa röhkimässä 2300 possua, jotka söivät 20.000 ltr maitoheraa ja 3000 kg jauhoja päivässä. Todettiin yksimielisesti, että kysymys oli todellisesta sianlihan massatuotannosta. Mutta eteenpäin!

Kun jälleen oli muutama minuutti istuttu autossa, niin taas noustiin jalottelemaan. Tutustumiskohteena oli tällä kertaa Svinhufvud-museo, jonka välittömässä läheisyydessä oli myös Luumäen kunnan kotiseutumuseo. Suurella mielenkiinnolla tutustuivat retkeläiset niihin lukuisiin yksityiskohtiin, joita museossa säilytettiin. Täällä viimeisessä tutustumiskohteessa kiitti eläkeläisten puolesta Tampellaa sekä sen johtoa eläkeläinen E. Koskivirta. Kiitospuheessaan hän totesi retkellä olevan virkistävän vaikutuksen eläkkeellä olevien arkipäivään ja toivoi, että myös vastaisuudessa yhtiön johdon taholta tarjottaisiin yhtiön eläkeläisille tämänlaatuisia tilaisuuksia virkistymiseen ja toistensa tapaamiseen.

Taavetista palasivat retkeläiset Kouvolan kautta kotiin Inkeroisiin ja Anjalaan.

Työturvallisuuspalsta

Viimeksi käsittelimme liikuntakasvatuksen osuutta työtapaturmien ennakolta ehkäisyssä ja lupasimme tällä kertaa selostaa työturvallisuuskilpailua, joka tullaan järjestämään AP:n, IK:n ja Talousosastojen työturvallisuustoimikuntien kesken vuoden kolmen viimeisen kuukauden aikana. Koska mainitusta kilpailusta on kuitenkin oma kirjoitus toisaalla lehdessämme jätämme asian käsittelyn työturvallisuuspalstalla vain esitetyn maininnan varaan.

Ehkä olemme kaikki jo viettäneet kesälomamme ja havahtuneet toteamaan, että *syksy* lähestyy. Syksy tuo tullessaan sateet ja ennen kaikkea pimeät illat ja aamut. Enemmän kuin sateet meitä pelottaa pimeys, koska se saattaa merkitä lisääntyviä työmatkatapaturmia. Jotta kuitenkin omakohtaisesti välttyisimme tällaisilta ikävyyksiltä, lienee meidän aihetta suorittaa työmatkoilla käytettävien kulkuvälineitten ja kulkureittien syyskatsastus. Valot, kissansilmät ja jarrut kuntoon ja oman turvallisuuden nimessä on myös poluilla ja teillä olevat vaaranpaikat pyrittävä poistamaan. Kun pyrimme näin ennakolta poistamaan työmatkoilla esiintyviä vaaroja, voimme ehkä entistä enemmän nauttia myös syksyn kirkkaista ja kirpeän kuulakkaista aamuhetkistä työmatkoillamme.

Syksyisin olemme täällä Inkeroisissa tottuneet järjestämään yhteisen työturvallisuusviikon. Laadittujen suunnitelmien mukaisesti syyskuun viimeistä täyttä viikkoa jälleen vietetäänkin työturvallisuuden merkeissä. Paitsi tavanomaista turvallisuustarkastustoimintaa liitetään ohjelmaan myös yleistä työturvallisuutta eri tavoin edistäviä koulutus- ja valistuslaitoksia. Oman väen lisäksi saamme apua myös Teollisuus-Tapaturman asiantuntijoilta.

Syksy merkitsee kouluikäisille lapsille paluuta kouluun, jossa tarmoa puhisevat opettajat istuttavat heihin uuden tiedon siementä. Vanhemmallakin iällä voisimme, emme ehkä palata koulunpenkille, mutta kuitenkin tehdä hyvän päätöksen. Tarkoitamme siisteyttä ja puhtautta. Järjestyksen ja siisteyden noudattamisessa on hyvä lähteä tekemään parannusta omasta itsestään, sillä kuinka voisimme huolehtia naapurin kengistä, kun omamme ovat niin kuraiset, että tuskin pystyssä pysymme. Niin, aloitamme siis omasta itsestämme, vai . . . ?

Jos autoilija nykyään pysähtyy, katsoo ja kuuntelee, hänen moottorissaan on jotakin vikaa.

(English Digest)

* * *

Ihmisiä yleensä askarruttavat nykyisin elämän korkeimmat arvot — kuten esimerkiksi hinnat.

(Ken Shively)

* * *

Johtaja alaiselle: — Hyvä on, saatte palkankorotuksen, jos sitä välttämättä vaaditte. Mutta velvollisuuteni on huomauttaa, että aiomme rationalisoida pois eräitä korkeimmin palkattuja toimihenkilöitämme.

(Men Only)

TAMPELLAN INKEROISTEN TEHTAITTEN

TYÖTURVALLISUUSVIIKKO

23.—27. 9. 1963

Työturvallisuusviikon ohjelmassa työpaikkojen työturvallisuustarkastuksia, työturvallisuustoimikuntien kokouksia sekä muita aiheeseen liittyviä koulutustilaisuuksia.

SOSIAALIOSASTO

KESÄISTÄ URHEILUA INKEROISISSA

Kesä on ollut vilkkaan urheilutoiminnan aikaa Inkeroisten tehtailla. Miehiä ja nuorukaisia on liikkunut satamäärin erilaisissa kilpailuissa ja peleissä. Uutuutena on tullut työpäivien keskustelujen aihepiiriin jalkapalloilun Tam-cup, joka pelattiin komeasti kymmenen työosastoilta koottujen joukkueitten voimalla. Poikaviikareitten ikioma nappulaliiga on ollut myös omiaan värittämään Inkeroisten kesäistä urheilukuvaa. Helteet ovat houkutelleet Korijärven uimalaan ennätysmäärän kaiken ikäisiä kansalaisia. Pohjoismaisia kansanuintisuorituksia on kertynyt yli kahdensadan. Tenniskerholaiset ovat pelanneet ja menestyneet tänä kesänä ehkä paremmin kuin moniin aikoihin. Tennistä harrastava nuori polvi alkaa menestyä myös kotipiirin ulkopuolella. Kymijoen vuolaana virtaava vesi on ennätysmäisen lämpöisenä houkutellut yli kolmesataa komeata partasuu-uroota rantamilleen. Tuisketta ja leppoisia kalajuttuja on kuulunut roppa kaupalla niiden monien ongintakilpailujen tiimoilta, jotka kesän aikana järjestettiin. Yhteenlaskettu kalansaalis nousee reippaasti yli sadan kilon kaikki kesäiset koitokset huomioon ottaen. Syksy on suunnistajien kulta-aikaa. Juoksut rastilta toiselle syksyn tuoksuvissa metsissä ovat koonneet omat innokkaat kannattajansa. Lapsiakaan ei ole kesällä unohdettu. Kolmella leikkikentällä he ovat saaneet ohjatussa ja valvotussa ympäristössä elää omaa huoletonta elämäänsä. Korijärven uimakoulu on lyönyt itsensä läpi ja omista puutteistaan huolimatta se on antanut uimisen jalon taidon jälleen monille tytöille ja pojille.

Seuraavassa kerromme muutamia yksityiskohtia kesän urheilutapahtumista.

TENNISOTTELU INKEROINEN— ENSO-GUTZEIT KOTKA

Perjantaina 5. 7. 1963 pelattiin Inkeroisten Tampellan tenniskentillä mielenkiintoinen tenniksen ystävyysottelu Enso-Gutzeitin Kotkan tehtaitten ja Tampellan Inkeroisten tehtaitten tenniskerhon välillä. Ottelut saatiin suorittaa hyvissä olosuhteissa.

Ystävyysottelun tulokset muodostuivat seuraaviksi:

Miesten nelinpeli:

Kesti-Helia & Pälve EG — Wennström & Björklund I: 6—3; 6—3.

Brunow & Envald EG — Kämäräinen & Korpelainen I: 6—8; 6—3; 3—6.

Rannikko & Turpeinen EG — Sinisalo & Smolander I: 6—4; 3—6; 0—6.

Sekanelinpeli:

Rva Turpeinen & hra Kesti-Helia EG — rva Puonti & hra Björklund I: 6—1; 4—6; 6—2.

Rva Aaltonen & hra Pälve EG — nti Söderling & hra Wennström I: 6—3; 3—6; 3—6.

PALLOILU

Seuraavat eri työosastojen yhdistelmäjoukkueet ovat pelanneet Tam-cupissa. 1) AP-hiomo, Kuorimo ja Väylä, 2) AP-konesali ja Pakkaussali, 3) AP-korjauspaja ja Varasto, 4) Höyryvoimalaitos, AP-sähkö ja Mittarikorjaamo, 5) IK-tehdas ja Varasto, 6) IK-korjauspaja, IK-sähkö ja Vesivoimalaitos, 7) Jalostus, Hajoitus ja Liisteröinti, 8) Saha ja Puolisellulloosatehdas, 9) Talousosasto ja 10) Kuljetus- ja Putkiosastot. Koska cup ei vielä tämän kirjoittamisen aikoihin ole saanut omaa päätöstään palaamme asiaan seuraavassa lehtemme numerossa.

Nappulaliigan pojat ovat kaikki alle kolmetoista vuotta vanhoja. Jokainen joukkue edustaa omaa asutusaluettaan omine kannattajineen. Nappulaliigan peliohjelma jatkuu ehkä vielä syyskuunkin puolella joten tähänkin palaamme vielä myöhemmin.

KALASTUS

Ongintakilpailuja ovat kesän aikana järjestäneet Mittarikorjaamon miehet yhdessä linjamiesten kanssa, Kuljetusosasto yhdessä IK-korjauspajan kanssa ja Tampellan kalakerho. Seuraavassa luettelemme eri kilpailujen viiden parhaan tulokset:

Mittarikorjaamo ja linjamiehet

1) V. Lappalainen 1255 gr, 2) A. Lavonen 1110 gr, 3) J. Corander 875 gr, 4) T. Mykkänen 780 gr ja 5) E. Kärhä 725 gr. Viimeiseksi sijoittuneelle kirjattiin kolme nykyä.

Kuljetus ja IK-korjauspaja

1) E. Merilä KU 1875 gr, 2) K. Peltola KU 1168 gr, 3) A. Pulkkinen KU 886 gr, 4) P. Rantanen KU 863 gr ja 5) E. Hyvärinen IK 847 gr.

Tällä kertaa voitti kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa Kuljetusosasto, jonka 42 miestä sai tililleen keskimäärin 281,1 gr kalaa korjauspajan 35 miehisen joukkueen tuloksen ollessa 261,8 gr.

Tampellan Kalastuskerhon mestaruuskilpailu

Tulokset: 1) E. Heinilä 830 gr, 2) V. Salonen 620 gr, 3) A. Kauppi 540 gr, 4) U. Aho 480 gr ja 5) T. Puhakka 460 gr.

KESÄVIRKISTYS

Suunnistajien tuloksiin palaamme vasta tuonnempana, mutta lasten kesävirkistystoiminnasta voimme sitävastoin jo hiukan turista. Inkeroisten leikkikenttien lukumäärä lisääntyi kesän aikana, kun tehdasalueella olevalle ns. Hyppyrimäelle valmistui lasten leikkikenttä. Kaikkiaan on lasten ja nuorten kesävirkistyksen parissa työskennellyt neljä henkilöä, jotka ovat saaneet suorittaa poikkeuksellisen ihanteellisissa olosuhteissa työnsä. Kokonaisuudessaan on lasten toimintaan ottanut osaa lähes parisataa poikaa ja tyttöä. Leikinohjaajina ovat toimineet Sirkka-Liisa Hietaniemi, Ritva Röntynen ja Ulla Sillfors, joka viimeksi mainittu oli myös uimaopettajana yhdessä Kimmo Smolanderin kanssa.

Tampellan tennismestaruuskilpailut Inkeroisissa

Tampella-yhtymän perinteelliset joka kesäiset tenniskisat sekä henkilökohtaisista- että osastojen välisistä mestaruuksista pelattiin 16—17. 8. 63 Inkeroisissa. Otteluja suosi hyvä sää ja tulokset olivat seuraavat:

Miesten kaksinpeli:

Hangasluoma (Hla) — Smeds (Tre) 6—1, 6—3; Kauppila (Tre) — Nyström (Inen) 7—5, 6—3; Kämäräinen (Inen) — Vettenranta (Tre) 6—1, 3—6, 6—2; Viheriälä (Tre) — Linnakko (Hla) 6—2, 6—0; Laine (Tre) — Leskinen (Inen) 6—3, 6—1; Boucht (Tre) — Viheriälä (Tre) 6—1, 6—4; Laine (Tre — Vahala (Tre) 7—5, 6—3; Björklund (Inen) — Pystynen (Tre) 4—6, 9—7, 6—3; Korpelainen (Inen) — Lavonius (Hla) w.o.; Autero (Tre) — Holtari (Hla) w.o.; Hangasluoma (Hla) — Kauppila (Tre) 6—4, 6—0; Boucht (Tre) — Kämäräinen (Inen) 6—4, 6—1; Laine (Tre) — Björklund (Inen) 6—4, 6—4; Autero (Tre) — Korpelainen (Inen) 6—1, 6—1; Hangasluoma (Hla) — Boucht (Tre) 6—1, 6—3; Autero (Tre) — Laine (Tre) 6—0, 6—1;

Loppuottelu: Hangasluoma (Hla) — Autero (Tre) 6—2, 6—2.

Naisten kaksinpeli:

Puonti, A-L. (Inen) — Kaunisto, A. (Tre) 6—4, 6—1; Seppälä, T. (Inen) — Heinonen (Tre) 6—1, 6—2.

Loppuottelu: Seppälä, T. — Puonti, A-L. 6—1, 6—0.

Sekanelinpelit:

Lavonius & Puonti, A-L. — Vettenranta & Heinonen 3—6, 6—1, 6—3; Hangasluoma & Söderling, A-L. — Autero & Kaunisto, A. 6—4, 6—3; Holtari & Seppälä, T. — Lavonius & Puonti, A-L. 5—7, 6—4, 6—4.

Loppuottelu: Hangasluoma & Söderling, A-L. — Holtari & Seppälä, T. 6—4, 6—3.

Kuvassa vasemmalta Björklund, Puonti, Turpeinen ja Kesti-Helia. Viimeksi mainitut edustivat EG:n tehtaita. 7. 7. pelasivat Inkeroisten tenniskerhon edustajat myös Joutseno-Pulppia vastaan, jonka ystävyysottelun Inkeroinen niinikään voitti.

Osastojen välinen nelinpeli:

Heinola I (Hangasluoma & Lavonius) — Inkeroinen II (Kämäräinen & Korpelainen) 10—8, 6—3; Konepaja II (Pystynen & Laine) — Inkeroinen I (Björklund & Nyström) 6—3, 7—5; Pellava (Kauppila & Vahala) — Lapinniemi (Smeds & Viheriälä) 6—2, 6—4; Konepaja I (Autero & Vettenranta) — Heinola II (Linnakko & Holtari) 6—4, 6—4; Heinola I — Konepaja II 6—1, 3—6, 6—2; Konepaja I — Pellava 6—1, 6—1.

Loppuottelu: Heinola I — Konepaja I 10—8, 6—2.

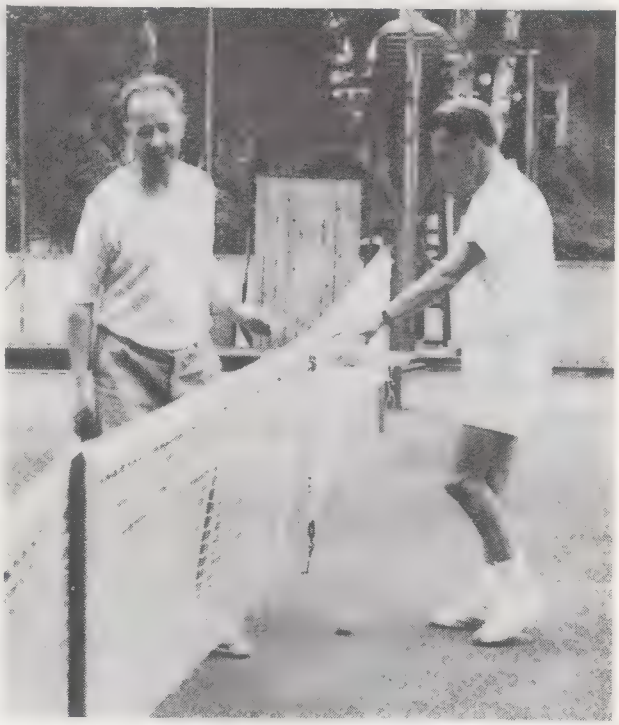

Tenniksen miesten kaksinpelin voittaja Hangasluoma oikealla, vasemmalla Autero.

Inkeroisten uimakoululaiset retkellä Kotkan maauimalaan jossa suoritettiin maisteri- ja kandidaattitutkintoon tarvittavat syvyyssukellukset ja hypyt.

Inkeroisten uimakoulun päättäjäiset

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Inkeroisten osaston järjestämänä lasten uimakoulun päätöstilaisuus ja todistusten jako suoritettiin Korijärvellä 14. 8. 1963. Neljä uimamaisteria ja 17 kandidaattia sai todistuksensa. Todistuksien jaon suoritti sosiaalipäällikkö A. V. Widenoja yhdessä uimaopettajien Kimmo Smolanderin ja Ulla Sillforsin kanssa.

Vaikka Korijärven uimapaikka ei olekaan paras mahdollinen uimakouluun osallistui ajalla 25. 6.—14. 8. 1963 noin 100 Inkeroisten lasta. Näistä kumminkin vain noin puolet jaksoi säännöllisesti osallistua uimakoulun toimintaan.

Mainittakoon tässä että maisteri- ja kandidaattitutkintoon tarvittavat hypyt ja syvyyssukellukset suoritettiin Kotkan maauimalassa. Erilaisia lasten uintimerkkisuorituksia suoritettiin 88 ja kansanuintisuorituksia 200.

Inkeroisten uimakoulun Uimamaisterit: Pekka Valkonen, Matti Hakuli, Timo Marttila, Matti Perälä.

Uimakandidaatit: Matti Hartikka, Tuula Hermunen, Kari Hämäläinen, Martti Hämäläinen, Seppo Kilpinen, Merja Korpela, Hilkka Kottila, Kristiina Kottila, Mikko Lahti, Kimmo Laine, Arja Lepänaho, Seija Nybom, Matti Perälä, Sinikka Simonen, Asta Turunen, Veikko Valkonen, Riitta Vanhala.

Uimamaisteri Timo Marttila saa todistuksensa ja lujan kädenpuristuksen sos.pääll. A. V. Widenojalta.

Ei nyi, muttei ole väliksikään. Paistaahan aurinko

Tilannekuva IK-korjauspajan ja kuljetusosaston onkikilvasta

KAMERAN KESÄISTÄ KERRONTAA

Mittarikorjaamon ja linjamiesten ongintamestaruuskipailu on alkamassa

Omakotialueen lapset leikinohjaaja Sirkka-Liisa Hietaniemen seurassa

Virkailijoitten naistoimikunta järjesti toukokuun lopulla ehostuskurssin, jolla oli varsin runsaasti tarkkaavaista kuulijakuntaa

Osa Korijärven uimakoulun oppilaista. Opettajat Ulla Sillfors ja Kimmo Smolander taustalla

Pojat ovat kiipeilytelineen huipulla, mutta hiukan jännittää . . .

Terveystalon leikkikentän lapsia ohjaajansa Ritva Röntysen seurassa

Hyppyrimäen leikkikentällä on erinomainen putkirakenteinen kiipeilyteline, josta valokuvaaja tavoitti lapset hieman epätavallisessa kuvausasetelmassa. Leikinohjaaja Ritva Röntynen kuvassa vasemmalla

Kymenlaakson Osakunta täytti viime keväänä 30 vuotta. Nuori, juuri miehuuden ikään päässyt osakunta on juhlavuonnaan antanut tavallista enemmän tietää itsestään, vaikka ei vielä olekaan päässyt siihen ikään jolloin miehestä ja myöskin naisesta kirjoitetaan lehtien palstoilla paljon ja kaunista. Tarkoitamme tässä tuota 50 vuoden kilometripylvästä, jolloin tavallisesti elämän ansioita ensi kerran esille tuodaan. Suoritamme nyt ns. varaslähdön ja kehumme vähän jo 30-vuotiasta, koska aihetta ja ansioita on olemassa.

Kymenlaakson nuori nopeasti niin taloudellisesti kuin hengen viljelynkin alalla kehittyvä maakuntamme on ilolla todennut nuoren osakuntansa monet hyvät tempaukset ja aloitteet, joista tässä mainittakoon erityisesti laaksokuntamme eri pitäjissä suoritettu museoesineiden keräys ja menneiden sukupolvien kulttuuriarvojen säilyttäminen. Tämä työ nopeasti teollistuvassa ja kaupunkilaistuvassa maakunnassamme onkin ensiarvoisen tärkeä ja kiireellinen tehtävä. Oikean meitä kaikkia yhdistävän maakuntahengen luominen on juuri ylioppilasnuorisomme yksi tärkeimmistä tehtävistä.

Hyvienkin asioiden ja aatteiden eteenpäin viemiseen tarvitaan nykyään paljon puhuttua mainontaa. Kymenlaakson Osakunta on tämän asian oikein oivaltanut viimeisen suurtempauksensa läpiviemiseksi. kon valmistuskustannukset on peitetty mainoksilla ja muilla lahjoituksilla. Tällainen keräystapa on mitä miellyttävin, kun lahjoittaja hyvän mielen lisäksi saa jotain vastiketta rahoilleen. Kymenlaakson osakunnan valmistama ja kauppaama tulitikkurasia on lisäksi hyvin aistikas ja jokaisella maakunnan kunnalla on omalla nimellään ja vaakunallaan varustettu rasia. Niinpä Sippolan rasiassakin on kunnan vaakuna, paperirulla ja kuuluisa Rudolf Klossnerin juustopata vuodelta 1856, jossa Suomen ensimmäinen emmentaljuusto mainittuna vuonna keitettiin Sippolan kartanon meijerissä. Tulitikkurasia nimensä mukaisen tarkoituksen lisäksi kelpaa vaikkapa viivoittimeksi kirjoituspöydälle, muistolahjaksi pitkämatkaiselle vieraalle ja mikseipä myös lahjaksi joulupukin konttiin. Tärkeintä kuitenkin on, että näin miellyttävällä tavalla saadaan rahaa kokoon opinnoissaan hyvin menestyville, vähävaraisille kymenlaaksolaisille ylioppilaille.

Tulitikkurasioiden ovelta ovelle myynnin Inkeroisissa järjesti elokuun lopulla ylioppilas Asko Tuominen ja myyjinä toimivat paikkakunnan ylioppilasneitoset. Tulitikkutytöt kertoivat meille, että kauppiaiden vastaanotto kaikkialla oli erittäin myönteinen ja rasia meni kaupaksi melkein poikkeuksetta jokaiseen perheeseen, missä satuttiin olemaan kotona. Tehdasväkivoittoinen Inkeroisten paikkakunta asen-

Kymenlaakson Osakunnan kesäinen tempaus

Juhlavuotensa merkeissä osakunta on päättänyt karttuttaa stipendirahastoaan, siis sitä rahastoa, josta voidaan jakaa avustuksia vähävaraisille opinnoissaan hyvin menestyville kymenlaaksolaisille ylioppilaille. Asia, jonka puolesta laaksokuntamme ylioppilaat ovat tänä kesänä olleet liikkeellä, on todella hyvä ja meidän kaikkien kymenlaaksolaisten yhteinen. Niin kumminkin on, että ensinnäkin hyväkin asia tulee tehdä tunnetuksi ja toiseksi on osattava oikealla tavalla vedota ihmisiin.

Ylioppilaiden tässä keräyskamppanjassa nämä seikat on mielestämme oikealla tavalla otettu huomioon. Reippaiden ylioppilaiden Kymijoen lasku sen yläjuoksulta Kotkaan asti kahdella tukkiveneellä herätti ansaittua huomiota. Kun kuntien johtomiehet reitin varrella vielä saivat osakunnalta lahjaksi miehen mittaisen tulitikun, niin maaperä oli muokattu varsinaiselle asialle. Kymijoen rantamilla olevat suuret teollisuuslaitokset osaltaan auliisti avustivat Kymijoen laskun aiheuttamissa kustannuksissa.

Varsinainen stipendirahaston keräys maakunnassa tapahtui maailman pisimpien tulitikkurasioiden myymisellä. Suurin piirtein koko laatikon myyntihinta 2 mk 50 penniä menee rahaston hyväksi, koska laatinoituu siis osakuntatyöhön erittäin myönteisesti, mikä on ilolla todettava. Tämä onkin täysin ymmärrettävää, koska yhä lukuisammat työväestöön kuuluvat isät nykyään haluavat antaa lapsilleen yliopistokasvatuksen. Valkoinen lakki ei enää ole mikään kadehditun ja vihatunkin yläluokan tunnusmerkki vaan kaikkien kansalaispiirien todellisten isänmaan toivojen yksi elämäntaistelun välitavoitemerkki, joka on kaikkien yritteliäiden ihmisten ulottuvilla.

Tulitikkujen tukkumyyjä ylioppilas Asko Tuominen kertoi meille innostuneena, että Inkeroisten yleisö on hyvin ymmärtänyt osakunnan keräyskamppanjan ja tikkujen menekki on ollut sen mukainen. Hän myös yhtenä Kymijoen laskun suorittaneista kuudesta ylioppilaasta kertoi, että poikkeuksetta kaikissa pysähdyspaikoissa venepartio otettiin ystävällisesti vastaan. Koko Kymijoen lasku oli kuin juhlaa ilmaisine majoituspaikkoineen ja ateriooineen. Eräskin talon isäntä olisi välttämättä tahtonut lämmittää pojille oikean suomalaisen savusaunan, mutta aikataulu ei antanut myöten saunomiseen. Saimme myös kuulla, että koko tulitikkuidean isä on valkealalainen pian varatuomariksi valmistuva ylioppilas Timo Raunu, jonka vastuulla tällä kertaa on Kymenlaakson Osakunnan talouden hoito.

Kymenlaakson osakunnan kaksi tulitikkuvenettä "Heinola ja Voikoski" ovat saapuneet Inkeroisiin Anjalan kosken yläjuoksulle

Kesäisestä arkipäivästä huolimatta Inkeroisten nuoria ja vanhoja kansalaisia oli paikalla Anjalankosken patosillan täydeltä seuraamassa ylioppilaiden koskenlaskua

Jännitys huipussaan. Ylioppilaiden tulitikkuvene "Heinola" syöksymässä Anjalankosken 10 metrin putoukseen noin 100 m:n pituista tukkirännistä pitkin. Hyvin meni, vaikka vene täyttyikin puoleksi vedellä.

Ei tulitikkuja lainaamassa vaan niitä kauppaamassa. Ilmeistä päätellen kauppa on käynyt hyvin

Vene "Voikoski" aloittaa historiallisen Anjalankosken laskun. Veneessä ylioppilaat Uolevi Vainio, Pekka Päivärinne ja peränpitäjänä Inkeroisten poika Asko Tuominen

OY TAMPELLA AB:n INKEROISTEN TEHTAITTEN

Työturvallisuuskilpailun säännöt

Tarkoitus

Kilpailun tarkoituksena on innostaa yksilöitä ja työryhmiä entistä tehokkaammin omaksumaan harkitut ja turvalliset työtavat ja välittömästi laskea työtapaturmista johtuvia inhimillisiä ja taloudellisia uhrauksia.

Tavoite

Kilpailun tavoite: Ei yhtään työtapaturmaa kilpailun aikana.

Kilpailu

Kilpailu suoritetaan kolmen suurimman AP:n, IK:n ja Talousosaston työturvallisuustoimikuntien kesken 1. 10.—31. 12. 1963 välisenä aikana.

Palkinnot

Parhaalle toimikunnalle annetaan kunniapalkinto. Lisäksi annetaan kullekin työturvallisuustoimikunnalle kolme esinepalkintoa arvottavaksi voittaneiden työosastojen työntekijöiden keskuudessa työturvallisuustoimikunnan päättämällä tavalla.

Palkintojen arvontaan osallistuminen

Palkintojen arvontaan on oikeutettu jokainen palkittavaan kilpailuyhteisöön kuuluva henkilö, paitsi sellainen, joka:

1. kilpailuaikana on ollut poissa työstä yhtäjaksoisesti 12 työpäivää taikka koko aikana yhteensä 24 työpäivää,
2. kilpailun aikana ollut ilman hyväksyttävää syytä poissa työstä,
3. on aiheuttanut toiselle tapaturman.

Säännöt

1. Työtapaturmaksi lasketaan ne tapaturmat, jotka aiheuttavat yhden kokonaisen työpäivän poissaolon tapaturmapäivää lukuunottamatta.
2. Kilpailua varten on Teollisuus-Tapaturma laskenut tapaturmatilastojen perusteella kertoimet.
3. Kilpailu ratkaistaan siten, että tapaturmien lukumäärä kerrotaan kertoimella. Pienimmän yhteenlasketun pistemäärän saavuttanut toimikunta (työosasto) on voittanut.
4. Jokainen kilpailee siinä yhteisössä, johon hän suurimman osan kilpailuajasta on kuulunut. Asianomaiselle muilla osastoilla sattuvat tapaturmat lasketaan hänen oman kilpailuryhmänsä tilille. Tulkinnan varaiset kysymykset ratkaisee kilpailutoimikunta, joka tarvittaessa kääntyy Teollisuus-Tapaturman puoleen.
5. Jos tapaturman syynä on ollut toisen henkilön ilmeinen huolimattomuus tai se on aiheutunut toisen henkilön ilmeisestä tuottamuksesta, luetaan tapaturma sen työturvallisuustoimikunnan tilille, johon tapaturman aiheuttanut henkilö kuuluu. Tällaiset tapaukset käsitellään kilpailutoimikunnassa
6. Lopputulosten laskenta suoritetaan 15. 1. 1964 mennessä. Palkintojen arvonta ja jako suoritetaan välittömästi tämän ajan jälkeen silloin yhtiön palveluksessa olevien ja voittaneisiin työosastoihin kuuluvien henkilöiden kesken.
7. Kilpailijoita kehoitetaan tutustumaan kaikkiin turvallisuusohjeisiin ja noudattamaan niitä.
8. Teollisuus-Tapaturman toimesta on kilpailuun osallistuville työturvallisuustoimikunnille sekä niiden alaisille työosastoille laskettu kertoimet, jotka tullaan tarkistamaan kilpailun aikana.

Työturvallisuustoimikuntien kertoimet:

Anjalan Paperitehdas	10
Inkeroisten Kartonkitehdas	10
Talousosasto	15

Työturvallisuustoimikuntien alaisten työosastojen osastokohtaiset kertoimet koskevat vain kyseisen toimikunnan sisäistä työosastojen välillä suoritettavaa kilpailua eivätkä ne ole millään tavalla toisiinsa verrattavissa.

ANJALAN PAPERITEHTAAN
TYÖTURVALLISUUSTOIMIKUNTA

Työosasto	Kerroin
Kuorimo	14
AP-hiomo	7
AP-konesali	4
AP-sali	11
AP-varasto	19
AP-korjauspaja	8
Väylä	26

INKEROISTEN KARTONKITEHTAAN
TYÖTURVALLISUUSTOIMIKUNTA

Työosasto	Kerroin
IK-tehdas	4
IK-varasto & Tarveainevarasto	30
IK-korjauspaja	11
Hajoitus	8
Jalostus	6
Liisteröimisosasto	22

TALOUSOSASTON
TYÖTURVALLISUUSTOIMIKUNTA

Työosasto	Kerroin
Rakennusosasto (tehd.+asuinkorj.)	5
Polttoainekenttä	23
Maatila & kasvihuone	36
Pesula & putkios.	30
Vartiointi	24
Romuhuolto & yl. puht.pito	23

Inkeroisten Tampellan henkilökunnan harrastuskävely alkaa 1. 10. 1963

Tampellan harrastuskävelykilpailu, jota täydellä syyllä voimme nimittää myös terveyskävelyksi, alkaa jälleen 1. 10. 63. Tämän lehden ilmoituksessa on ilmoitettu kävelyreitit ja niiden päätepisteet, joissa on kävelyn merkintäkirjat, joihin kävelykerrat merkitään samoin kuin sosiaaliosastolta saataviin kävelykortteihin. Uutuutena päätepisteissä on myös karttapiirrokset, joihin eri lähtökohdista on merkitty oikeat matkat päätepisteisiin. Näitä ohjematkoja on merkinnöissä tarkoin noudatettava. Vilpillinen kilpailija suljetaan pois kilpailusta.

Heti kun talven hiihtokausi alkaa tämä jalo kävelykilpa muuttuu harrastushiihtokilpailuksi, jonka ladut sitten aikanaan kansalle ilmoitetaan. Tämä kilpailumuoto on siitä mukava, että siihen voivat osallistua nuoret ja vanhat siis kaikki, jotka omin neuvoin kykenevät kulkemaan. Aikarajoituksia kävelyyn enempää kuin hiihtoonkaan ei ole. Pääasia on, että mennään ulos harrastamaan reipasta liikuntoa olipa sitten pyry tai pakkanen.

Tämä näin terveellä pohjalla oleva ulkoiluharrastus on Tampellan väen piirissä vuosi vuodelta kasvanut ja nyt alkavana kilpailukautena odotamme kaikkien aikojen ennätystä. Elämme jo nykyään sellaisessa hyvinvointivaltiossa, missä kansalaisten henkilökohtaiset kulkuvälineet jatkuvasti lisääntyvät ja paranevat. Kävellen liikkuminen jokapäiväisen kiireen keskellä alkaa olla jo harvinaista. Seurauksena ovat sairaudet, jotka aiheutuvat liikunnan ja raittiin ilman puutteesta. Näin ainakin lääkärit väittävät. Tuota ihmisen tarvitsemaa "liikuntalääkettä" harrastuskävely ja -hiihto ihmiselle antaa, mutta kilpailu antaa muutakin. Entiseen tapaan eniten kävelleiden ja hiihtäneiden kesken arvotaan jälleen vapaita lomamatkoja Lappiin sekä suuri määrä arvokkaita esinepalkintoja kuten rannekelloja ja urheiluvälineitä. Kannattaa todellakin heti alusta alkaen ottaa kaikkina vapaa-aikoina osaa tähän jaloon kilpaan, josta aina saa terveyttä ja reippautta sekä kuka ties vielä ilmaisen Lapin matkan ym. hyvää.

Lopuksi sokeri pohjalla. Jälleen on yksi Lapin matka lisätty kilpailtavaksi.

METSÄOSASTON TOIMINNASTA

Otteita metsänhoitaja Sakari Leskisen tuotantokomitealle antamasta katsauksesta.

Seuraavassa olevat numerotiedot ovat pääasiassa hankintakaudelta 1. 7. -62—30. 6. -63.

Metsäosaston varsinaisena tehtävänä on hankkia yhtiön laitoksille laatu- ja mittavaatimukset täyttävää puutavaraa riittävästi ja kilpailukykyisillä hinnoilla. Lisäksi sen hoitoon kuuluvat yhtiön metsät — noin 13500 ha — sekä maakunnassa olevat kiinteistöt. Erittäin tärkeänä tehtäväosana on niinikään osallistuminen yleiseen ammattialan työhön ja sen kehittämiseen. Tästä "maallikkojenkin" korviin ovat kantautuneet sellaiset asiat kuin lannoitus, metsien tuoton kohottaminen, hankinnan koneellistaminen jne.

Tehtäviensä suorittamista varten Metsäosasto on jaettu neljään metsänhoitajapiiriin — Inkeroisten, Heinolan, Mikkelin ja Jyväskylän — ja nämä taas piirityönjohtajapiireihin. Henkilöstön määrä on seuraava: metsänhoitajia metsäpäällikön lisäksi 8, piiriesimiehiä ja piirityönjohtajia 23, työnjohtajia 86 ja konttorihenkilökuntaa 20.

Viime hankintakaudella hankittiin erilaista puutavaraa 1135000 p-m³. Määrä on noin 80 % täyden kapasiteetin määrästä. Alenemiseen vaikuttivat sekä tuotannon supistukset jalostuslaitoksissa että kireä tilanne raaka-ainemarkkinoilla. Em. määrästä saatiin omilta tiloilta n. 9 % ja loput ostettiin yksityismetsistä. Kaikkiaan jouduttiin tekemään 4200 metsäkauppaa, joiden lukumäärästä ¾ hankinta- ja käteiskauppoja.

Hakkuumiesmäärä oli suurimmillaan marraskuussa — 1200 — ja pienimmillään huhtikuussa — 250. Hakkuun koneellistumisastetta kuvaa moottorisahojen määrä, joka oli marraskuussa 670 ja huhtikuussa 150.

Hevosajureita oli eniten helmikuussa — 875. Samaan aikaan oli traktoreita 33. Traktorit ovat nopeasti lisääntyneet metsäajoissa.

Kun edellä mainittujen lisäksi otetaan huomioon metsänhoito, kuorinta, varastoimis- ja kuljetustehtävät ym., voidaan laskea, että Metsäosaston vuosityöntekijöitten määrä oli noin 1250 työsuhteessa olevaa ja noin 150 itsenäistä yrittäjää. Lähes 1000 miestä työskenteli lisäksi hankintakauppojen toimituksissa.

Tärkeä metsätyötä koskeva seikka oli ensimmäinen metsäalan työehtosopimus, joka tuli voimaan 1. 1. 63.

Kaukokuljetuksista suoritettiin autoilla Inkeroisiin noin 75 %, Heinolaan noin 85 % ja Sunilaan noin 30 %. Automäärä oli suurimman osan vuotta lähes 100, enimmillään 150. Autokuljetukset ovatkin muodostuneet tärkeimmäksi kuljetustavaksi. Koko toimitetusta määrästä kuljetettiin rautateitse noin 20 % ja uittaen noin 10 %. Vaikka uitto sinänsä on halpa ja helppo kuljetustapa, siihen liittyvät työt saattavat olla kalliita. Kun Kymenlaaksoon suuntautuvat uittoväylät ovat laitteiltaan ja menetelmiltään vanhanaikaisia, ne eivät ole kuljetuskustannuksissa pystyneet kilpailemaan joustavampien kuljetustapojen kanssa.

OY TAMPELLA AB:n INKEROISTEN TEHTAITTEN HENKILÖKUNNAN JA PEHEENJÄSENTEN

HARRASTUSKÄVELY

JOKA JATKUU TALVELLA

HARRASTUSHIIHTONA

ALKAA 1. 10. 1963 JA PÄÄTTYY 15. 3. 1964.

Kävelyä varten ovat seuraavat reitit käytössä:

RAPAJÄRVI matka Marinkylän seisakkeelta edestakaisin	12 km
AMPUMAMAJA matka Tehtaan kirkolta edestakaisin	5 km
JUNKKARIN HIIHTOMAJA matka Anjalan kirkolta taikka Anjalan koskelta edestakaisin	8 km
KELTAKANKAAN HIIHTOMAJA matka Omakotialueelta edestakaisin	8 km
METSÄ-SAMOLA Tehtaan kirkolta edestakaisin	12 km
KORVEN KANKAALLE Anjalan kirkolta tai koskelta edestakaisin	12 km
KATINHÄNTÄ Anjalan kirkolta edestakaisin	10 km

Päätepisteissä merkintäkirjat, joihin merkinnät sekä karttapiirrokset, joissa oikeat kilometrimäärät eri reittien lähtökohdista.

Hiihtokauden alettua otetaan käytäntöön kaikki entiset hiihtoladut. Tästä ilmoitamme aikanaan.

Ulos KÄVELLEN: Päämääräksi terveys, Lapin matkat ja lukuisat erikoispalkinnot. Yksi Lapin matkakin on lisätty kilpailtavaksi. Kävelykortit noudettava Sosiaaliosastolta.

Oy Tampella Ab

SOSIAALIOSASTO

Inkeroinen

Metsäosaston koulutustoimintaa

Kesäkuun alkupuolella Metsäosasto järjesti Inkeroisissa kahdet kaksipäiväiset kurssit, joille osallistuivat yhtiön metsänhoitajat, piiriesimiehet ja piirityönjohtajat sekä muutamia työnjohtajia, yhteensä 50 henkilöä.

Ensimmäisenä kurssipäivänä Keskusmetsäseura Tapion metsänhoito-osaston päällikkö, metsänhoitaja Kalle Kauttu esitti ensin alustuksen metsänhoidon uusimmista vaatimuksista ja tavotteista, jonka jälkeen hänen johdollaan retkeiltiin kurssia varten valituille näytealoille. Illalla tutustuttiin vielä Inkeroisten tehtaisiin.

Toisen kurssipäivän aloitti metsänhoitaja Sakari Leskisen alustus puutavaran hankinnan koneellistamiskysymyksistä. Tähänkin aiheeseen tutustuttiin luennon jälkeen metsätyömaalla, jossa hankinta ta-

Tampellan metsämiehet metsänhoidollisella metsäretkeilyllä metsänhoitaja Kalle Kautun johdolla.

Loviisa Heinolan flutingin huomattava vientisatama

Kullankeltaisiksi olivat maalautuneet viljavan itäisen Uudenmaan pellot ja havumetsiksi olivat muuttuneet Heinolan alueelle niin ominaiset lehtipuumetsät Lahden eteläpuolella ajaessamme eräänä elokuun alkupäivänä kohti Loviisaa Heinolan flutingkartongin huomatuimpaa lastaussatamaa. Lahden jälkeen olivat Orimattila, Myrskylä ja Pernajan pitäjän Koskenkylä huomatuimmat asutuskeskukset tällä n. 125 km matkalla maanteitse Heinolasta Loviisaan. Entinen kapearaiteinen rautatie Lahden ja Loviisan välillä on muutama vuosi sitten rakennettu normaaliraiteiseksi, mutta maantie Lahdesta Koskenkylään on kovin mutkikas. Olimme matkalla Loviisaan kahdessa merkityksessä. Tutustumaan tähän satamakaupunkiin, kertoaksemme siitä Tampella Tänään lehden lukijoille ja toiseksi ollaksemme mukana rahtilaiva Alhenan neitsytmatkan merkeissä laivaan tutustumassa.

Varhaisempaa historiaa

Matkailija voi kaupungissa nähdä joukoittain historiallisia muistomerkkejä sekä ajalta jolloin kaupunki oli linnoituksena Ruotsin valtakunnan itärajalla, että ajalta vuosisadan vaihteen molemmin puolin jolloin se oli vilkas kylpyläkeskus.

Loviisa perustettiin vuonna 1745 korvaamaan niitä linnoitus- ja kauppakaupunkeja, Viipuria ja Haminaa, jotka oli jouduttu luovuttamaan Venäjälle. Kaupunki kasvoi Degerbyn rusthollin ympärille minkä yksinkertaiseen karoliniseen herraskartanotyyliin rakennettu päärakennus on säilynyt meidän päiviimme vanhan kaupunginosan huomattavimpana muistomerkkinä. Niistä laajoista varustuksista joita suunniteltiin Loviisan ympärille rakennettiin vain kaksi Ungernin ja Rosenin linnakkeet silloisen suuren itäisen rannikkotien kummallekin puolelle sekä Svartholman merilinnoitus Loviisan lahden suulle. Tarkastusmatkallaan itäisiin rajalinnoituksiin antoi kuningas Adolf Fredrik vuonna 1752 kaupungille, joka ensimmäisinä vuosinaan oli ollut nimeltään Degerby, nimen kuningatar Loviisa Ulrikan mukaan.

Kesällä 1855 tuhosi tuli suurimman osan Loviisaa. Kaupunkia uudelleen rakennettaessa tehtiin leveä puistokatu läpi keskustan ja rakennukset torin ympärillä raatihuone, kirkko ym. saivat yhtenäisen arkkitehtoonisen, etupäässä G F Chiewitzin luoman leiman.

Kylpyläkaupunkina

1800-luvun lopulla ja 1900-luvun parina ensimmäisenä vuosikymmenenä oli Loviisa, kuten Heinolakin, tunnettu idyllisenä kesänviettopaikkana, johon mm. keisarillisen Venäjän kolmen kuukauden kesäloman saaneita varakkaita virkamiehiä saapui perheineen lomailemaan. Joskus oli loman viettäjiä kaupungissa enemmän kuin vakinaisia asukkaita. Kylpylävieraiden viihdytykseksi rakennettiin suuria kesäravintoloita. Vaatimaton muisto varsinaisesta kylpyläelämästä ovat terveyslähteet Loviisan joen rannalla. Itse kylpylä paloi v. 1936.

Kesäisestä kylpyläelämästä huolimatta pysyi kaupungin elämäntahti verkkaisena. Vaikka viime vuosisadan lopulla kaupunki rakennutti kapearaiteisen rautatien Lahteen ja perusti samalla ulkosataman Valkon samannimiselle niemelle Pernajan kuntaan radan päätepisteeksi, ei elämäntahti kaupungissa ottanut vilkastuakseen.

Kehittyvä Loviisa

Vasta viime vuosina on kuningattaren kaupunki saanut kauan kaivattuja kehittymisen mahdollisuuksia. Vilkas toimeliaisuus leimaa nyt kaupunkikuvaa. Uusia yrityksiä ja rakennuksia nousee toinen toisensa jälkeen. Ennen kaikkea pääsivät sataman uudelleen rakennus ja laajennustyöt käyntiin Valkossa joka 1957 alueliitoksessa liitettiin kaupunkiin. Valtio osti samoihin aikoihin kapearaiteisen radan, joka levennettiin normaaliraiteiseksi. Vuonna 1960 voitiin ottaa uusi VR:n rataosa Loviisa—Lahti käyttöön.

Nyt on Loviisa kehittymässä huomattavaksi satamakaupungiksi, suuntaavathan yhä useammat laivat kulkunsa Loviisan valmistuneisiin satamatiloihin. Liikenne Lahden talousalueelta Valkon satamaan on jatkuvasti vilkastumassa. Luonnollisesti pienelle kau-

---

pahtui vinttureiden ja traktoreiden avulla. Toisen kurssipäivän iltapäivällä metsätieteen tohtori Olli Makkonen alusti aiheen: taksataulukot ja niiden käyttö. Myöskin tätä luentoa seurasi retkeily taksoitusta varten valmistetuille näytealoille.

Kurssin tarkoituksena oli tutustuttaa osanottajat metsänhoidon ja puutavaran hankinnan ns. "ajan kysymyksiin" käytännöllisessä mielessä. Tätä osoittaa sekin, että kurssiajasta ⅔ kului näytealoilla ja työmailla. Tämän kesän vakiosää suosi näitäkin päiviä ja osaltaan auttoi niiden onnistumista.

Suomen ja Saksan välisiin kuljetuksiin valmistunut rahtilaiva Alhena lotti ensimmäisenä lastinaan Heinolan flutingia

Juhlaliputetun Alhenan ylväs komentosilta, jossa kapteeni ja 1. perämies valvovat laivan irtautumista satamasta

Keskusteluhetki satamassa, vasemmalla satamakapteeni Helmer Sandell, laivauspäällikkö Kyösti Paunisaari ja Oy Enroth AB:n työnjohtaja Folke Roberts

Huolitsijan Oy Enroth AB:n Loviisan konttorin hoitaja Hannu Jokinen konttorirakennuksen edustalla

Samana päivänä otti myös rahtilaiva Inha lastikseen Heinolan flutingia

Degerbyn Rustholli, huomattava kaupungin matkailukohde, jonka eteen on pystytetty kartanon maille kasvaneen kaupungin perustamisen muistokivi

Vanhan kaupunginosan Sepänkuja vanhoine rakennuksineen on peräisin ajalta ennen vuoden 1855 paloa

Rautsalon kolmas uimakoulu päätettiin promotiolla

Lasten uintiopetus on Heinolassa järjestetty erittäin hyvin. Mannerheimliiton paikallinen osasto järjestää vuosittain uimakoulun kaupungin uimalassa. Kaupungin urheilulautakunta täydentää uimakouluverkostoa järjestäen uimakoulut Jyrängön uimalassa ja Niemelän rannassa. Myös Tampella on omalta osaltaan huolehtinut lasten uintiopetuksesta ja on jo kolmena kesänä järjestänyt uimakoulun Rautsalossa, jossa rautsalolaisten lisäksi on käynyt myös Kaksosten lapsia.

KOLMATTA KESÄÄ RAUTSALOSSA

Suomessa hukkui kesällä 1962 hieman yli neljäsataa ihmistä. Lukua voidaan syystä pitää tavattoman suurena, maassa, jossa parasta vesillä olo aikaa on vain kolmannes vuodesta.

Ilmeisesti aivan aiheellisesti korostetaan keväisin uimataidon välttämättömyyttä. Suomen Uima- ja Hengenpelastusliiton alaiset uimakurssit sekä monien yksityisten teollisuus- ja kauppalaitosten järjestämät uimakoulut takaavat uimaikäisten nuorten oppimismahdollisuudet. Mutta on muistettava, että ei ainoastaan uimataidottomuus aiheuta vedenvaraan joutuneen hukkumista. Verrattomasti useammassa tapauksessa syynä on huono uimataito. Uimataidossa on aina kehittämisen varaa ja se on taito, joka ruostuu maalla.

Rautsalossa meitä oli kaikkiaan hieman yli viisikymmentä. Melkein kaikki "vanhat" tutut ensimmäisestä uimakoulusta olivat mukana, ja kas ihmettä, silloiset käsipohjauimarit ja koirarinulistit näyttivät esimerkkiä muille maisteritutkinnon suorittamisessa. Myös Kaksosilta oli kymmenkunta tyttöä ja poikaa.

Uimakoulu alkoi kesäkuun 25 pnä. Aurinko pysytteli pari kolme päivää pilvien takana, mutta sitten ilmestyttyään paistoikin koko uimakouluväen kahvinruskeaksi.

"Ensimmäisenä päivänä vähän aristelimme, mutta kun ope huusi että nupelit veden alle, niin silloin aristeleminen loppui. Opeina meillä oli Saavalaisen

---

pungille varoja kysyneen sataman rakentaminen on tuottanut suuria vaikeuksia, nousevathan satamaan kohdistuneet investoinnit 500 milj. vanhaan markkaan. Rautatie ja satama ovat antaneet kaupungille optimismia joka on täysin perusteltua.

Satamaan tutustumassa

Kun satamakapteeni Helmer Sandellin ja Heinolan tehtaitten laivauspäällikön Kyösti Paunisaaren kanssa tulimme satama-alueelle, kävi siellä kiireinen työn tahti. Laivoja oli kiinnitetty laituriin lastausta varten, niistä kahden Inhan ja Alhenan ottaessa lastikseen Heinolan flutingia, toisten etupäässä lautatavaraa. Työn äänet kaikuivat korviin sataman eri laitureilta. Trukit ja rautatievaunut siirsivät kuormia laivojen vierelle ja nosturit nostivat niitä laivojen ruumiin. Satama eli tavanomaista arkipäiväänsä, jolle on ominaista vilkas ja työteliäs toimeliaisuus. Satamakapteeni Sandell kertoi laituritilaa olevan satamassa 640 m. Sataman normaali miestyövoimamäärä on 100—120 seutuvilla. Satamassa kävi rannikkoliikenne huomioiden v. 1962 430 alusta eli lähes 100 alusta edellistä vuotta enemmän.

Vuoden 1962 vienti nousi yhteensä 165.530 tonniin oltuaan vuotta aikaisemmin 152.769 tonnia. Nousua oli siis 8,4 %. Tavararyhmittäin laskettaessa sahatavaranvienti oli jatkuvasti ensi sijalla käsittäen 38.411 std eli tonneiksi muunnettuna 107.551 tonnia. Hyväksi kakkoseksi oli noussut Heinolan tehtaitten tuote, flutingkartonki, jota vuoden aikana vietiin Valkon kautta yhteensä 35.425 tonnia. Flutingin osalta onkin erityisesti todettava, että tämä tärkeä vientiartikkeli on tuonut satamaan entistä enemmän linjalaivoja ja siis säännöllistä liikennettä. Paperipuuta on viety 42.168 m^3 eli tonneiksi muunnettuna 19.089 tonnia. Lisäksi vietiin pienempiä eriä paperia, lasia, kartonkia, insuliittia, kovalevyä, koivutukkia, kappaletavaraa, parruja jne.

Tuonnin määrä oli 57.037 tonnia, jossa nousua edelliseen vuoteen 68,4 %. Eniten tuotiin lasihiekkaa 17.605 tonnia. Seuraavaksi kivihiiltä, lannoitusaineita, soodaa, dolomiittiä, rautaa jne. Rinnan kokonaisliikenteen kanssa on erityisesti ollut huomattava linjaliikenteen osuuden jatkuva nousu Valkon liikenteessä. Useat linjavarustamot ovat ottaneet säännöllisesti poikkeamissatamakseen Valkon, jonka merkitys laajan Lahden—Heinolan talousalueen porttina maailmanmarkkinoille siten on entisestään suurentunut. Liikenteen kasvu on osoittanut että alueen teollisuus ja kauppa ovat arvostaneet käytännöllisesti katsoen uudelleen rakennetun Valkon sataman suomia palvelumahdollisuuksia ulkomaan tavaranvaihdossa. Tämä on myöskin Loviisan kaupungille ollut hyvin mieluisaa, onhan kaupunki kuluneiden vuosien aikana investoinut satamaansa suhteellisesti laskien ehkä enemmän kuin mikään muu kaupunki maassamme.

Loviisa on herännyt "prinsessa ruususen" unestaan. Kaupungista satamineen on tullut muutamassa vuodessa merkittävä hengitysreikä maamme ulkomaankaupassa. Niin kuin rakennetut tehtaat ovat antaneet uutta elämänuskoa kotikaupungillemme Heinolalle, on satama teollisuuslaitosten ohella se mikä rohkaisee loviisalaisia.

Sataman rakentaminen ei saisi pysähtyä, vaan töitä tulisi mahdollisuuksien rajoissa jatkaa lähitulevaisuudessa. Rakennetuille hyville laitureille tulisi saada muutamia nostureita tehostamaan tavaran lastausta.

Laajemmassa mielessä sataman toiminnan tehostamiseen liittyy maantieyhteyden parantaminen Loviisasta Lahden—Heinolan talousalueelle ja rautatieyhteyden jatkaminen Heinolasta Mikkelin suuntaan laajentamaan kehittyvän sataman takamaa-aluetta.

O. L.

Vesi virkistää kuumana kesäpäivänä. Tänä kesänä tätä virkistystä on tarvittukin

Nuori uimamaisteri saa seppeleen merkiksi hyvästä uimataidostaan

Uimataito –

PARAS HENKIVAKUUTUS

Uimaopettajat Eija-Liisa Saavalainen ja Mauno Kuusela uinnin aakkosia opettamassa nuorille uimakoululaisille

Jännittävät uimakilpailut kuuluivat promootion ohjelmaan

Piiu ja Kuuselan Mane ja ne sanoivat heti että ne yrittää opetella täällä myös uimaan. Suurin osa meistä ei osannut muuta kuin käsipohjaa ja sitäkin melkein maalla. Sentähden opettelimme ensin liukumaan ja sitten vasta uimaan koiraa veden alla. Isommat opettelivat sukeltamaan ja suorittelivat maistereita ja kandidaattejaan ja olivat leuhkoja kun muka osasivat uida paremmin, vaikka suhteellisesti eivät osanneet yhtään enempää. Kerran pääsimme mekin sukeltamaan, matalalta vain, mutta yksi tyttö meni ja hyppäsi syvälle, kun luuli että osaa uida, vaikka ei osannutkaan. Sitten tulikin ajankohtaiseksi hengenpelastuksen opetteleminen ja jälleen toistettiin sitä suustasuuhun-menetelmää ja jotkut eivät vieläkään tienneet, että se on hengenpelastusta. Isot tytöt harjoittelivat kuviouintia ja olivat sitä mieltä että se on tylsää, mutta uivat kuitenkin, kun olivat televisiosta nähneet kuinka kaunista se voi olla.

Uimakoulun loppupuolella tutustuimme sammakkomiehen varusteisiin ja opet sukeltelivatkin niillä. Paras päivä uimakoulussa on tietysti viimeinen, niin kuin kaikissa kouluissa. Tampellan Rautsalossa uimakoulun viimeinen päivä oli sikäli erikoinen, että silloin promovoitiin koulun ensimmäiset maisterit ja kandidaatit.

RAUTSALON ENSIMMÄINEN UIMAPROMOTIO

Avaussanoissaan sos. pääll. Olavi Linnakko mainitsi mm: Kun v. 1961 järjestettyyn ensimmäiseen uimakouluun otettiin vastaan ilmoittautumisia, todettiin uimakoululaisten suurelta osaltaan olevan uimatadottomia. Nyt kun olemme kokoontuneet kolmannen kesän uimakoulun päättäjäisjuhlatilaisuuteen, voimme todeta lasten varttuneen ja uimataidossaan kehittyneen. Tänään voidaan täällä ensi kerran vihkiä uimamaistereita ja -kandidaatteja ja pitää nuorten uimakilpailuja.

Tilaisuuden "avaushypyn" suoritti reippaasti 5-vuotias Harri Holtari.

Promoottori teknillinen johtaja Heikki Klemetti piti uimakoululaisille ja promovoitaville seuraavan puheen: "Kesän nyt kallistuessa loppuaan kohti lienee meidän nyt itsekunkin syytä hieman tarkastella, onko kesänviettomme tuonut sitä virkistystä, reippautta ja terveyttä mieleen ja kehoon, jota pitkän talven varalle niin runsain mitoin tarvitsemme. Kuulijani punnitkoon kukin mielessään lopputulosta. Millainen se omalta kohdalta onkin, yhdestä voimme olla varmat. Nämä edessämme seisovat uimakoululaiset ja promovoitavat nuoret ovat kesänsä viettäneet oikealla ja hyödyllisellä tavalla. Mieleen virkeyttä ja kehoon terveyttä. Sitä he ovat saaneet. Ja lisäksi kuin leikiten veden hengessä nuorten tavoin kisallen on heille karttunut eräs merkittävä taito, uimataito. Miten paljon mukavampaa onkaan kesästä nauttia, kun on tullut "sinuksi" veden kanssa, kun ei enää tarvitse aivan rannan tuntumassa varoen käsipohjaa polskutella, vaan voi pitää vettä ystävänään toisella tavoin kuin ennen, varmoin vedoin uida ja taiten sukellella nyt kantavalta tuntuvassa elementissä. Kas siinä päämäärä, jonka nämä nuoret ovat saavuttaneet, ja johon meidän kaikkien on pyrittävä ja päästävä. Uiden terveyttä talven varalle ja uimataidosta henkivakuutus. Henkivakuutus uimataito onkin sanan täydessä merkityksessä.

Nuoret promovoitavat. Te ette suinkaan vielä ole uimataidossanne täysin oppineita. Kuka olisikaan. Jos kertaatte mielessänne niitä harjoituksia, jotka oikeuttavat uimamaisterin ja -kandidaatin arvoihin, huomaatte hyvinkin selvästi, mihin on pyritty. Niillä on pyritty paitsi taitoon liikkua vedessä myös siihen, että tietää, mikä vesi on, tuntee omat kykynsä eikä pyri niitä yliarvioimaan. Vaarallisinta vedessä onkin kykyjensä yliarvioiminen. Perin monet hukkumisonnettomuudet ovat johtuneet juuri tästä syystä. Kehoitankin teitä edelleen kehittämään saavutettuja taitojanne, jotta entistä paremmin voisitte nauttia tulevista kesistä ja, mikä vielä tärkeämpää, vaaran hetkellä pelastaa itsenne ja hukkumisvaarassa olevan toverinne.

Joskin saavutettu taito tuo varmuutta, tuo se mukanaan aina myös vastuuta. Teidän on muistettava, että se jolla on uimamaisterin ja -kandidaatin merkit uimapuvussaan, on aina vastuussa niistä uimatovereistaan, joilla taidot on heikompia. Teidän on uimarannoilla toimittava valvovina silminä, jotta vahinkoa ei pääsisi tapahtumaan. Jos kuitenkin näin tapahtuu ja joku on vaarassa hukkua, on teidän ennen muita riennettävä pelastamaan. Tällaiseen toimintaan ei tietenkään voi teitä velvoittaa, mutta velvoittakaa siihen itsenne. Mies se, joka ei taidoillaan ylpeile, van käyttää niitä tarpeen tullen toisten auttamiseksi. Toistan vielä: Saavutettu taito suo teille paremmat mahdollisuudet rusaammin nauttia kesän iloista, mutta se velvoittaa myös jatkuvasti kehittämään taitojaan, oikein arvioimaan kykynsä ja voimansa sekä vastaamaan huonompitaitoisten tovereittenne turvallisuudesta. Näillä ajatuksilla toivotan teille onnea saavutustenne johdosta ja promovoin teidät uimamaistereiksi ja uimakandidaateiksi."

Uimamaistereiksi vihittiin seuraavat:

Ulla Helevuo, Marja Kaikkonen, Kirsti Kääriä, Ulla Puukko, Marianne Rytkölä, Sirpa Suvanto ja Tarja Tölkkö.

Kandidaateiksi vihittiin seuraavat:

Katriina Hangasluoma, Ulla Helevuo, Marianne Winqvist, Kai Winqvist.

Uimakilpailujen tulokset:

25 m: 1) Antti Puukko 0,38, 2) Erkki Tanskanen 0,41, 3) Seija Laine 0,45, 4) Aino Ahola 1,10.

50 m: 1) Sari Saiha 1,11, 2) Tony Gröndahl 1,23, 3) Sirpa Tölkkö 1,24, 4) Tuula Vainio 1,25.

100 m: 1) Katriina Hangasluoma 2,16, 2) Antti Vepsäläinen 2,26, 3) Pekka Hirvinen 2,27, 4) Heikki Taivainen 3,02, 5) Juha Tölkkö 3,08.

150 m: 1) Kirsti Kääriä 3,10, 2) Marja Kaikkonen 3,18, 3)Ulla Puukko ja Ulla Helevuo 3,24, 5) Tarja Tölkkö 3,44, 6) Marianne Rytkölä 4,04, 8) Sirkka Laine 4,26.

Poikien käsipohjauintikilpailuun osallistuivat: Jarmo Tuomala, Juha-Pekka Vepsäläinen, Harri Holtari, Kalevi Rytkölä, Juha Santala, Pekka Taivainen, Hannu Koivisto, Jorma Tanskanen, Erkki Kosunen, Jari-Pekka Venäläinen. — Tyttöjen käsipohjauintiin osallistuivat: Auri Venäläinen, Aila Rautjärvi, Sirpa Suikkanen, Tuula Rautjärvi, Anja Tanskanen, Merja Koivisto, Tuula Nikamaa. Kaikki tulevaisuuden uimakandidaatteja ja -maistereita.

SHAKKIA

Högfors — Tampella 8—7

Jo perinteellisiksi muodostuneita Högforsin ja Tampellan Heinolan tehtaitten välisiä shakkiturnauksia jatkettiin kevätkesällä. Tampella oli voittanut edellisissä peleissä, mutta nyt meni voitto Högforsille jännittävän ja tasaväkisen kamppailun jälkeen. Henkilökohtaiset tulokset.

Högfors		Tampella	
Salonen	—	Väänänen	0—1
Tiainen	—	Mäkelä	0—1
Saarenkoski	—	Valonen	0—1
Salmisuo	—	Iiskola	1—0
Pusa	—	Salminen	1—0
Valkki	—	Tammi	0—1
Pendolin	—	Nurminen	1—0
Pöllä	—	Jokinen	1—0
Koivunen	—	Vallden	1—0
Nurminen	—	Lahtonen	½—½
Kuuluvainen	—	Ripatti	1—0
Heinonen	—	Salminen	½—½
Pohjalainen	—	Kääriä	0—1
Tontti	—	Hämäläinen	1—0
Perälä	—	Utti	0—1

Jalkapallomestaruuden voittanut Tampella I. Edessä vas. Paavo Miettinen, Tauno Röksä, Pekka Värrälä, Kauko Muola, Paavo Partanen ja Timo Järvelä. Takana vas. Matti Kalho, Hannu Holtari, Jouni Holtari, Olavi Laakko ja Lasse Mukula.

TAMPELLA I MESTARIKSI

Heinolan puulaakijalkapalloilussa

Heinolan puulaakijalkapalloilussa pyörivät sarjat jälleen tänä kesänä vauhdilla. Ottelupaikkana oli urheilupuiston kenttä. Otteluja pelattiin kahdessa sarjassa, molemmissa 6 joukkuetta. Tampellan I ja II joukkueet olivat A-sarjassa.

A-sarjassa päästiin loppuotteluun elokuun puolessa välissä. Loppuotteluun olivat nyt, niinkuin edellisenäkin vuonna selviytyneet Tampella I ja Högfors. Molemmilla joukkueilla oli puhdas peli ja yhtä suuret mahdollisuudet voittaa mestaruus.

Ratkaisevassa ottelussa esitti Tampella I hyvää peliä ansaiten kiistatta mestaruuden. Maaliluvut olivat 5—1. Puoliajan tulos oli 3—1.

A-sarjan lopullinen tilanne:

Tampella I	5	5	0	0	32— 1	10
Högfors	5	4	0	1	15— 8	8
Kaupunki	5	2	1	2	7—12	5
Rekola	5	2	0	3	14—11	4
Faneri	5	1	1	3	2— 8	3
Tampella II	5	0	0	5	4—34	0

B-sarjassa ovat ottelut tätä kirjoitettaessa vielä kesken vaikkakin Autoliikkeen mestaruus on jo selvä. LOK, Mankonen, Liike Oy Reponen ja Siren kamppailevat seuraavista sijoista.

Puulaakijalkapalloilussa toiseksi selviytynyt Högforsin tehtaan joukkue.

KOVA KOHTALO

— Luin lehdestä, että New Yorkissa joutuu mies joka viides minuutti yliajon uhriksi.

— Ihme juttu, mitenkä se mies kestää sellaisen.

* * *

— Älä enää tee noin, opetti rouva uutta kotiapulaista, joka toi pyydetyn lasillisen vettä kädessään. — Tuo joko vadilla tai tarjottimella!

Seuraavalla kerralla tyttö tuo tarjottimella — mutta on huolestuneen näköinen:

— Saako rouva juoduksi tarjottimelta, vai olisinko tuonut lusikan?

* * *

Kouluaineesta: — Olimme viime kesänä huvilalla. Eräänä päivänä priimus räjähti keittiössä. Isä ja äiti lensivät seinän läpi ulos. Se oli ensimmäinen kerta viiteen vuoteen, kun he menivät yhdessä ulos.

Heinolan uusilla hyvillä tenniskentillä on ehditty pelata jo nuorten SM-tennistäkin.

URHEILUN SUORITUSPAIKAT PARANEVAT HEINOLASSA

Viime talveksi valmistui Heinolaan yhteiskoulun voimistelusali, jossa on hyvät mahdollisuudet m.m. tennispelin harjoittamiseen. Heinolan työväentalon uudistustöiden yhteydessä valmistui samanaikaisesti voimailusali.

Juhannukseksi valmistui Heinolan urheilupuistossa kaksi hyvää tenniskenttää parantamaan tämän urheilulajin harrastusmahdollisuuksia.

Valmistumista odottavat nyt kaksi jalkapallokenttää, joiden maantasaustyöt on jo suoritettu. Kun nämä kentät valmistuvat pääsevät Heinolan jalkapalloilijat pelaamaan nurmikentällä.

Högforsista Heinolan puulaakipesäpallomestari

Tampella I hävisi uusintaottelun

Viime vuonna ratkesi Heinolan puulaakipesäpalloilun mestaruus vasta uusintaottelun jälkeen. Samoin kävi tänä vuonna, jolloin liikelaitosten joukkueen tilalla Tampella I:n kanssa oli Högforsin joukkue kamppailemassa mestaruudesta.

Mestaruuden ratkaissut uusintaottelu pelattiin Urheilupuiston pallokentällä 7. 8. 1963.

Edellinen ottelu päättyi tasatulokseen 10—10 mestaruuden jäädessä ratkaisematta. Uusintaottelusta odotettiin erittäin kireää, pelaahan molemmissa joukkueissa useita HMP:n Suomen sarjan pelaajia. Ottelu sujui kuitenkin melko selvästi Högforsin merkeissä ja kamppailu päättyi sen vakuuttavaan voittoon 8—4. Kentän reunamilla oli molempien joukkueiden kannattajia noin nelisensataa. Tampella aloitti sisällä. Kolme miestä kävi lyömässä ja seurasi vuoronvaihto, kun taas Högforsin siirtyessä sisävuoroon syntyi peräti neljä juoksua. Tampella avasi juoksutilin kolmannessa vuorossa kolmella juoksulla, kuroen täten melkein umpeen Högforsin johdon. Tämän jäl-

Tampella I mestaruusottelun alkaessa. Vasemmalta Risto Louhelainen, Torsti Iiskola, Paavo Miettinen, Kalevi Ryhänen, Pekka Värrälä, Kauko Muola, Esa Pesonen, Jouko Niemelä kapteeni, Paavo Pennanen. Joukkueessa pelasivat lisäksi Antti Nurminen ja Risto Tuomainen.

Tampella II:n joukkue. Vasemmalta Hannu Holtari, Osmo Järvinen, Tapio Outinen, Jussi Salminen, Paavo Miettinen, Jouni Holtari, Toivo Huttunen, Timo Koskinen kapteeni ja Risto Louhelainen. Lisäksi pelasivat Paavo Karppinen ja Viktor Liukkonen.

Tampellan III:s joukkue. Vas. Pentti Hämäläinen, Juha Mäki-Kuutti, Reino Karppinen kapteeni, Eino Rouvinen, Antti Lehtonen Tapani Vepsäläinen, Kyösti Vehola, Alpi Brandt ja Martti Voutilainen. Joukkuessa pelasivat myös Simo Laine, Aimo Pystynen, Jorma Jokinen ja Tauno Röksä.

keen kuitenkin Högfors lisäsi tasaisesti juoksutiliään päätyen kahdeksaan juoksuun. Tampella ei enää saavuttanut ottelun aikana kuin yhden juoksun, ja näin Högfors oli voittanut tämän ottelun 8—4.

Högforsin voitonavain oli lähinnä varmempi ulkopeli ja Hannu Koskinen syöttäjänä aiheutti pahaa jälkeä Tampellan lyöntipeliin. Samoin polttolinjan työskentely oli liikkuvaa ja pallovarmaa. Polttolinjassa oli Matti Heino paras. Högforsin sisäpelin paras oli Jouko Iivonen. Tampellan ulkopelin varmimmat olivat kolmospolttajat Esa Pesonen ja lukkari Risto Louhelainen. Myös Jouko Niemelän työskentely takakentällä oli aika-ajoittain mallikasta. Kauko Muola polttolinjalla oli joukkueensa parhaimpia. Tampellan sisäpelissä erottautuivat selvästi Pekka Värrälän lujat lyönnit, hän löikin joukkueelleen kolme juoksua.

Ottelussa palkittiin kummastakin joukkueesta paras, Högforsilta Jouko Iivonen ja Tampellalta Pekka Värrälä. Ottelun tuomitsi Vilho Kokkonen arvosanalla hyvä, ja syötönvalvojana oli Veikko Nurminen myös hyvällä arvosanalla.

Joukkueiden kokoonpanot:

Högfors: J. Valkki, M. Heino, H. Koskinen, J. Ikonen, A. Lahti, T. Korhonen, R. Koijärvi, P. Sihvonen ja M. Kuuluvainen.

Tampella I: P. Pennanen, J. Niemelä, E. Pesonen, K. Muola, P. Värrälä, K. Ryhänen, P. Miettinen, T. Iiskola, R. Louhelainen.

Lopullinen tilanne uusinta mukaanluettuna:

Högfors	9	7	1	1	107—32	15
Tampella	9	6	1	2	101—32	13
Kaupunki	8	6	0	2	58—35	12
Faneri	8	6	0	2	62—40	12
Tampella II	8	4	0	4	58—69	8
Rekola	8	3	0	5	52—66	6
Posti	8	2	0	6	39—81	4
Tampella III	8	2	0	6	21—81	4
Wiborg Wood	8	0	0	8	10—72	0

Tampella I pelasi sarjassa seuraavat ottelut:

Tampella I	— Tampella II	20—5
„	— „ III	10—0
„	— Wiborg Wood	13—0
„	— Rekola	19—1
„	— Faneri	3—7
„	— Posti	13—0
„	— Kaupunki	9—1
„	— Högfors	10—10
„	— „ (uusinta)	4—8

Tampella II:n ottelut:

Tampella II	— Wiborg Wood	10—2
„	— Tampella I	5—20
„	— Högfors	0—16
„	— Posti	5—3
„	— Kaupunki	5—9
„	— Rekola	11—4
„	— Tampella III	19—1
„	— Faneri	3—14

Tampella III:n ottelut:

Tampella III	— Rekola	3—7
„	— Tampella I	0—10
„	— Faneri	0—16
„	— Wiborg Wood	1—0
„	— Tampella II	1—19
„	— Posti	5—10
„	— Högfors	0—10
„	— Kaupunki	11—9

Heinolan puulaakipesäpallosarjassa pelattiin 1½ kk:n aikana kaikkiaan 72 ottelua.

Puulaakilentopalloilua Heinolassa

Jalka- ja pesäpallosarjojen ohella on Heinolassa kesän aikana harrastettu puulaakiurheilua myös lentopallossa. Ottelujen jälkeen muodostui sarjataulukko seuraavaksi

Miehet, A-lohko

	o	v	h	p	s	ep
Högfors 1	6	6	0	6	12— 1	186— 72
Tampella 1	6	5	1	5	10— 2	169— 78
LOK	6	4	2	4	8— 7	171—156
Kaup. 1	6	3	3	3	7— 7	157—144
Högfors 2	6	2	4	2	5— 8	122—135
Faneri	6	1	5	1	5—10	126—202
Tampella 2	6	0	6	0	0—12	36—183

Miehet, B-lohko

Tampella 3	7	7	0	7	14— 0	210— 94
Posti	7	5	2	5	10— 5	191—154
Wiborg W.	7	5	2	5	10— 7	194—170
Hn Autol.	7	3	4	3	7— 8	163—169
Poliisit	7	3	4	3	7— 8	154—167
Reuma	7	2	5	2	6—10	158—184
Kaup. 2	7	2	5	2	5—11	150—218
Hn Linja	7	1	6	1	2—12	126—190

Naiset

Högfors 1	4	3	1	3	6— 4	132—117
Högfors 2	4	3	1	3	7— 2	132— 96
Reuma	4	0	4	0	1— 8	76—127

Ylimääräinen loppuottelu mestaruudesta Högfors 1—Högfors 2 2—1 (15—7, 8—15, 16—14). Naisten mestaruuden voittaneessa Högfors 1:n joukkueessa pelasivat: Pirkko Koho, Airi Korhonen, Ritva Parviainen, Soili Tolppanen, Annikki Soramäki.

Miesten mestaruudesta pelasivat A- ja B-lohkojen kaksi parasta joukkuetta Högfors 1, Tampella 1, Tampella 3 ja Posti keskenään yksinkertaisen sarjan, jossa ottelut päättyivät seuraavasti:

Högfors 1 — Posti	2—0
Tampella 1 — Tampella 3	2—0
Högfors 1 — Tampella 3	2—0
Tampella 1 — Posti	2—0
Tampella 3 — Posti	2—0
Högfors 1 — Tampella 1	3—1

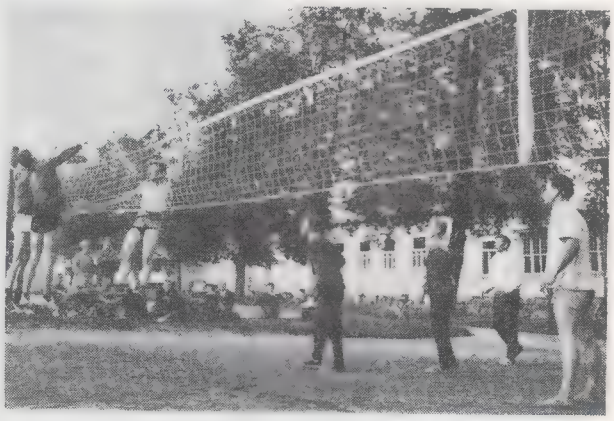

Tampellan 1. joukkue jännittävässä loppuottelussa Högfors 1:tä vastaan. Aulis Henttonen on juuri lyönyt pallon. Toiset pelaajat vasemmalta Kalevi Ryhänen, Paavo Miettinen, Kauko Muola ja Paavo Floman. Veikko Soininen on jäänyt valokuvan ulkopuolelle.

HEINÄSAARI

matkailijoiden kesäinen keidas

Hiilos, hiljainen on ilta.
Vasta taakse Vallannenän päivä laski
punertaa mäen männikkö kuin vaski.
Lakata vain ei malta laulamasta
rastas Ryssänniemen petäjässä.
Istun löylyn jälkeen. Hyvä tässä.
Tyyntyy tuuli, mieli rauhaton.
En mitään tahdo tähän. Kesä on.

Oheiset Itä-Hämeessä julkaistut säkeet kuvastavat Heinäsaaren tunnelmia ja näkymiä iltahetkellä ja muistuttavat näin jälkikäteen vielä menneen kesän hetkistä, jotka eivät toivomuksistamme huolimatta pysähtyneet, mutta jäivät kuitenkin mieleemme, jotta voisimme kaipauksella muistella ja jälleen toivoa.

Mikä sitten on tuo paljon puhuttu Heinäsaari? Se on saari, jossa monena kesäisenä vuorokautena majoittui telttoihinsa jopa 450 kotimaista ja ulkomaalaista matkailijaa. Heistä jotkut olivat ottaneet Heinäsaaren lomamatkansa päämääräksi, useammat olivat matkalla eteenpäin ja poikkesivat päiväksi, pariksi.

Se on saari kaupungin kupeessa tuossa jossa laajan Ruotsalaisen saariset selät muuttuvat kapeammaksi Kymen virraksi.

Viimeksi mainittu A-lohkon mestaruuden ratkaissut ottelu oli äärimmäisen tasaväkinen. Jokainen erä päättyi kahden pisteen erolla mikä todistaa parhaiten ottelun tasaväkisyyden. Eränumerot olivat 16—14, 15—13, 13—15 ja 16—14. Tampellan 1 ja 3 joukkueet menestyivät sarjassa erinomaisesti, tulihan hopea- ja pronssitila.

Tampellan 3. joukkue loppuottelussa. Miehet vasemmalta Pekka Värrälä, Jouni Holtari, Kalevi Urmas Salminen, Kalevi Salminen ja Ilkka Hynninen.

Se on kohta tuossa jossa kaupungin kadut päättyvät ja jatkuvat vehmaana tienä jota muutama sata metriä taivallettuamme olemmekin Heinäsaaren portilla niinkuin niin monet kesästä nauttimaan lähteneet ovat olleet.

Meidät otetaan nyt, niinkuin aikaisemminkin ystävällisesti vastaan. Suuri "Camping Heinola" kilpi toivottaa tervetulleeksi ja viereisessä kanttiinissa Heinäsaaren vastaava hoitaja rouva Aino Koivisto lisää siihen oman persoonallisen tervetulotoivotuksensa.

Meillä ei ollut tarkoitus majoittua, olimme tulleet saareen vaan tilapäisinä saunavieraina. Samalla meillä oli tarkoitus tutustua saareen lähemmin kertoaksemme siitä tampellalaisille, jotka mahdollisesti tulevaisuudessa kesämatkoja suunnitellessaan voisivat olla Heinolasta ja Heinäsaaresta kiinnostuneita.

Eipä silti voihan heinolalainenkin pistäytyä Heinäsaaressa uimassa ja aurinkoa palvomassa tai saunomassa saaren kuumissa saunoissa. Viime näkemältä on saareen ilmestynyt paljon uutta parantamaan lomalaisten viihtyisyyttä. Huomiomme kiintyy ensimmäisenä portin läheisyydessä hiekkarannalla olevaan kolmeen pieneen purjeveneeseen. Totesimme Heinäsaaren leirintäalueelle majoittuneilla olevan nyt mahdollisuus purjehtimiseenkin ja noin viettämään rauhallisia hetkiä valkoisten purjeiden kuljettaessa venettä haluamaan suuntaan.

Portilta saaren halki johtavan tien oikealla puolella olevalle mäen kumpareelle on rakennettu uusi rakennus peseytymistä varten ja toinen kaasuliesillä varustettu keittiörakennus.

Paras uudisrakennus on kuitenkin uusi sauna pienessä kallioiden rajoittamassa lahdelmassa vanhan saunan läheisyydessä. Saimme kuulla näiden saunojen olleen käytössä aamuvarhaisesta puoleenyöhön saakka. Huomasimme, että jonkinlainen "ankkalammikko" on tekeillä saaren soistuneeseen kohtaan. Lammikon reunamat oli kunnostettu nurmikoiksi, joihin ehkä tulevaisuudessa istutetaan kukkia ja vesikasveja.

Turistien kanssa keskustellessamme Heinäsaari sai heiltä kiitosta ensiksikin sen vuoksi, että luonto ja leiriytymismuodon luonnonvaraisuus on siellä säilytetty. Maasto on vaihtelevaa tarjoten erilaisia leiriytymismahdollisuuksia säiden ja maun mukaan. Ja kun saaresta on kysymys löytyy riittävästi rantaa, rauhallisiakin sopukoita. Kaikki tuntuivat olevan oloonsa tyytyväisiä, saivathan he viettää kesäisiä päiviä paikassa joka heitä miellytti.

Historiallisessa kylpylä-Heinolassa on sekä kansallinen että kansainvälinen kesäelämä elpynyt uudelleen turismin ja kuulun Heinäsaaren leirintäalueen ansiosta.

"Kerran Heinolaan — aina Heinolaan" on ollut täkäläisen matkailumainonnan käyttämiä iskulauseita. Mutta sepä ei olekaan jäänyt pelkäksi iskulauseeksi, vaan siitä on tullut eräiden täällä vierailleiden turistien toteuttama ohje. Jälleen tänä kesänä on majaillut Heinäsaaren leirintäalueella heinolalaisten vanhoja turistituttavia, jotka palaavat yhtä varmasti kuin uusi kesä, viehättyvät uudelleen, viipyvät ja lupaavat palata jälleen kun seuraavan kesän suvituuli humisee saaren rantakoivuissa ja aurinko laskee Vallannenän taa.

Viitat neuvovat matkailijaa löytämään tien Heinäsaareen. Viimeinen viitta saaren portilla toivottaa tervetulleeksi ja antaa ohjeen ilmoittautumisesta

Purjehtimista, johon harvalla on mahdollisuus, voi harrastaa Heinäsaaressa, jossa optimistijollia on käytettävissä

HEINOLA HUOLEHTII TURISTEISTA

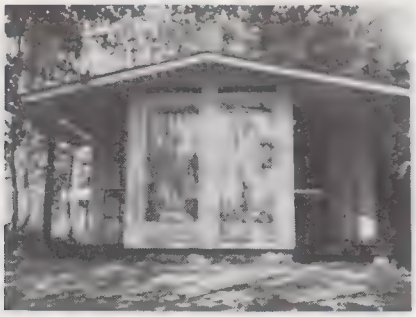

Vuosittain kehitetään Heinäsaarta yhä paremmin palvelemaan matkailijoita. Kuvamme osoittama peseytymissuoja, kaasuhelloilla varustettu keittopaikka ja sauna järven rannalla olivat täksi kesäksi vuorossa

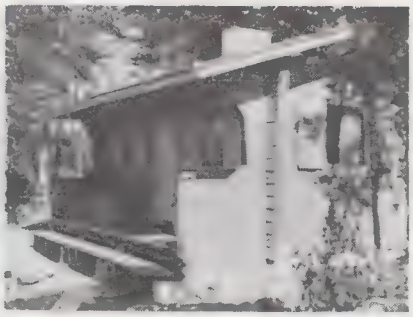

Leirintäalueen uusin sauna. Alueella on nyt kaksi saunaa, jotka kesäisin olivat käytössä aamuvarhaisesta usein puoleenyöhön

Telttailun voi Heinäsaareen saapuva lomailija hetkeksi jättää ja majoittua oikeaan hirsitaloon jollaisia saaressa on muutamia

VAINAJIA

SULO KOSKIKUKKA

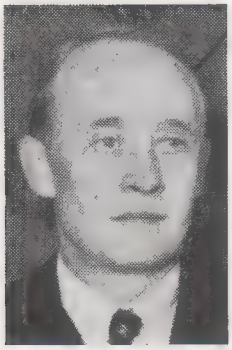

Heinäkuun 17. pnä kuoli Pyynikin sairaalassa Lapinniemen ent. työnjohtaja Sulo Arthur Koskikukka. Hän oli syntynyt Tampereella 14. 9. 1886. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 2. 7. 02 siirtyen eläkkeelle 1. 1. 53. Hän tuli näin ollen palvelleeksi Lapinniemellä kunnioitettavat yli 50 vuotta, josta ajasta 45 vuotta työnjohtajana.

Koskikukka tunnettiin Lapinniemellä myös ansioistaan sosiaalisessa työssä toimien tarmokkaasti sairaskassan, kirjaston, mieskuoron ja voimisteluseuran hyväksi. Hän on saanut Suomen Talousseuran hopeisen ansiomitalin, Keskuskauppakamarin kultaisen ansiomitalin, Tampellamitalin sekä Väestösuojelun ansiomitalin.

Siunaustilaisuudessa Kalevankankaan hautausmaalla 26. 7. 63 laskettiin yhtiön ja virkailijoiden puolesta seppele. Tampellan kuoron vahvistettu kvartetti lauloi.

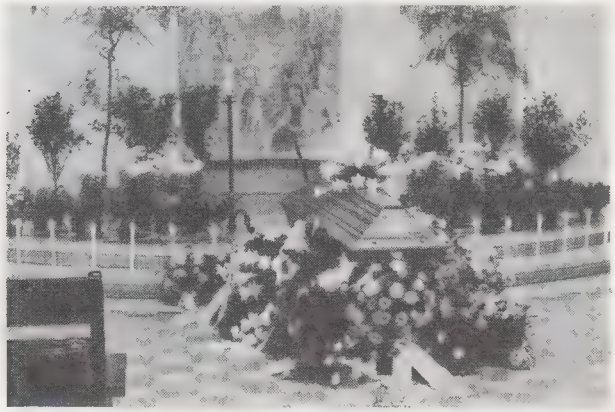

Lapinniemen ent. mestarin Sulo Koskikukan maallinen tomu kaunilin kukkameren ympäröimänä Kalevankankaan kappelissa pidetyssä siunaustilaisuudessa.

PAAVO NIINIVIRTA

Maaliskuun 24 p:nä kuoli konepajan eläkeläinen Paavo Johannes Niinivirta lyhyen, mutta ankaran sairauden murtamana Keski-Hämeen parantolassa Kangasalla.

Hän oli syntynyt 4. 7. 1895 Längelmäellä, missä jo nuorukaisesta lähtien oli työskennellyt maataloustöissä, joka oli antanut leimansa hänen myöhemmällekin elämänsä taipaleelle.

Tampereelle siirtyminen oli hänen kohdallaan tapahtunut v. 1919, mistä lähtien hän oli työskennellyt myllärinä, varastomiehenä ja työntekijänä kenkätehtaassa. Täältä oli hän huonon työllisyyden takia siirtynyt takaisin maaseudulle maatalousammattia harjoittamaan. Viiden vuoden poissa olon jälkeen Tampere veti jälleen puoleensa. Tampellan palvelukseen oli Niinivirta tullut 18. 7. -41 konepajan ulkotyöosastolle toimien koneiden siirto-, asetus-, kirvesmies- ym. tehtävissä. Eläkkeelle oli hän siirtynyt 22. 2. -62.

Omin voimin rakennettu omakotitalo Ruutanassa oli hänen viimeisiä huolenpitonsa kohteita.

Työnjohdolle ja työtovereille jäi kaunis muisto ahkerasta ja isänmaallisesta ihmisestä.

KAARLO KOSKINEN

Toukokuun 17 p:nä nukkui pois pellavatehtaan eläkeläinen ent. laitosmies Kaarlo Oskar Koskinen kodissaan Tampereella siirtyen rauhallisesti ajan rajan yli. Hän oli syntynyt 13. 11. 1895 Tampereella.

Tampellan palvelukseen hän oli tullut 8. 6. -21 työskennellen laitosmiehenä karstaamossa, mistä 15. 9. -53 oli siirtynyt eläkkeelle.

Vaikeanlaatuinen pitkäaikainen sairaus uuvutti hänen voimansa, mutta siitä huolimatta oli hän seurannut valppaasti ajan tapahtumia harrastaen ahkerasti kirjallisuutta. Usein olivat hänen ajatuksensa kiirineet rakkaaksi muodostuneeseen entiseen työpaikkaansa.

Hiljaisesti hän vaelsi ja hiljaisesti hän sairautensa kantoi, kunnes elämän taivas seestyi ja loputon suuri rauha ja sabatin lepo alkoi.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan sisarukset.

LEONARD JYLHÄSALO

Elokuun 4. pnä kuoli ankaran taudin murtamana sähköyliasentaja Ludvig Leonard Jylhäsalo. Hän oli syntynyt Hattulassa syyskuun 25 pnä 1896. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 1921 siirtyen Havulinnan Sähköliikkeen palvelukseen v. 1927. Työskenneltyään vielä parissa teollisuus- ja liikelaitoksessa asentajana hän palasi jälleen 1933 Lapinniemen sähköosaston asentajaksi. Ammattitietojaan hän kartutti uutteralla itseopiskelulla sekä suoritti Teknillisessä oppilaitoksessa sähköteknillisen iltakurssin sekä Ammattienedistämislaitoksen yliasentajakurssin.

Velvollisuudentuntoisena ja rehtinä miehenä Jylhäsalo saavutti esimiestensä ja työtovereittensa luottamuksen. Tehtaan palokuntatyöhön hän osallistui ansiokkaasti miltei koko palvelusaikansa. Ahjolan

työ eri muodoissaan oli yliasentaja Jylhäsalon mieliharrastuksia jo usean vuoden ajan.

Jylhäsalo siunattiin viimeiseen lepoon Saarikorven hautausmaalla 10. 8. 63 hänen lähimmän esimiehensä laskiessa yhtiön puolesta seppeleen vainajan haudalle.

OLAVI KIVISUO

Toukokuun 24 p:nä kuoli konepajan eläkeläinen Olavi Oskar Kivisuo. Hän oli syntynyt 2. 3. -03 Tampereella. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 18. 8. -23 työskennellen 28. 7. -41 saakka tullen uudelleen 1. 8. -45, mistä alkaen hän yhtämittaisesti työskenteli taitavana sorvaajana 1A-osastolla sekä 4A-osastolla, kunnes 9. 12. -61 oli siirtynyt eläkkeelle.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja tytär.

ESAIAS KALMARI

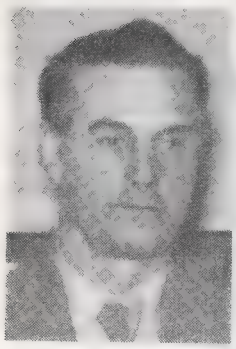

Kesäkuun 7 p:nä kuoli Hatanpään sairaalassa levyseppä Esaias Gabriel Kalmari pitkällisen ja vaikean sairauden murtamana. Hän oli syntynyt 6. 7. 1906 Tampereella.

Tampellan palvelukseen hän oli tullut 28. 12. -26 levysepäksi, missä ammatissa muutaman vuoden poissaoloja lukuunottamatta oli työskennellyt kuolemaansa saakka.

Elämän liekin sammuessa on Esaias Kalmarista jäänyt pysyvästi mieliin hänen suorittamansa työ niin ammattitovereiden kuin järjestötovereiden keskuudessa, joidenka piirissä hän oli suorittanut erilaisia luottamustehtäviä. Hän oli toiminut mm. osastonsa luottamusmiehenä. Laaja onkin se ystävien, työtovereitten ja järjestötovereitten piiri, joka yhdessä lähimpien omaisten kanssa säilyttävät Esa Kalmarista kauniin muiston ja syvän kunnioituksen tunteen.

ERKKI SALONEN

Heinäkuun 23 p:nä poistui yllättäen keskuudestamme konepajan kattilaosaston piirtäjä Paavo Erkki Salonen. Hän oli syntynyt 25. 8. -14 Tampereella kirjansitojan poikana. Lapsuusvuodet olivat kuluneet Pispalassa, mistä olivat löytyneet myöskin parhaat poikatoverit. Eräs heistä oli ollut Lauri Viita, jonka kirjalliset harrastukset antoivat leimansa poikien myöhemmälle toiminnalle. Jo kansakoulua käydessään oli Erkki Salonen saanut opettajien taholta usein kehoituksia jatkaa opintojaan taiteellisia kykyjään kehittääkseen, mutta äidin sairastuminen ja huoli toimeentulosta esti aikeen toteutumisen. Hänen kiintymyksensä juuri maalaustaiteeseen oli parhaimmillaan nuoruusvuosina, jolta ajalta on säilynyt monta arvokasta työtä. Kirjallisuus ja musiikki olivat omalla tavallaan suuresti rikastuttamassa hänen elämäänsä. Parin viime vuoden aikana oli Erkki Salonen innokkaasti osallistunut Tampellan teatterikerhon toimintaan sen puheenjohtajana toimien. Lisäksi oli hän kuulunut usean vuoden ajan Tampellan taidekerhon jäsenkuntaan. Liikunnalliset harrastukset eivät myöskään olleet hänelle vieraita, varsinkin hiihto ja käveleminen olivat ne tärkeät liikuntamuodot, joiden avulla hän oli säilyttänyt varsin hyvän fyysillisen kunnon.

Tamperelaisen lehden juoksupoikana muutaman vuoden työskenneltyään oli Erkki Salonen etevyytensä ansiosta melko nuorena päässyt konepiirtäjän taitoa vaativaan ammattiin. Tampellan kattila-osaston konepiirtäjäksi hän oli tullut 1. 9. -36, mistä lähtien oli taloa uskollisesti ja vaivojaan säästämättä palvellut, aikoen vuosilomien jälkeen siirtyä toisen työnantajan palvelukseen. Siksi tuntuikin niin uskomattomalta hänen poismenonsa juuri, kun elämä oli parhaimmillaan.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan äiti, täti, omaiset sekä työnjohto ja työtoverit.

ARVO NIEMI

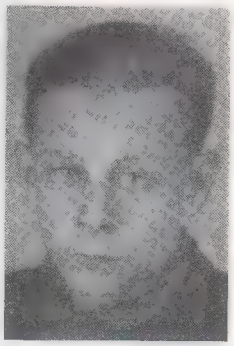

Toukokuun 30 p:nä kuoli liikenneosaston autonkuljettaja Arvo Albert Niemi. Hän oli syntynyt 22.7.-23 Messukylässä. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 19.9-41 työskennellen konepajan valimossa. Asevelvollisuuden ja muun lyhyen poissaolon jälkeen hänet otettiin konepajan kuljetusosastolle 30. 7. -47, mistä hän 16. 3. -57 siirtyi pellavatehtaan liikenneosastolle autonkuljettajaksi.

Vainaja oli ympäristöönsä rauhallisesti ja miellyttävästi suhtautuva, joten pidetyn ihmisen aikainen poismeno pysäyttää ajatukset katoavaisuuteemme.

Jokin aika sitten oli Niemi toiveikkaana alkanut isännöidä Messukylässä sijaitsevaa kotitaloaan, missä nyt puoliso ja kaksi lasta huoltajansa menettäneinä asustavat sydämessään mittaamaton suru.

KALLE AHO

Heinäkuun 20 p:nä kuoli pellavatehtaan eläkeläinen laitosmies Kalle Valdemar Aho. Hän oli syntynyt 20. 10. 1894 Tampereella. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 20. 7. -07 työskennellen uskollisesti Tampellaa palvellen yli 50 vuotta viimeksi laitosmiehenä häkilässä, kunnes 1. 2. -58 oli siirtynyt eläkkeelle.

Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan tytär sekä entiset työtoverit.

Tampellan upseerit ja aliupseerit Raja-vartiostoon tutustumassa

Retkeläisten kiitoksen isännille esitti kapt. A. Tienari. Vas:lla eversti Karhunen.

Tampellan ups. ja aliups. osasto teki erittäin mielenkiintoisen retken 22—23. 5. 63 Immolaan, jossa tutustuimme Rajavartioston toimiin sekä työ- että vapaa-aikana. Myöskin samalla matkalla oli meillä tilaisuus tutustua Pirkka-Hämeestä kootun 18 D:n joukkojen lähtömaastoihin n.s. jatkosodan alkaessa.

Helatorstaiaattona (22. 5.) kohta työajan päätyttyä asetuimme "taloksi" linja-autoon, jolla ajaa köröttelimme kauniin ja aurinkoisen sään vallitessa Lammin mutkaisten ja kuoppaisten teiden kautta Lahteen, josta kahvitauon jälkeen jatkoimme matkaa Kouvolan kautta Lappeenrantaan. Pidimme n. tunnin ruokailutauon ja jatkoimme matkaa Imatralle, josta saimme edellämme ajavaksi oppaaksemme Rajavartioston auton, joka johdatteli meidät Vallinkosken vartioon. Vastaanottajanamme oli täällä majuri R. Lehti, joka toivotti retkeläisemme tervetulleiksi ja selosti lyhyesti rajamiesten toimintaa ja elämää sillä kohtaa rajallamme. Selostuksessa saimme kuulla, miten usein ajattelemattomat henkilöt saattavat harkitsemattomilla teoillaan aiheuttaa Rajavartiostollemme lisävaivaa ja monenlaista harmia. — Vallinkoskelta palasimme takaisin Imatralle ja sieltä edelleen Immolaan, jossa meitä oli vastaanottamassa K-SR:n komentaja eversti O. Karhunen. Immolassa vietimme iltaa aliupseerikerholla ja majoituimme upseeri- ja aliupseerikerhojen majoitushuoneisiin.

Helatorstaiaamuna heti juotuamme aamukahvit, saimme kuulla eversti Karhusen mielenkiintoisen esitelmän Rajavartiostostamme kaakkoisrajallamme sekä mielenkiintoisia kokemuksia rajavaltuutetun toiminnasta. Majuri Lehti esitti kartoilla selventämänsä katsauksen 18 D:n (Pajarin div.) lähtövalmisteluihin ja etenemisen alkuvaiheisiin kesällä 1941. Esitysten jälkeen nousimme linja-autoomme ja majuri Lehden opastuksella teimme tutustumiskierroksen Ruokolahden kirkonkylään ja Miettilään, jossa meillä oli myös tilaisuus pistäytyä eräässä Rajavartioston kenttävartiossa. Moni matkalaisemme sai katsella kesällä 1941 taivaltamiaan maastoja, tosin nyt rauhan merkeissä.

Immolaan palattuamme nautitun aterian jälkeen kiitti osastomme puheenjohtaja kapt. A. Tienari isäntiämme ja oppaitamme saamastamme opastuksesta ja retkemme onnistumiseen ratkaisevasti vaikuttaneista monista järjestelyistä, joita emme voineet rahallisesti korvata. Vaikka retkemme osanottajat maksoivatkin niin nauttimansa ateriat, kahvit kuin majoituksenkin, jäimme kuitenkin kiitollisuudenvelkaa ja niinpä osastomme lahjoittikin K-SRajavartiostolle kenraali A. O. Pajarin muistoa kunnioittavan kiertopalkinnon rajamiesten keskuudessa kilpailtavaksi.

Paluumatkan suoritimme Lahteen saakka menotietämme, mutta Lahden—Tampereen välin ajoimme Kuhmalahden kautta.

Näin oli taas yksi antoisa ja muistorikas retki taakse jäänyttä elämää.

Vierailijat kenttävartion majoitushuoneessa. Oik. majuri Lehti.

IDA SUONPÄÄ

Kesäkuun 12 p:nä kuoli pellavatehtaan eläkeläinen Ida Johanna S u o n p ä ä. Hän oli syntynyt 9. 5. 1896 Vesilahdella. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 17. 6. -12 työskennellen kehrääjänä märkäkehruussa kunnes 1. 8. -61 oli siirtynyt eläkkeelle.

MARTTI RAJALA

Kesäkuun 2 p:nä kuoli liikenneosaston työntekijä, autonapumies Martti Yrjö R a j a l a. Hän oli syntynyt 2. 2. 1904 Ikaalisissa. Tampellan palvelukseen hän oli tullut 9. 3. -36 työskennellen kuljetustyöntekijänä häkilässä sekä viimeksi autonapumiehenä liikenneosastolla. Vainajaa jäivät kaipaamaan puoliso sekä työtoverit.

Ensiluokkalaiset ovat innokkaita koululaisia ja yhtä innokkaita vaatteiden kuluttajia. Tyttöjen syysasut valmistammekin kestävistä gabardiinityyppisistä puuvillakankaista. Poikien housuina on moleskin kestävintä ja jälleen muodikastakin.

Ihan pienten koululaisten syysasut

Syksyisin on melko lämmintä "ylikansoitetuissa" koululuokissa. Terveellisin vaate siellä on silloin puuvillaa joka hengittää ja "tuulettaa" täten ihoa. Kun on kysymys alakoululaisten pukimista valitsemme usein pikkuruutuista puuvillaa, joka on pukevinta ja aina ajankohtaista. Joustava ja raikas puuvilla on myöskin hygienistä ja muista käytännön syistä sopivinta lapsille.

Tartanmuotia

Suurta muotia Amerikan kouluissa ovat puvut ja hameet, jotka on valmistettu skottiruutuisista puuvillakankaista. Kankaissa ovat todellakin melkein kaikki alkuperäiset eri klaanien tartaanikuosit edustettuina. Tyttöjen, joiden nimi hiukankin muistuttaa skottilaista, ei ole yleensä vaikeata löytää oman "klaaninsa" tartaania.

On sekä hauskaa että muodikasta yhdistää kuviollista ja yksiväristä, jotka sävyiltään sopivat toisiinsa. Hyvällä mielellä voimme todeta, että tänä syksynä on runsaasti näitä yhdisteltäviä kankaita suomalaisissa puuvillakokoelmissa.

Taiteilijantakki

Nykyisin pikkutytötkään eivät enää mielellään käytä muualla esiliinaa kuin ruokapöydän ääressä. Kuitenkin suoja leningille on tarpeen esim. piirrettäessä. Amerikassa ja Ranskassa, missä lapset puetaan hyvin huolellisesti ja siististi, mutta aina erittäin sievästi, on tullut käyttöön eräänlainen taiteilijantakki, vajaapitkä niin että puku näkyy hieman helman alta, samoin hihat voivat olla puolipitkät. Takki napitetaan joko takaa tai edestä. Materiaaliksi soveltuu jokin ryhdikäs rapeapintainen puuvilla, johon lika ei helposti tartu. Yksivärisistä sopivat monet hauskat denim- eli toimikaskankaat sekä popliini. Jos taas haluamme tyttösellemme ruudullisen tai raidallisen takin, joka tosin on hieman epäkäytännöllinen sillä se sopii vain yksivärisen asun kanssa, löydämme talvikki- ja polariskankaista runsaasti sopivia, iloisenvärisiä siliäviksi käsiteltyjä laatuja.

Koululaisen syystakki

Mannermaalla on vakosametti suosituin kangaslaatu tyttöjen ja poikien takkeihin ja jakkuihin. Sillä onkin monia hyviä puolia, joiden takia sitä hyvin voidaan käyttää myös meidän ilmastossamme. Se on lämmintä ja miellyttävää, kestää kulutusta eikä sitä koskaan tarvitse silittää, rypyt oikenevat itsestään vaatteiden saadessa riippua yli yön vaatepuulla. Alkusyksyn päällystakkina koulumatkoilla on vakosametista valmistettu jakku mainio sekä pojilla että tytöillä. Malli saa olla aivan suora, yksirivinen ja kaulukseton. Vakosametin värit ovat kirkkaat ja kauniisti hohtavat ja ne ovat kovasti lasten mieleen.

Nahkamainen mokka-duvetine

Poikien kouluvaatteita suunnitellessa on hyvä muistaa tukeva mokka-duvetine, joka on heidän pukimiensa materiaalina mitä mainioin. Se kestää kulutusta ja pesua niin kauan kuin vaate on lapsille kokonsakin puolesta sopiva. Mokka duvetine on ulkonäöltään melkein nahkamainen, joten se on lapsille varmasti mieleen. Kestävänä se on itseoikeutettu housumateriaali pojille, sekä pitkiksi että myöskin pikkupoikien lyhyiksi housuiksi. Mutta jakuiksikin mokka-duvetine soveltuu erinomaisesti.

PLP

KUUKAUDEN TAUKOVOIMISTELU

Istumatyötä tekeville:

1) Ojenna ryhtisi ja kierrä päätä hitaasti ja tehokkaasti vasempaan ja oikeaan vuorotellen. Muutaman kierron jälkeen venytä niskaasi pitkäksi ja kierrä päätäsi laajarataisesti molempiin suuntiin.

2) Kohota hartiasi mahdollisimman korkealle (olkapäät) ja pudota ne rennosti alas. Kymmenkunta nostoa ja pudotusta.

3) Nouse seisomaan ja pyöritä hartioitasi (olkapäitä) laajarataisesti molempiin suuntiin.

4) Jännitä selkäsi voimakkaaseen "notkoon", pidä jännitys 5—6 sekuntia ja anna sitten jännityksen laueta taivuttaen vartaloasi hieman eteen ja ravistellen hartioita ja käsiä. Hengitä samalla voimakkaasti ja erityisesti ulos, keuhkot tyhjiksi! Uudista liike 4—5 kertaa.

5) Istuudu, tartu käsillä tuolin istuimen reunoista ja kohottaudu käsien varaan, jos mahdollista jalatkin irti lattiasta, polvet ylös. Levähdys ja noston uusiminen 4—5 kertaa.

6) Istu suorana tukeutumatta selkänojaan ja nosta jalkasi irti lattiasta, pysyttele siinä tasapainossa muutama sekunti. 4—5 kertaa.

Seisomatyötä tekeville:

(Jos voit välillä istuutua tee edellisen ohjelman istumaliikkeet!)

1) Pään, olkapäiden ja hartioiden voimakas veto taakse, jännitys ja rentoutuminen. Muutama kerta.

2) Paikallakävelyä nostellen kantapäitä ja notkutellen polvia kuin urheilijat verrytellessään.

3) Kädet lanteille ja kyynärpäät voimakkaasti taakse, 2—3 vartalon kiertoa nytkyttäen ensin vasempaan ja sitten 2—3 nytkytystä oikeaan ja niin edelleen muutama nytkytyskerta kumpaankin suuntaan.

4) Tue käsillä pöydästä tai koneesta, nosta vasen polvi ylös kuin nousisit tuolille ja pyöritä polveasi ja säärivartta kehässä kumpaankin suuntaan. Tee sama oikealla jalalla.

5) Kädet niskaan, varpaille nousu, pään taivutus taakse ja selän veto "notkoon" (kiiskottelu). Pieni kumarrus eteen, rentoutus ja käsien ravistelu. Sama 4—5 kertaa.

Helteiden aikana vain pari liikettä verryttelyksi!

Tyttösen reilu syyspuku on valmistettu tummansinisestä farmarikankaasta ja siinä on pirteät tikkaussomisteet. Pikkuveljen housut ovat moleskinia, sotilasmallinen pusero tiivistä puuvillagabardiinia.

Tampellalaiset suunnistamassa

Tampellan suunnistamiskilpailut pidettiin 28. 8. 63 iltakilpailuina Koivistonkylän kaakkoispuoleisessa maastossa. Ratamestari Harald Vasenius oli laatinut tarkkapisteiset radat, jotka eri sarjoissa olivat seuraavan pituiset: M-I ja M-35 sarjoilla 7 km, M-III (vähemmän suunnistaneet), M-43, M-50 ja M-19 sarjoilla 5 km ja muilla sarjoilla 3,5 km. Osanottajia oli yhteensä 17 miestä, sillä naiset eivät lainkaan uskaltautuneet rastien etsintään. Tulokset:

M-I sarja: 1) Seppo Rajanen 1.00.10. M-35 sarja: 1) Erkki Nieminen 1.06.13, 2) Ossi Tolppanen 1.18.58, M-III sarja: 1) Kauko Heinonen 1.13.45, 2) Arvo Tuominen 1.53.12. M-43 sarja: 1) Pentti Pyörtänö 1.03.54, 2) Toivo Görman 1.03.58, 3) Tarmo Visti 1.05.57, 4) Paavo Savijoki 1.19.29. M-50 sarja: 1) Eino Seppälä 2.55.23. M-19 sarja: 1) Veikko Vartinen 1.14.44. M-17 sarja: 1) Heikki Niemi 2.52.33.

Vuosia täyttäviä

MARIA RIIPINEN 85 VUOTTA

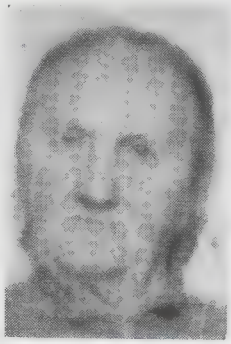

Lokakuun 26 p:nä täyttää pellavatehtaan eläkeläinen Maria Ofilia Riipinen 85 vuotta. Hän on syntynyt Kuortaneella, missä vietti lapsuutensa. Kaksikymmenvuotiaana lähti hän kotiseudultaan suunnaten askeleensa kohti Tamperetta. Tampellan pellavatehtaan hän tuli 23. 10. -08 ja työskenteli kutojana kutomossa, kunnes 24. 9. -30 oli sairautensa pakottamana siirtynyt eläkkeelle.

Lämpimät onnittelut kunniakkaan iän saavuttavalle vanhukselle.

FANNY NIEMELÄ 80 VUOTTA

Elokuun 8 p:nä täytti pellavatehtaan eläkeläinen Fanny Amanda Niemelä kunniakkaat 80 ikävuotta. Hän on syntynyt Pohjois-Pirkkalassa, Korvolan kylässä, mistä 19 vuotiaana oli lähtenyt työnhakuun Tampereelle. Siitä lähtien, kun hän juhannuksen jälkeisenä päivänä 1903 tuli pellavatehtaalle työhön, oli Fanny Niemelä talon kirjoissa yli 50 vuotta, kunnes runsaat kolmekymmentä vuotta palveltuaan siirtyi eläkkeelle 1. 11. -53. Suurta perhettään hoitaessaan hän oli pakotettu aina välillä lyhyiksi ajoiksi jättämään työn, mutta ajan antaessa suinkin myöten, oli hän palannut uskollisesti takaisin. Fanny Niemelä oli aloittanut työnteon "Kappelin" oppilaana, josta josta siirtyi suurelle lakanakoneelle. Kutomon melussa olo ei kuitenkaan miellyttänyt häntä, vaan hän pyysi siirron ulkotyöosastolle, missä purkasi massapinoja proomuista. Myöhempinä aikoina hän työskenteli erilaisissa siivoustehtävissä samaisella osastolla. Eläkkeelle siirtymisensä jälkeen Fanny Niemelä on harrastanut ahkerasti teatteria sekä miehensä kanssa että jälkipolven kanssa, jota on jo neljättä polvea. Muutenkin on Fanny Niemelä oikein nauttinut elämästään, kun on täysin vapaa.

Sydämelliset onnittelumme kunniakkaan iän saavuttaneelle vanhukselle.

VÄINÖ LAHTINEN 60 VUOTTA

Elokuun 8 p:nä täytti konepajan piirroittaja Väinö Einar Lahtinen 60 vuotta. Hän on syntynyt Joutsassa. Työskenneltyään eri konepajoissa mm. Valmetilla ja Oy Ammuksessa hän tuli Tampellan palvelukseen 21. 10. -39 viilaajaksi. Piirroittajaksi hän siirtyi vuonna -48 ja samoissa tehtävissä hän edelleenkin työskentelee Tu-osastolla.

Työtoverien parhaat onnittelut.

ARVI LINTUNEN 60 VUOTTA

Elokuun 1 p:nä täytti E-osaston viilaaja Arvi Petter Lintunen 60 vuotta. Värtsilä on hänen syntymäseutunsa, missä vanhemmat pitivät Lintula-nimistä tilaa maanviljelystä harjoittaen. Vuonna 1906 perhe muutti Viipuriin, missä Arvi Lintunenkin kävi koulunsa sekä suoritti alikonemestarikurssin.

Metallimiehen tehtävissä hän aloitti Viipurin konepajalla, mistä muutaman vuoden kuluttua siirtyi EAK:lle eli Viipurin raitiotieliikenteen palvelukseen. Vuonna 1924 Lintunen lähti kartuttamaan käytännön oppiaan siirtyen Helsingin Kone ja Terä Oy:n palvelukseen. Täältä hänen askeleensa johtivat Miinapajan palvelukseen ja liekö hänet vallannut turvattomuuden tunne, koskapa vuonna 1929 palasi jo tutuksi käyneeseen Viipuriin. Satamasta hän löysi tällä kertaa tehtävänsä tarkemmin sanoen nosturinkuljettajana. Täällä Lintunen viihtyikin hyvin, kunnes muiden mukana sodan jälkeen siirtyi Tampereelle. Lentokonetehdas oli täällä ensimmäinen työpaikka, joskaan ei kovin pitkäaikainen, sillä 10. 9. -40 hän tuli Tampellan palvelukseen viilaajaksi kokoonpano-osastolle, mikä osasto edelleenkin on hänen toimipaikkansa.

Lintunen on hyvin pidetty työtovereittensa keskuudessa, missä iloisena ja ystävällisenä jaksaa keskustella jokaisen kanssa. Mainittakoon vielä Lintusen tuntema kiinnostus urheilua kohtaan sekä käden kätevyys, jota hänen on onnistuneella tavalla tullut käytettyä kotiaan täydentäessään.

Työnjohto ja työtoverit toivovat onnea ja menestystä tuleville vuosikymmenille ja että säilyttäisit edelleen ystävällisen ja valoisan luonteesi.

TORSTEN HELL 60 VUOTTA

Konepajan ostopäällikkö ekonomi Torsten Sigurd Hell täytti 60 vuotta elokuun 19 p:nä. Ekon. Hell on syntyjään helsinkiläinen ja suoritti siellä myös koulunkäyntinsä ruotsalaisessa realilyseossa, josta valmistui ylioppilaaksi. Suoritettuaan ekonomitutkinnon Kauppakorkeakoulussa hän tuli G. A. Serlachius Oy:n palvelukseen Mänttään. Sieltä hän myöhemmin siirtyi Tampellan palvelukseen Inkeroisten tehtaille. Toimittuaan ostopäällikkönä eri voimalaitosyhtiöiden palveluksessa Rouhialassa, Harjavallassa sekä Kolsi Oy:llä

Kokemäellä hän vuonna 1945 palasi jälleen Tampella-yhtymän palvelukseen Tampereen konepajan ostopäälliköksi.

Joutuessaan konepajan suurimman kehitysvaiheen aikana hoitamaan ostopäällikön vastuunalaisia tehtäviä hänen eri yhteyksissä hankkimansa kokemukset ja liikesuhteet olivat hänelle mitä suuriarvoisimmaksi avuksi. Materiaalihankintojen onnistuminen oli tärkeältä osaltaan vaikuttamassa konepajamme selviytymiseen kunnialla sotakorvaustuotannon paineesta. Sotakorvaustoimitusten päätyttyä on konepajalla ollut useita suuria toimituksia ulkomaille ja näiden onnistumisessa on ekon. Hellin henkilökohtainen panos ollut ratkaisevasti vaikuttamassa.

Ekon. Hell on konepajalla tullut tunnetuksi tarmokkaana ja ystävällisenä ihmisenä, joka tarvittaessa aina on valmiina antamaan arvokasta apuaan niin yksityisille omakodinrakentajille ja muille, jotka kääntyvät hänen puoleensa tärkeitä yksityisiäkin ostojaan ja hankintojaan suunnitellessaan. Ekon. Hellin varsinaisena vapaa-ajan harrastuksena on kai lähinnä pidettävä hänen Kuljussa sijaitsevaa kesäasuntoansa, jonka hän käytännöllisesti katsoen on rakentanut omin käsin ja jonka parissa hän jatkuvasti on uurastanut aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn. Myös paikalliseen ruotsinkieliseen yhdistys- ja harrastustoimintaan hän on osallistunut aktiivisesti.

Sydämelliset onnittelumme.

PAAVO RINNE 60 VUOTTA

Elokuun 23 p:nä täytti levyseppä Paavo Sakari Rinne 60 vuotta. Hän on syntynyt Tampereella.

"Tuomiokirkkoa silloin rakennettiin, kun olin pieni poika. Siellä kai ne sormetkin ensi kerran pahemmin tahriintuivat, kun käytiin kirkon työmailla pikipalloja pyörittelemässä", kertoi päivänsankari hiljaiseen tapaansa muistellessaan lapsuusvuosiaan sen ajan tamperelaisena.

Tampellan palvelukseen hän tuli juoksupojaksi pellavatehtaalle vuoden 1919 alussa, siirtyen joksikin aikaa puhtaaksipiirtäjäksi konepajan puolelle ja viimein piirtäjäksikin. Sotapalveluksesta vapauduttuaan hän tuli takaisin piirtäjän ammattiinsa toimien siinä työssä n. 15 vuotta.

Ennen talvisotaa muutti sairaus kuitenkin Rinteen elämänkulun kokonaan. Sotareissulta palattuaan hän työskenteli pienen ajan pellavatehtaan ulkotyöosastolla, mistä sitten siirtyi kattilapajalle. Muutamat viimeksi kuluneet vuodet hän on työskennellyt levyseppänä 1 G-osastolla Messukylässä.

Rinne on myöskin varsinaisen leipätyönsä ohella rakentanut parikin omakotitaloa ja yhden kesämökin, mutta sairaus on kuitenkin aiheuttanut niistä luopumisen.

Työnjohto ja työtoverit toivottavat parhaat onnittelunsa 60-vuotiaalle.

VILJO EEROLA 60 VUOTTA

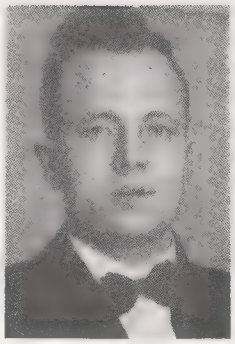

Laitosmies Viljo Eerola on synt. 28. 8. 03 Tampereella. Hän tuli Lapinniemen palvelukseen 10. 10. 34 ja työskenteli aluksi eri osastoilla, kunnes kiinnitettiin avausosastolle avauskoneen käyttäjäksi. Tässä työssä hän oli useamman vuoden ja siitä alkoi myös hänen laitosmiesuransa. Laitosmieheksi Eerola nimitettiin 1938 ja tietoa sekä taitoa lisättiin vielä laitosmieskurssilla 1945. Edesmenneen työtoverinsa Viljo Leskelän kanssa hän suoritti vuorotyönjohtajan tehtäviä 14 v. ajan eli 1942—56. Tämän jälkeen on Eerola hoitanut 3. kerroksen laitosmiehen tehtäviä, johon on myös kuulunut avausosasto.

Laitosmies Eerola on hyvin monipuolinen myös vapaa-ajan harrastuksiltaan ja erikoisesti hän on suuri luonnon ihailija. Tämä heijastuu selvästi laitosmies Eerolasta, sillä hän on säilyttänyt hyvän kunnon ja mielen vireyden. Tämä yhdessä hänen ahkeruutensa kanssa voisi olla hyvänä esimerkkinä monelle nuoremmalle.

Yhdymme onnitteluihin!

HERTTA ENBOM 50 VUOTTA

Elokuun 5 p:nä täytti konepajan konttoristi Hertta Maria Enbom 50 vuotta. Hän on syntynyt Lempäälässä, missä myöskin suoritti koulunkäyntinsä. Muutaman vuoden työskentelyn jälkeen Suomen Trikoolla tuli hän 23. 2. -45 kirjuriksi Tampellan konepajan viilausosastolle, mistä siirtyi jonkin ajan kuluttua järjestelykonttoriin kortistonhoitajaksi, mitä tehtävää edelleenkin kiitettävällä tavalla hoitaa.

Neiti Hertta Enbom tunnetaan konepajalaisten keskuudessa iloisena ja reippaana ihmisenä, jolla on aina jotain ystävällistä sanottavaa toiselle. Oma kaunis osake Sammonkartanossa on vapaa-aikoina hänen huolenpitonsa kohteena, silloin kun hän ei ole reippailemassa tai katsomassa jotain hyvää teatterikappaletta.

Työnjohdon ja työtovereitten sydämelliset onnittelut erittäin nuorekkaalle päivänsankarille vielä merkkipäivän jälkeenkin.

MARTTA NIEMINEN 50 VUOTTA

Elokuun 15 p:nä täytti kutomon siivooja rouva Aino Martta Nieminen 50 vuotta. Hän on syntynyt Värtsilässä. Siirtolaisena Tampereelle siirtyessään toimi hän usean vuoden ajan puutarha-alalla kaupungin läheisyydessä sijaitsevalla suurehkolla tilalla. Tampellan palvelukseen hän tuli 26. 4. -55 ja työsken-

telee yhtenä kutomon kolmesta automaattikoneitten siivoojana.

Työtovereittensa keskuudessa Martta Nieminen tunnetaan työteliäänä ja avuliaana ihmisenä. Monen vuoden työ puutarha-alalla tulee esille myös hänen harrastuksissaan, sillä siitä ovat Ruutanan Iskelän alueella kertomassa kauniit istutukset kotipihassa. Kirjokäsityöt puolestaan kertovat rva Niemisen kodissa emännän kätevyydestä. Innokas kalastaja hän on myöskin, sillä joskus eivät tahdo yötkään riittää, kun hän miehensä kanssa istuu järvellä kalalla.

Osaston esimiesten ja työtovereitten lämpimät onnentoivotukset.

SIEVI PARTANEN 50 VUOTTA

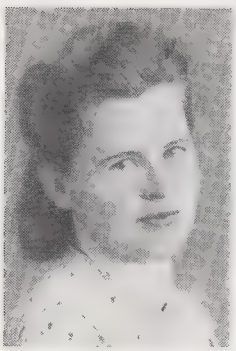

Elokuun 5. pnä täytti 50 vuotta Lapinniemen Puuvillatehtaan työntekijä Sievi Partanen. Hän on syntynyt Sakkolassa. Lapinniemen Puuvillatehtaan palvelukseen hän tuli 16. 9. 1952. Hän on ollut kutojana alusta alkaen ollen nykyään Sulzer-kutomossa vaativassa kutojan ammatissa.

Luonteeltaan vaatimattomana ja tunnollisena työntekijänä Sievi Partanen nauttii kaikkien luottamusta. Tänä kiireisenä, rasittavana aikakautena hänellä on omistettavanaan kallis, korvaamaton aarre, Jumalan sana. Se on kaiken voiman lähde. Siihen turvautumalla ja siihen uskoen voittaa pahimmatkin esteet ja vastoinkäymisetkin on helpompi kantaa. Tämä on Sievi Partasen elämän uskomus ja päämäärä.

Parhainta onnea ja siunauksellista elämän jatkoa.

INSINÖÖRI ERKKI PÖLLÄNEN 50 VUOTTA

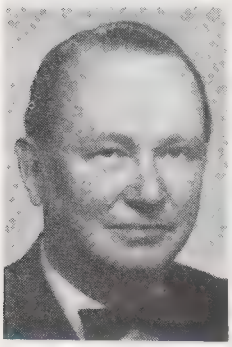

Lapinniemen Puuvillatehtaan johtaja, insinööri Erkki Pöllänen täytti 7 p:nä elokuuta 50 vuotta.

Hän on syntynyt Nurmeksessa, josta jo lapsuudessaan siirtyi Tampereelle suorittaen täällä koulunkäyntinsä ja päästen ylioppilaaksi Tampereen Suomalaisesta Yhteiskoulusta vuonna 1932.

Vuosina 1932—34 ins. Pöllänen oli kahteen eri kertaan Lapinniemellä harjoittelemassa tulevaan ammattiinsa. Tänä aikana hän tutustui kehruuprosessiin, sekä oli mukana ulkolaisten koneasentajien kanssa kokoamassa kehräämöön hankittuja uusia koneita. Tarvittavan harjoitteluajan jälkeen hän kirjoittautui Tampereen Teknilliseen Opistoon, josta valmistui vuonna 1936. Samana vuonna Pöllänen siirtyi jatkamaan opintojaan Englantiin Bolton Technical Collegeen.

Lapinniemen palvelukseen ins. Pöllänen tuli 14. 6. 1937 ryhtyen hoitamaan kehräämön apulaisinsinöörin tehtäviä. Kehräämön johtajaksi hänet nimitettiin 1. 1. 1957, jota virkaa hän edelleenkin hoitaa.

Ins. Pöllänen on kartuttanut ammattitaitoaan Amerikan Yhdysvaltoihin sekä useisiin Euroopan maihin tekemillään opintomatkoilla. Hänen ammattitaitoaan onkin käytetty hyväksi erilaisissa komiteoissa ja koulutus- sekä opetustehtävissä.

Metsästys on ins. Pölläsen mieluinen vapaa-ajan harrastus. Nykyisin hän on Lapinniemen Virkailijoiden Metsästysyhdistyksen vireänä ja paljon uusia ajatuksia antavana puheenjohtajana.

Nuoruudessaan ins. Pöllänen kuului Tampereen Suojeluskunnan Kauppaseuran komppaniaan. Jatkosodan aikana hän toimi Rukajärven suunnalla korjauspajan päällikkönä.

Hän kuuluu mm. "Tampella Tänään" lehden toimituskuntaan ja Tekstiiliteollisuuden Kouluttajain kiltaan.

Lukuisat ystävät ja työtoverit haluavat täten tuoda parhaimmat onnentoivotukset merkkipäivän viettäjälle.

KONTTORIPÄÄLLIKKÖ OIVA NÄSI 50 VUOTTA

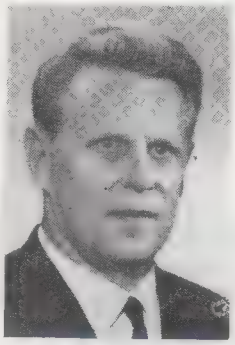

Elokuun 17 p:nä täytti Lapinniemen puuvillatehtaan konttoripäällikkö Oiva Näsi 50 vuotta. Hän on syntynyt Tampereella, missä hän on suorittanut myös koulunkäyntinsä. Ylioppilaaksi hän tuli Tampereen Klassillisesta lyseosta v. 1933. V. 1937 hän suoritti ekonomitutkinnon Helsingin Kauppakorkeakoulussa. Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen hän astui 1. 6. 1937 toimien aluksi myyntiosaston kirjeenvaihtajana ja myöskin vientiasioiden hoitajana sekä 15. 3. 1946 lähtien tehtaan konttoripäällikkönä. Näin voimme todeta, että konttoripäällikkö Näsin kohdalta tuli kunnioitettavat 25 palvelusvuotta toissa kesänä täyteen. Tämä vuosimäärä jo sinänsä todistaa sitä uskollisuutta, millä hän on yhtiötä palvellut. Kun tähän vielä lisäämme virkatehtävissä osoitetun taidon ja tarmon, niin silloin meillä on oikea kuva Näsistä teollisuusvirkamiehenä.

Konttoripääll. Näsi on varsinaisten virkatehtäviensä lisäksi monella tavoin ottanut osaa Tampellan sosiaalitoimintaan. Niinpä hän on ollut yhtiön edustajana Lapinniemen avustuskassan hallituksessa v:sta 1955 alkaen ja Tampellan Huolto r.y:n tilintarkastajana vv. 1948—53. Erikoisen ansiokkaasti hän on myös ollut mukana kehittämässä Lapinniemen jalkapallotoimintaa, jonka urheilumuodon harras ystävä hän aina on ollut. Niinpä hän on aikoinaan ollut Ilves-Kissojen ja TUKI:n johtokunnan jäsen. Hän on toiminut luotettavana toimitsijana monissa yleisurheilukilpailuissa. Urheilun ohella hän on erittäin kiinnostunut maalaustaiteesta ja on Tampereen Taideyhdistyksen johtokunnan jäsen vuodesta 1957. Myös kunnallisessa toiminnassa hän on antanut oman panoksensa, sillä hän on nykyisin Tampereen kaupungin verolautakunnan jäsen. Molemmissa sodissa hän palveli it-joukoissa toimien tykistö- ja talousupseerina. Sotilasarvoltaan hän on yliluutnantti. Lehtemme toimituskuntaan hän on kuulunut sen perustami-

sesta lähtien antaen vuosien kuluessa arvokasta apuaan sen toimitustyössä. Nasevan huumorin käyttäjänä on konttoripäällikkö Näsi hyvin suosittu toveripiirissään. Sydämelliset onnittelumme puolivuosisataiselle virstanpaalulle ennättäneelle työn ja toimen miehelle.

ALVAR BERTLING 50 VUOTTA

Syyskuun 23 p:nä täytti konepajan urakkatoimiston päällikkö teknikko Alvar Osvald Bertling 50 vuotta. Hän on syntynyt Kymissä. Hankittuaan ammattikokemusta metalliteollisuuden eri aloilla hän v. 1947 sai päästötodistuksen Tampereen teknillisestä koulusta, jolloin hän välittömästi tuli Tampellan konepajan palvelukseen, ensin järjestelytoimistoon ja myöhemmin työntutkimusosastolle. Vuonna 1951 teknikko Bertling siirtyi Valmet Oy:n Linnavuoren tehtaille työntutkijaksi, josta tehtävästä hänet v. 1953 nimitettiin e.m. tehtaan esivalmisteluosaston päälliköksi. Tässä tehtävässä tekn. Bertling suoritti raskaan ja vaativan päivätyön esimiestensä suureksi tyydytykseksi.

Toukokuussa v. 1961 tekn. Bertling jälleen tuli Tampellan palvelukseen konepajan urakkakonttorin päälliköksi, mitä tehtävää hän edelleen ammattitaidolla hoitaa.

Vapaa-aikoinaan päivänsankari ennen harrasti aktiivisesti kuorolaulua, mutta nykyään on keilailu ottanut "miehen kokonaan". Tekn. Bertling on Tampellan keilajaoston puheenjohtaja ja on esimerkillisesti tätäkin tehtäväänsä hoitanut. Ulkoilu oman koiran kanssa on niinikään hänen mieliharrastuksiaan.

Laajaan onnittelijoiden joukkoon tekn. Bertlingin merkkipäivänä yhtyvät vielä näin perhelehtemmekin välityksellä myös hänen täkäläiset työkumppaninsa.

AARNO KAARELA 50 VUOTTA

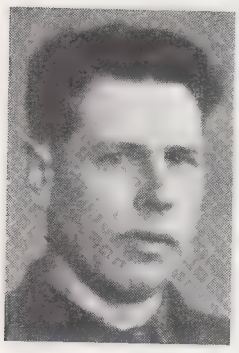

Elokuun 23 p:nä täytti viilaaja Aarno Matias Kaarela 50 vuotta. Hän on syntynyt Teiskossa. Tampellan palvelukseen Kaarela tuli 13. 5. -46 U-osastolle viilaajaksi. Jonkin ajan kuluttua hän kuitenkin erosi palveluksesta siirtyen Pyhäjärven vesistössä liikennöiviin laivoihin konemestariksi. Tampellan palvelukseen hän tuli uudelleen 17. 8. -50 Tu-osastolle viilaajaksi rakentaen turpiineita vesivoimalaitoksille ja samoissa tehtävissä hänet edelleenkin tunnetaan hyväksi ammatissaan.

Ennen toista maailmansotaa hän meni merille kauppalaivoihin kuuluen konepuolen miehistöön. Sodan aikana joutui hän laivan pidätyksen johdosta sotavankeuteen Afrikkaan Englannin sotavankileirille joutuen siellä alansa ammattityöhön. Sodan päätyttyä hänet toimitettiin kotimaahan saaden mukaansa Englannin hallituksen myöntämän komean muistomitalin omistuskirjoituksineen ammatissaan suorittamastaan hyvästä palveluksesta sotavankeusajaltaan.

Omakotitalon rakentaminen perheelle Kangasalan pitäjään sekä puutarhan hoito ovat muodostuneet tärkeäksi vapaa-ajan vietoksi.

Toivotamme näin 50 vuotta täyttäneelle huumorin kyllästämälle miehelle pitkää ikää ja jatkuvaa menestystä.

KALLE SAHLSTEDT 50 VUOTTA

Syyskuun 2. p:nä täytti työnjohtaja Kalle Johannes Sahlstedt Lapinniemeltä 50 vuotta. Ennen Lapinniemelle tuloaan hän oli laitosmiehenä Oy Finlayson-Forssa Ab:n Forssan tehtaalla 1930—1947, Helsingin Verkatehtaalla 1947—1954, jossa toimi myös tehdaspalokunnan päällikkönä. Pate Oy:n kutomomestarina Sahlstedt oli 1954—1959. Lapinniemen palvelukseen hän tuli 1. 6. 59 kutomon vuorotyönjohtajaksi ja on kuluvana vuonna työskennellyt lyhyehkön ajan laaduntarkkailutehtävissä.

Sahlstedt on kehittänyt ammattitaitoaan ja tietojaan itseopiskellen Tietomiehen kirjeopiston sekä myös Suomen Kutomateollisuuden Työnantajaliiton järjestämien kurssien avulla.

Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon nuorempana toiminta teatterin ja lausunnan parissa. Myös voimistelu kuului aikaisemmin hänen harrastuksiinsa. Sahlstedt on sotilasarvoltaan kersantti ja toimi hän jatkosodan aikana rintamajoukoissa Maaselän ja Karhumäen suunnalla.

KAINO KAATRANEN 50 VUOTTA

Syyskuun 3 p:nä täytti karkaisija Kaino Kaatranen 50 vuotta. Hän on syntynyt Raudussa Karjalan kannaksella. Nuoruudessaan hän oli työskennellyt erilaisissa tehtävissä, viimeksi ennen Tampereelle tuloaan Länsi-Suomen Voima Oy:n palveluksessa. Tampellan konepajan palvelukseen Kaatranen tuli 15. 6. -38, mistä lähtien lyhyttä aikaa lukuunottamatta hän on työskennellyt karkaisijan vaativassa ammatissa. Viimeiset 18 vuotta on hän toiminut työkalukarkaisijana, jossa ammatissa 4 P-osastolla edelleenkin työskentelee ja tunnetaan tunnollisena ammattimiehenä sekä rehtinä työtoverina.

Vapaa-aikanaan Kaatranen hoitaa omakotitaloaan ja sen puutarhaa Uudessakylässä. Talonsa ympäris-

töineen hän on aina pitänyt mallikelpoisessa kunnossa. Myös musiikilla etenkin laululla on aina ollut sijansa Kaatrasen vapaa-ajan vietossa.

Sekä 4 P:n että 6 A-osaston työnjohto ja työtoverit onnittelevat sydämellisesti reipasta 50-vuotiasta.

TOIVO AHOLA 50 VUOTTA

Syyskuun 5 p:nä täytti aarporaaja Toivo Valdemar Ahola 50 vuotta. Hän on syntynyt Vesilahdella pienviljelijän poikana. Jo nuoresta pojasta on "Topikin" työnsä aloittanut, ensin kotiseudulla maanviljelystöissä ja iän karttuessa kulki tie Tampereelle työn hakuun. Aluksi hän oli rakennustöissä ja sitten alkoikin metallimiehen ura Lokomolla. Tampellan palvelukseen hän tuli 16. 11. -42 E-osastolle, jossa työskenteli ammussorvaajana ja poraajana. Aarporaajan vaativat tehtävät alkoivat 3 A-osastolla 1. 12. -47, mistä lähtien hänet on totuttu näkemään aarporan vieressä hymyillen tehtäväänsä suorittamassa.

Kesäisin ajaa huristelee hän perheinensä kesämökille Viljakkalaan Koikeroisen rannalle.

Lämpimät onnittelumme merkkipäivän johdosta.

EERO PIILI 50 VUOTTA

Syyskuun 19 p:nä täyttää viilaaja-asentaja Eero Antero Piili 50 vuotta. Hän on syntyisin Pohjaslahdelta sahatyömiehen 8-lapsisesta perheestä. Sahalla aloitti Eero-poikakin työntekonsa 10-vuotiaana, ensin pöllipoikana ja sitten ulkomaille vietävän tavaran leimaajana. Saatuaan kansakoulun päätökseen hän oli sahalla lämmittäjänä ja jo silloin joutui hän konemestarin kanssa tekemään kaiken remontin mitä sahalla tarvittiin. Iän karttuessa työskenteli Piili lämmittäjänä myös Näsijärven vesistöillä liikennöivillä aluksilla kolmena kesänä. Talvisin puolestaan tehtiin siihen aikaan sepän kanssa rautaosia proomuihin. Sotaväessä hän suoritti kengityskoulun, josta saamiaan taitoja hän ei kuitenkaan ole tarvinnut kuin sodassa.

Tampellan palvelukseen Piili tuli 1. 8. -38. Suurimman osan ajastaan hän on työskennellyt voimalaitostyömailla matka-asentajana. Sairautensa jälkeen hän on työskennellyt vesiturpiinilaboratoriossa asentajana, missä ominaisuudessa työtovereittensa keskuudessa edelleenkin tunnetaan pystyväksi ammattimieheksi.

Eero Piilin mieliharrastuksista voidaan mainita kalastus lähinnä synnyinseudullaan, missä hänellä on mökki ja rannassa savusauna, joka lämpiääkin tavallista useammin.

Työnjohdon ja työtovereitten parhaat onnentoivotukset.

KERTTU MOITUS 50 VUOTTA

Syyskuun 14 p:nä täytti pellavatehtaan kutomon luoja Kerttu Anna-Liisa Moitus 50 vuotta. Hän on syntyjään sakkolalaisia. Nuoruusvuodet kuluivat maanviljelystöissä pienellä kotitilalla ja avioliittoon mentyään hoiteli hän omaa maapaikkaa Räisälässä. Sodan puhjettua alkoi evakkotie ja hän toimi monet vuodet lottatehtävissä rajan tuntumassa siirtyen miehensä loukkaannuttua sodassa Ivaloon samoihin tehtäviin. Täältäkin oli siirryttävä sodan jaloista pois ja lyhyen oleskelun jälkeen Kauhajoella siirtyi rva Moitus miehensä tukena toimien jälleenrakentamaan Lapin tuhoutunutta tieverkostoa. Hänen miehensä toimi tällöin mestarina TVH:lla ja näissä merkeissä kului yhdeksän vuotta. Vuonna 1952 perhe muutti Lempäälään ja samana vuonna rva Moitus hakeutui Tampellaan tullen puuhiomoon ja työskenteli mittakoneella osaston lopettamiseen saakka, jolloin siirtyi kutomoon luojaksi. Täällä hänet tunnetaan erittäin pirteänä ja ahkerana ihmisenä.

Jo nuorena otti hän innokkaasti osaa paikkakunnan nuorisoseuran toimintaan. Nykyisin toimii hän kotipaikkakunnan S.P.R:n piirissä sekä hoitelee omaa mökkiänsä ja sen ympärillä kasvavaa puutarhaa.

Lämpimät onnentoivotukset näin merkkipäivän jälkeenkin.

MAURI KAUPPILA 50 VUOTTA

Syyskuun 22 p:nä täyttää Tampellan höyryvoima-aseman konepäällikkö, ylikonemestari Mauri Mathias Kauppila 50 vuotta. Syntyisin Ruovedeltä suuren vesistön varrelta hänen ei ollut vaikea päättää tulevaa ammattiuraansa. Kuin luonnostaan hän jo nuorena joutui laivojen pariin, ensin lämmittäjänä kesäisin ja talvisin korjaustöihin. Konepajakokemusta hankittuaan ja alikonemestarikurssin suoritettuaan hän toimi konemestarina merillä ja sisävesilaivoissa.

Tampellan palvelukseen hän tuli 1. 3. 1942 aseosaston piirustuskonttoriin siirtyen myöhemmin työnsuunnittelukeskukseen työkalusuunnittelijaksi.

Tampereen teknillisen koulun konerakennuslinjan päästötodistuksen hän on saanut 31. 5. -43.

Erottuaan Tampellan palveluksesta 31. 12. -45 hän siirtyi Ata Oy:n konepajan suunnittelijaksi. Lähdettyään uudelleen merille hän 2. 4. -45 sai merenkulkuhallitukselta kaikille kulkuvesille oikeuttavan ylihöyrykonemestarikirjan. Toimittuaan konemestarin ja konepäällikön tehtävissä palasi hän takaisin Ata Oy:n palvelukseen. Tampellan uuden silloin rakenteilla olleen höyryvoima-aseman konepäälliköksi hän tuli 2. 5. -51, mistä lähtien on tätä tehtävää hoitanut menestyksellisesti.

Ylikonemestari Kauppilan vapaa-ajan harrastuspiiri on verrattain laaja. Alansa ammatilliseen toimintaan hän on ottanut osaa ollen Tampereen Konemestariyhdistyksen perustajajäsen sekä Mittaus- ja

säätöteknillisen kerhon johtokunnan jäsen. Urheiluharrastus Tampellan piirissä on lähellä hänen sydäntään. Tästä kertovat keilailun mestariluokka ja tänä vuonna saavutettu Tampellan mestaruus keilailussa. Tenniskerhon toiminnassa hän on edelleen innokkaasti mukana. Tampellan moottorikerhon ja Tampereen Autoteknikoiden jäsenyys ovat taanneet Skodan loistavan kunnon.

Toivotamme ylikonemestari Kauppilalle parhainta onnea tuleville vuosikymmenille.

MATTI LEHTINEN 50 VUOTTA

Syyskuun 27 p:nä täyttää Tu-osaston viilaaja Matti Adolf Lehtinen 50 vuotta. Hän on paljasjalkainen tamperelainen. Miehen iän saavutettuaan työskenteli hän aluksi isänsä apuna ja Tampellan palvelukseen Lehtinen tuli 1937 kesäkuun alussa. Muutaman kuukauden ulkoosastolla työskentelyn jälkeen siirtyi hän C-osastolle, mistä myöhemmin tuli 2 A-osasto. Täällä Lehtinen aloitti viilaajan ammattinsa, missä ominaisuudessa hän osastolla suoritettujen järjestelyjen yhteydessä siirtyi Tu-osaston kirjoihin.

Vaikka kotiseutu on eniten vetänyt puoleensa, on Lehtinen matka-asennusmatkoillaan nähnyt Suomea vähän joka kantilta erittäinkin Pohjois-Suomea. Lisäksi oli hän mukana molemmissa sodissa, joten melko tarkkaan hän tuntee kotimaan kamaran.

Urheilu ja ensikädessä jalkapalloilu ovat ne harrastukset, joissa Lehtinen on vapaa-aikansa käyttänyt. Hän oli aktiivipelaajana monet vuodet Tampereen Yrityksen jalkapallojoukkueessa. Näihin aikoihin oli joukkueen kunto parhaimmillaan, ja kun sotien jälkeen yhteistoiminta urheilun parissa virisi eloon, oli Lehtinen yhtenä nostamassa seuransa joukkuetta Suomi-sarjaan. Myöhempinä vuosina Lehtinen on käyttänyt uhrautuvasti kykyjään Tampellan jalkapalloilijoitten valmentajana, joten hänen myötänsä ovat Tampellalle tulleet useat TUKI:n jalkapallomestaruudet. Kaiken lisäksi on Lehtinen rakentanut kauniin omakotitalon Ikuriin.

Toivotammekin nuorekkaalle 50-vuotiaalle parhainta onnea ja menestystä.

KANTA-TAMPELLA

80 VUOTTA

Salo, Elina, synt. 16. 9. 1883. Tullut Tampellan palvelukseen 29. 8. -18 työskennellen siivoojana myyntivarastossa, kunnes 1. 3. -46 siirtyi eläkkeelle.

75 VUOTTA

Lahtinen, Väinö Valdemar, synt. 1. 9. 1888 Tampereella. Tullut Tampellan palvelukseen 8. 2. -25 työskennellen muurarina rakennusosastolla, kunnes 15. 2. -58 siirtyi eläkkeelle.

Lindeqvist, Lydia Augusta, synt. 20. 9. 1888 Tampereella. Tullut Tampellan palvelukseen 17. 3. -03 työskennellen karstaajana karstaamossa, kunnes 1. 9. -48 siirtyi eläkkeelle.

70 VUOTTA

Kuuslahti, Ida Maria, synt. 15. 8. 1893. Tullut Tampellan palvelukseen 15. 6. -14 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 9. 7. -60 siirtyi eläkkeelle.

Lehtonen, Elsa Johanna, synt. 20. 8. 1893 Karkussa. Tullut Tampellan palvelukseen 15. 5. -11—15. 15. -16; 17. 5. -18 työskennellen rullaajana kutomossa kunnes 15. 6. -59 siirtyi eläkkeelle.

Sillgren, Olga, synt. 19. 9. 1893 Eräjärvellä. Tullut Tampellan palvelukseen 15. 11. -21 työskennellen kehrääjänä esikehruussa, kunnes 15. 9. -52 siirtyi eläkkeelle.

60 VUOTTA

Salo, Minne Maria, synt. 7. 9. 1903 Ikaalisissa. Tullut Tampellan palvelukseen 28. 7. -21—1. 5. -27; v. 1933—34 tullen takaisin 5. 2. -35 työskennellen vyyhteejänä vyyhtimössä, kunnes 18. 4. -59 siirtyi eläkkeelle.

LAPINNIEMI

75 VUOTTA

Vuorio, Hilda, synt. 27. 9. 1888 Lempäälässä. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 27. 4. -49 työskennellen kutojana kutomossa, kunnes 26. 3. -59 siirtyi eläkkeelle.

70 VUOTTA

Helenius, Olga Pauliina, synt. 29. 8. 1893 Kankaanpäässä. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 5. 2. -20 työskennellen kehrääjänä kehräämössä, kunnes 4. 8. -47 siirtyi eläkkeelle.

60 VUOTTA

Sikiö, Hilma Sofia, synt. 15. 8. 1903 Jaakkimassa. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 24. 8. -37 ja työskentelee kutojana kutomossa.

Gröhn, Anna, synt. 22. 9. 1903 Pielisjärvellä. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 9. 12. -55 ja työskentelee karstaajana karstaamossa.

50 VUOTTA

Hietala, Meeri, synt. 2. 8. 1913 Kuhmalahdella. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 15. 8. -61 ja työskentelee konesiivoojana kutomossa.

Stenvik, Irja Maria, synt. 26. 9. 1913 Karkussa. Tullut Lapinniemen puuvillatehtaan palvelukseen 1. 6. -37—30. 8. -41; 26. 11. -45—6. 7. -46; 12. 10. -48 ja työskentelee kutojana kutomossa.

INKEROINEN

EDVART MÄNTTÄRI 80 VUOTTA

Eläkeläinen Edvart Mänttäri on syntynyt Säkkijärvellä 4. 10. 1883. Hän tuli Tampellan Inkeroisten tehtaitten palvelukseen v. 1918. Palvellessaan kartonkitehtaalla silinterimiehenä hänelle sattui v. 1932 vakava työtapaturma, josta oli seurauksena toisen käden menetys. Tapaturman jälkeen ei Mänttäri enää voinut jatkaa entistä ammattiaan vaan siirtyi vartiotehtäviin, jota uskollisesti hoiti vuoden 1951 loppuun, jolloin jäi eläkkeelle. Pitkästä palveluksestaan Mänttäri on saanut Tampella-mitalin jo mitalien ensimmäisessä jaossa v. 1947. Mainittakoon, että päivänsankarin kolme poikaa on kansakoulupojasta alkaen myös palvellut Tampellaa.

Valoisan ja elämänmyönteisen luonteensa ansiosta Edvart Mänttäri on aina reippaana kantanut elämän kovatkin kolhut. Hyvin ansaittuja vanhuudenpäiviään hän viettää omassa talossaan Inkeroisissa osallistuen ahkerasti seurakunnallisen miesten piirin toimintaan.

Parhaat onnittelut pitkän elämäntyön suorittaneelle työn veteraanille.

ESTERI HUOVILA 60 VUOTTA

Lajittelija Esteri Huovila on syntynyt 16. 10. 1903 Sippolassa. Tampellan palvelukseen hän on tullut 19. 8. 1947 lajittelijaksi IK-tehtaalle, jossa edelleenkin työskentelee. Hänen miehensä kuoltua jäi perheen kolme lasta leskiäidin huoltoon. Lasten vartuttua suuremmiksi äiti ryhtyi ansiotyöhön Tampellan tehtailla. Esteri Huovila asuu yhdessä poikansa talossa Anjalan Ruokosuolla. Hänen poikansa Pentti on myös Tampellan palveluksessa. Työn ohella kotipuutarhan hoito on kuusikymmenvuotiaan lempiharrastuksia.

HILJA MARTIKAINEN 60 VUOTTA

Lajittelija Hilja Martikainen on syntynyt 21. 10. 1903 maanviljelijän tyttärenä Kivennavalla. Palveltuaan sota-aikana ja sen jälkeen Harjun Maanviljelyskoululla Virolahdella hän tuli Tampellan palvelukseen 3. 11. 1950 Sahalle, josta siirtyi 25. 4. 52 AP-konesaliin siivoojaksi ja 18. 7. 59 lajittelijaksi Hajoitusosastolle, jossa hän edelleenkin työskentelee. Hän on ostanut oman talon Anjalan Paaranmäeltä, jossa nuorimman poikansa perheen kanssa asustaa. Perheen kuusi lasta ovat jo kasvaneet aikuisiksi, joten äidillä on jo nyt helpompi elämäntaival vallankin, kun lapsista on tullut kunnon kansalaisia, jotka aina muistavat äitiään.

Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

ESTER ITÄLÄ 60 VUOTTA

Lajittelija Ester Itälä on syntynyt 25. 10. 1903 Sippolan Liikkalassa. Tampellan palvelukseen hän on tullut Anjalan Paperitehtaalle sen lähtiessä käyntiin v. 1938. Aluksi hän työskenteli paperin leikkuukoneen hoitajan apulaisena, sittemmin leikkaajana ja riisinkäärijänä. Nykyään hän työskentelee paperin lajittelutehtävissä. Merkkipäiväänsä hän viettää yhtiön asunnossa vanhalla asutusalueella. Pitkästä, uskollisesta palveluksesta hän ensi itsenäisyyspäivänä tulee saamaan Tampella-mitalin.

Parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

TOIVO LAITILA 60 VUOTTA

Ylimestari Toivo Laitila on syntynyt Viipurissa 18. 10. 1903. Sähkömestari T. Laitila aloitti sähkömiehen alan jo nuorena poikasena ryhtyen kulkemaan tietä isän astumaa, sillä hänen isänsä oli myös sähköalan mies.

T. Laitila oli isänsä mukana oppilaana Leppävirran sähkölaitoksessa ja nuorempana asentajana A. Ahlström Oy:n Varkauden tehtailla sekä Viipurin Kone ja Sähkö Oy:ssä. Työnjohtajana hän on palvellut Hackmannin Selluloosatehtaalla ja Tornator Oy:n Kaukopään tehtaalla. Opiskeltuaan sähköalaa Viipurin Teollisuuskoulussa ja suoritettuaan alan monia erikoiskursseja hän tuli 1. 11. 1937 Tampellan palvelukseen paperitehtaan sähkömestariksi. Tässä vaativassa tehtävässä T. Laitila onkin työskennellyt lähes 26 vuotta ja on saanut ylimestarinimityksen sekä pitkästä uskollisesta palveluksesta Tampella-mitalin v. 1962.

Työn ja toimen miehenä Laitilan omakotitalo valmistui Anjalaan v. 1956, mutta talo on vuokralla ja Laitila asuu tehtaan asunnossa, koska hänen virka-asemansa takia on asuttava lähellä työpaikkaansa.

Mestari T. Laitila on myös monien harrastusten mies. Tampellan työnjohtajakerhon toimintaan hän on monin tavoin ottanut innolla osaa. Ennen kaikkea hän on palokuntamies kiireestä kantapäähän. Parin vuosikymmenen ajan hän menestyksellisesti toimi Tampellan Inkeroisten tehtaitten palopäällikkönä. Edelleen hän oli monet vuodet Kymen läänin Palokuntaliiton hallituksen jäsen. Vaikka vannoutuneen

palomiehen oma pumppu onkin viime aikoina vähän reistaillut, hän on edelleen Sippolan kunnan palolautakunnan varapuheenjohtaja ja palopäällikön sijainen, sekä Tampellan palokunnan kunniapäällikkö. Hän on tehnyt paloalan opintomatkan Ruotsiin ja Saksaan. Ansioistaan palotoimen kehittämisen alalla hänelle on myönnetty Palokuntien Keskusliiton ansiomitali ja -risti. Nyt merkkipäiväkseen hänelle on myönnetty Palopäällystön ansioristi. Jatkosotaan T. Laitila osallistui JR 25:n Krh-komppanian mukana Karjalan Kannakselta Itä-Karjalaan asti.

Onnittelemme tarmokasta sähkömestaria ja palomiestä hänen merkkipäivänään.

VILJO KELKKA 60 VUOTTA

Kirvesmies Viljo Kelkka on syntynyt 13. 11. 1903 Sippolassa. Tampellan palvelukseen hän on tullut 17. 4. 30 lastaajaksi palvellen tässä tehtävässä ja myös kirvesmiehenä syyskuuhun 1944 saakka. Uudelleen hän tuli Tampellan palvelukseen 9. 4. 1946 rakennusosastolle kirvesmieheksi, jossa tehtävässä hän edelleenkin työskentelee. Pitkästä palveluksestaan Tampellassa hänelle on myönnetty Tampella-mitali v. 1956. Jo ennen sotia Viljo Kelkka rakensi itselleen omakotitalon Inkeroisten urheilukentän läheisyyteen, jossa perheensä kanssa asustaa. Perheeseen kuuluu yksi poika ja hänkin on Tampellan väkeä tosin tällä hetkellä suorittamassa asevelvollisuuttaan. Kelkka on mukana työväestön järjestötoiminnassa ja kuuluu jäsenenä Sippolan kunnan yleisten töiden lautakuntaan.

Onnittelemme taitavaa kirvesmiestä hänen merkkipäivänään.

EMIL OLLILA 60 VUOTTA

Maalaaja Emil Ollila on syntynyt Anjalassa Ummel- 13. 11. 1903. Aluksi hän oli poikana maatöissä kotitalossaan, sittemmin maalarintehtävissä lähiseudulla. Tampellan palvelukseen Ollila tuli 3. 6. 1932 maalaajaksi ulkotyöosastolle, jossa hän teki maalarintehtäviä vain kesäaikana ja muina aikoina korjaus- ja rakennustöitä. Jo kahdenkymmenen vuoden ajan on E. Ollila suorittanut maalaajan tehtäviä, joten hänen pensselinsä jälkeä on Tampellassa suuret alat ehkäpä hehtaarikaupalla. Pitkästä uskollisesta palveluksesta E. Ollila sai Tampella-mitalin v. 1957. Ollilan kaunis omakotitalo valmistui Veikkolaan syksyllä 1951, joten hän toisena uudisasukkaana muutti asumaan nykyiselle Veikkolan omakotialueelle.

Työnsä ohella on Ollila aktiivisesti ottanut osaa yhteiskunnallisiin harrastuksiin. Hän kuului jäsenenä Sippolan kunnanvaltuustoon vv. 1948—1950. Myöskin hän on kuulunut työntekijöiden edustajana Tampellan Inkeroisten tehtaitten tuotantokomiteaan monet vuodet sekä on myös toiminut osastonsa luottamusmiehenä.

Emil Ollila omaa herkän elämänmyönteisen luonteen ja on suuri luonnon sekä eläinten ystävä. Hänen harrastuspiiriinsä ennen kaikkea kuuluukin koirien kasvatus.

Parhaat onnittelut maalarimiehelle hänen merkkipäivänään.

SAIMI EEROLA 50 VUOTTA

Tampellan Inkeroisten tehtaitten virkailijakerhon keittäjä Saimi Eerola (os. Pokki) on syntynyt Valkealassa 10. 7. 1913. Maalaistalon tyttärenä rouva Eerola vietti nuoruusvuotensa kotonaan kotitaloustehtävissä. Menneinä vuosina rouva Eerola toimi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Voikosken osaston kerhoneuvojana seitsemän vuoden ajan. Ennen sotia ja sota-aikana hän innolla otti osaa vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön toimien kanslia- ja etupäässä muonitustehtävissä.

Tampellan Inkeroisten tehtaitten palvelukseen rouva S. Eerola tuli virkailijakerhon keittäjäksi 2. 5. 1955. Tässä vaativassa tehtävässä hän edelleen työskentelee. Kerhon suureksi paisuneen ruokatalouden keittäjänä rouva Eerola on jo kahdeksan vuoden ajan toiminut erittäin menestyksellisesti ja kiitosta ansaitsevalla tavalla. Kerholla vakinaisesti ruokailevat samoin kuin tilapäisvieraatkin ovat aina olleet tyytyväisiä kerhon monipuolisen ruokapöydän antimiin. Täydellä syyllä voimme sanoa, että keittäjän kauha Tampellan virkailijakerhon keittiössä on pätevissä käsissä. Kuumassa työpaikassaan kiehuvien kattiloittensa parissa rouva Eerolan aina tapaa iloisena ja hyvätuulisena.

Jatkuvasti hyvien aterioiden toivossa esitämme parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta.

VÄINÖ LAHTI 50 VUOTTA

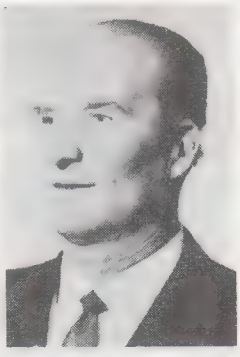

Trukinkuljettaja Väinö Lahti on syntynyt 2. 10. 1913 Sippolassa. Tampellan palvelukseen hän on tullut 2. 5. 46 rakennusosastolle kivimieheksi työskennellen siellä 27. 4. 48 saakka. 28. 3. 50 V. Lahti tuli uudelleen Tampellan palvelukseen rakennusosastolle, josta kuitenkin 21. 10. 50 siirtyi Sahalle trukinkuljettajaksi, missä tehtävässä edelleen työskentelee.

Ennen Tampellaan tuloaan V. Lahti työskenteli aluksi yhdessä isänsä kanssa kivenhakkausurakoitsijana ja myöhemmin itsenäisenä yrittäjänä.

Väinö Lahti on yksi Veikkolan omakotialueen rakentajia, sillä hänen talonsa valmistui Inkeroisten Veikkolaan v. 1951. Tuo aika olikin Tampellan väen piirissä todella kiihkeää omien kotien rakennusaikaa.

Työnsä ohella V. Lahti on monien hyvien harrastusten mies. Hän on Inkeroisten Työväenyhdistyksen johtokunnan jäsen ja kuuluu työväestön edustajana Sippolan kunnanhallitukseen. V. Lahden kykyä ja taitoja on käytetty monissa muissakin kunnallisissa luottamustehtävissä. Hän on kunnanhallituksen edustajana kunnan nuorisotyölautakunnassa, kuuluu jäsenenä Keski-Kymen Ammattikoulun hallitukseen ja toimien myös Teininkallion kansakoulun johtokunnan puheenjohtajana. Sodasta hänelle jäi muistoksi 15 %:n invaliditeetti ja hän onkin innolla ottanut osaa sotainvalidien vapaaehtoiseen huoltotyöhön toimien nykyään Sotainvalidien Veljesliiton Inkeroisten osaston puheenjohtajana.

Moottoriurheilun alalla on V. Lahti tehnyt mittavan päivätyön toimien alan aktiiviurheilijana viidentoista vuoden ajan. Hän on Inkeroisten moottoriseuran perustaja ja on toiminut sanotun seuran ensimmäisenä puheenjohtajana monet vuodet sekä ratkaisevalla tavalla vaikuttanut tämän urheilualan eri liittojen väliseen urheilulliseen yhteistoimintaan.

V. Lahti on myös mieskuoro Tampellan Lauluveikkojen perustajajäsen ja on aktiivisesti ottanut osaa kuoron toimintaan. Urheiluansioistaan V. Lahti on saanut HTM:n kultamerkin ja opetusministeriön myöntämän urheilun hopeisen ansiomerkin.

Parhaat onnittelumme työn ja toimen miehelle hänen merkkipäivänään.

SULO SILLFORS 50 VUOTTA

Sukeltaja Sulo Sillfors on syntynyt Sippolassa 15. 10. 1913. Käytyään kansakoulun ja useita eri yhteiskunnallisia kursseja S. Sillfors antautui rakennusalalle palvellen maan suurimmilla satama- ja voimalaitostyömailla eri puolilla maata noin 25 vuoden ajan.

Tampellan palvelukseen S. Sillfors tuli 23. 9. 1955 rakennusosastolle sukeltajaksi, missä tehtävässä hän edelleenkin työskentelee. Rakennusmiehenä Sillfors on rakentanut jo kaksikin omakotitaloa, ensimmäisen syntymäkyläänsä Myllykoskelle ja toisen v. 1958 Inkeroisten Veikkolaan, missä nyt perheensä kanssa asustaa. Perheeseen kuuluu vaimo kolme tytärtä, joista vanhin on valmistumassa lastenhoitoalalle nuorempien kaksoistyttärien käydessä oppikoulua.

Kaunokirjallisuus on märässä elementissä työskentelevän miehen lempiharrastuksia. Yhteiskunnallisissa riennoissa on vuosia täyttävä myös aktiivisesti mukana. Hän on kuulunut Sippolan kunnanvaltuustoon v:sta 1957 alkaen kuuluen myös kunnallisiin lautakuntiin mm. väestönsuojelulautakuntaan, jonka varapuheenjohtaja hän on. S. Sillfors on myös kunnan edustajana Kouvolan ammattikoulun valtuustossa, on osuusliike Kymenmaan edustajiston jäsen ja on kuulunut saman liikkeen myymäläneuvostoon monet vuodet. Työpaikallaan hän kuuluu Tampellan Avustuskassan Hallitukseen ja on työntekijöiden edustajana Inkeroisten tehtaitten tuotantokomiteassa.

Vapaa-ajan harrastuksista kerran puheen ollen tämä vuosia täyttävä totesi: "Mikään puutarhahullu en ole, mutta pitäähän sitä mökin ympäristöä vähän tonkia. Veikkolassa voi muuten joutua naurunalaiseksi. Ja perheen avustuksella siitä tontilta on aina saanut jotakin suuhunkin pantavaa. — Nuorempana tuli viihdyttyä hyvinkin uskollisesti urheilun eri aloilla, mutta nyt se puoli on pysähtynyt joihinkin toimitsijan tehtäviin."

Onnittelemme nuorekasta märän elementin miestä.

ENSIO TILLI 50 VUOTTA

Hioja Ensio Tilli on syntynyt 25. 10. 1913 Anjalassa. Tampellan palvelukseen hän on tullut 25. 10. 1950 Kartonkitehtaalle, josta hän siirtyi 20. 9. 1952 paperitehtaan hiomolle hiojaksi, missä edelleen työskentelee. E. Tilli kuuluu anjalalaiseen veljessarjaan, joista neljä on Tampellan palveluksessa. Kotitalonsa maasta Anjalasta on Ensio Tilli saanut tontin, jolle on itse rakentanut omakotitalon v. 1948, missä nyt perheensä kanssa asustaa. Perheen ainoa poika on saanut ammattikoulutuksen maalaajaksi, joten talosta lähdetään työhön kahden miehen voimalla. Päivän sankari on hiljainen uurastaja, joka parhaiten työn ohella viihtyy hevosurheilun parissa. Lieneekö harrastus periytynyt poikavuosilta isän perintönä.

Sydämelliset onnittelumme merkkipäivän johdosta.

URHO KILAMO 50 VUOTTA

50 vuotta täyttää 27. 10. 63 Orimattilan Keiturilla Metsäosaston piirityönjohtaja Urho Kilamo. Hän on syntyperäisiä orimattilalaisia. Suoritettuaan asevelvollisuutensa ja päästyään siten miehenikään, hänet jo 1. 10. 36 kelpuutettiin yhtiömme palvelukseen aputyönjohtajaksi eli "kympiksi". Siitä lähtien hän sitten onkin uskollisesti ja yhtäjaksoisesti ollut Metsäosastomme kirjoilla. Käytyään välillä olemassa täydet päivät "siellä jossakin" ja hankittuaan v. 1947 Kurun metsäkoulusta metsäteknikon pätevyyden hänet nimitettiin pari vuotta myöhemmin nykyiseen toimeensa piirityönjohtajaksi Järvelän piiriin. Tänä vuonna hän tulee siis olleeksi täyden neljännesvuosisadan yhtiömme luottomiehenä Lahden ja Riihimäen välisissä pitäjissä. Hänen ansiotaan on paljolta se, että yhtiöllämme on metsänomistajien keskuudessa Järvelän piirissä hyvän puutavarayhtiön maine.

Kilamon henkilökohtaiset ominaisuudet ovat johdattaneet hänet vapaaehtoisiin luottomiehen tehtäviin myös varsinaisen leipätoimen ohella. Nuoret ovat valinneet tämän väkevän miehen välillä nuoriso-

seuran esimieheksi ja välillä taas urheiluseura Jymyn puheenjohtajaksi. Miehiset eränkävijät ovat taas pitäneet häntä paikallisen metsästysseuran puheenjohtajana, hirviporukoiden keulamiehenä j.n.e. Tällaiset innolla hoidetut luottamustoimet ovat luonnollisesti antaneet hänen elämälleen enemmän sisältöä, mutta myös vaivaa, ja toisaalta niistä on ollut myös yhtiöllemme hyötyä, koska metsäkauppojen teko ja työvoimakysymysten hoito metsäalalla vaatii jatkuvaa suhdetoimintaa maaseutupitäjissä. Kilamo on tämän oivaltanut ja hoitanut tämänkin puolen hyvin, koskapa hänestä on kehittynyt erinomainen ostomies.

Yhdymme lämmöllä niihin, jotka onnittelevat tätä "himo-ostajaa" ja jymyjuttujen kertojaa hänen merkkipäivänään omakotitalossaan Orimattilan Keiturilla.

HELLIN HIETALA 50 VUOTTA

Siivooja Hellin Hietala on syntynyt 30. 10. 1913 Miehikkälässä. Tampellan palvelukseen hän tuli Pasilan maatilalle 5. 7. 62, josta 27. 8. 1962 siirtyi Sahalle siivoojaksi, missä tehtävässä hän edelleenkin työskentelee. Ennen Tampellaan tuloaan Hellin Hietala oli talon emäntänä Anjalan Kaukasuolla. Perheessä on neljä lasta, joista yksi poika on myös Tampellan palveluksessa. Perheen isän kuoltua talo myytiin ja perhe samoin kuin äitikin ryhtyi ansiotyöhön. Perhe yhdessä osti omakotitalon Anjalan Ruokosuolta, jossa vuosia täyttäväkin asustaa. Hellin Hietalan harrastuspiiriin on kuulunut marttayhdistys ja nykyään hän on ottanut osaa sotainvalidien naisjaoston toimintaan.

Parhaimmat onnittelumme.

HEINOLA

ALEKS SETSKIN 60 VUOTTA

Varastomestari Aleks Setskin täyttää 60-vuotta 4. 10. 1963. Hän on syntynyt Aunuksen Saarimäessä.

Nuoruudestaan lähtien on Setskin työskennellyt erilaisissa työnjohtotehtävissä. Kotipuolessaan Laatokan Karjalassa hän aloitti Hosanoff Oy:ssä Salmissa lastaus- ja uittotyönjohtajana, työskennellen täällä 5 vuotta. Diesen Wood Oy:ssä metsätyönjohtajan tehtäviä hän hoiti myös 5 vuotta ja oli Käkisalmessa Waldhoff Oy:ssä vesivarastoalueen työnjohtajana 10 vuotta.

Siirtolaisena muutti Setskin Tampereelle, jossa tuli Tampellan palvelukseen 28. 5. 1940. Aluksi hän työskenteli rakennusosastolla, siirtyen sieltä konepajalle varastomieheksi 28. 11. 1940. Tässä työssä hän oli 22. 6. 1941 saakka, jolloin tuli vartijaksi. Ulkotyöosastolle työnjohtajaksi hän siirtyi 8. 10. 1941, hoitaen tätä tehtävää elokuulle 1942 saakka, jolloin 22. 8. 1942 siirtyi Sotilashallinnon palvelukseen.

28. 6. 1944 hän tuli takaisin Tampellaan, jossa työskenteli kuljetusosastolla työnjohtajana 31. 12. 1950 saakka.

Tällöin hän siirtyi Rakennusliike Tähtinen ja Sola Oy:n kuljetusmestariksi.

Tampellan Heinolan tehtaitten rakennustyömaan alkaessa siirtyi Setskin takaisin Tampellan palvelukseen ottaen 17. 8. 1958 vastaan rakennustyömaan kuljetusmestarin tehtävät.

Nykyiseen tehtäväänsä Heinolan tehtaitten tuotevaraston työnjohtajaksi Setskin siirtyi 1. 1. 1961. Tuotevaraston työnjohtotehtävien ohella kuuluu hänen valvontapiiriinsä lisäksi pakkaussali ja lisämassojen käsittely.

Moninaiset, runsaasti työnjohtotehtävissä kokemuksia antavia ovat Setskinin hoitamat tehtävät olleet.

Joustavana, ripeäotteisena ja toimintakykyisenä hän on hoitanut saamiaan tehtäviä. Erikoisesti tulkoon tässä yhteydessä mainituksi Heinolan tehtaitten rakennustyömaan moninaisten kuljetusten hoito. Monasti oli tällöin mahdoton muutettava mahdolliseksi ja kukapa sen paremmin kuljetusasioissa olisi tehnyt kuin Setskin. Kaluston ollessa monasti kokonaisuudessaan käytössä tuli kuljetustoimistoon yhä uusia ajotilauksia. — Kaikilla oli kiire. Setskiniltä eivät neuvot loppuneet, liekö hän milloinkaan vastannut pyyntöihin kieltävästi. Hänen usein lausumat sanat: "Kyllä se siitä iloksi muuttuu" yleistyivät sanonnaksi, jota vieläkin usein kuulee käytettävän.

RISTO MATTINEN 50 VUOTTA

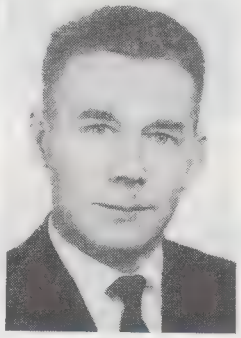

Rakennusmies Risto Mattinen on syntynyt 20. 9. 1913 Kanneljärvellä. Sotien jälkeen hän muutti Heinolaan tullen Puukemia OY:lle autonkuljettajaksi. Kun v. 1952 aloitettiin Högforsin tehtaan rakennustyöt siirtyi hän tänne rakennustöihin. Tampellalle rakennustöihin hän tuli 7. 3. -59 jatkaen edelleen samalla alalla. V. 1948 rakensi hän omakotitalon Heinolan Sinilähteelle.

MARTTA ZINK 50 VUOTTA

Siivooja Martta Adele Zink syntynyt 7. 9. 1913 Heinolan maalaiskunnan Korkeen kylässä. Miehensä kuoltua ja jäätyään yksin lasten huoltajaksi tuli rouva Zink 27. 4. 1960 työhön Tampellan Heinolan Tehtaitten rakennustyömaalle, työskennellen nykyisin siivoojana. Ennen Tampellaan tuloaan hän oli kodin hoidon ohella avustanut miestään veneiden valmistuksessa.

Lapinniemen Pilkkikerhon kilpailutoimintaa

Pilkkikerhon toiminta on keskittynyt pääasiassa kolmen kalakilpailun järjestämiseen. Kilpailuihin osallistui yhteensä 120 miestä.

Ensimmäinen retki tehtiin helmikuussa Pälkänevedelle. Tuulisessa säässä uurastettiin kahdeksan tuntia ja pientä ahventa nousi kovasti. Tässä kilpailussa Välimaan ja Raution pilkit olivat ottavimpia.

Toisessa kilpailussa kutomon miehet Uskali ja Saarto ottivat johtopaikat. Tällöinkin olimme Pälkänevedellä. Jään vahvuus oli jo 60 sm ja kyllä kairaaminen ottikin hartioihin.

Kolmanteen ja ratkaisevaan koetukseen lähdimme Länkipohjan Kurkijärvelle arvokalan toivossa. Hankimme kalastusluvat, sillä Kurkijärvi on rauhoitusaluetta ja sinne on istutettu siikaa ja taimenta. Näin ainakin varmat lähteet kertoivat. Mutta kuinka kävikään. Jostain syystä ei siika eikä taimen tai muukaan kala hyväksynyt tamperelaisten pilkkejä. Kello 12:n palaveriin mennessä oli kahden ahvenen saaliilla kärkipaikalla. Täytyi muuttaa järveä, jos mieli saada kalaa. Tällä retkellä saimme vain aurinkoa ja raitista ilmaa.

Kalakilpailun lopputulokset:

1.	V. Uskali	8650 g	6.	P. Lehtinen	4900 g
2.	T. Saarto	8100 „	7.	O. Hallinen	4750 „
3.	H. Välimaa	7600 „	8.	E. Salhoja	3800 „
4.	N. Rautio	6725 „	9.	K. Saaristo	3100 „
5.	J. Palmu	5100 „	10.	T. Jääskeläinen	3050 „

Niin sitten kaksoisvoitto meni kutomoon. Pahat kielet kyllä kertoivat, että mikä on voittaessa, kun on punnitusmiehenä. Kerran taas kalamies ajeli kotiinsa linja-autossa ja kehui saalistaan vieressä istuvalle naapurilleen:

— Tuolta Kurkijärveltä saa sitten kovasti kalaa ja komeita.

— Mielenkiintoista, sanoi naapuri, mutta sehän on rauhoitusaluetta. Muuten, tiedättekö, kuka minä olen?

— Enpä taida, kukas sitten olette?

— Olen kalastuksenvalvoja.

— Sepä sattui. Tiedättekö kuka minä olen? Olen Lapinniemen Pilkkikerhon suurin valehtelija.

Lapinniemen Pilkkikerho pyytää kiittää isännöitsijä Visaa kalakilpailuihin lahjoitetuista palkinnoista. Ensi talvena kuivataan kalakilpailuissa noussut hiki komeisiin pyyheliinoihin.

A. P.

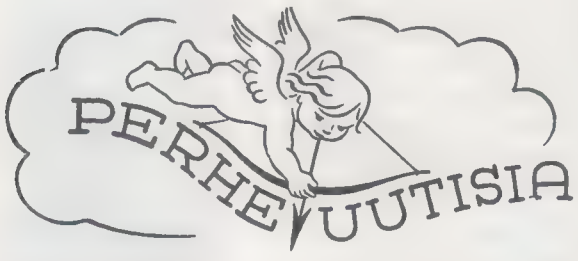

Syntynyt tyttö Anja ja Kalevi Ikävalkolle 16. 6. -63.

St-autokilpailut Tampellassa

Tampellan moottorikerho järjesti jäsenilleen st-autokilpailun 18. 6. 63 ilta-ajoina. Ajoreitti kierteli Kangasalan, Pälkäneen, Luopioisten ja Sahalahden sivuteillä, maalin sijaitessa Kangasalan asema—Suorama uudella yhdystiellä. Matkaan lähteneestä 26:sta autosta keskeytti yksi.

Tulokset: 1) P. Heikkilä — P. Jarske 136 vp., 2) K. Salminen — P. Pietilä 213 vp., 3) J. Lunnas — T. Perttula 220 vp., 4) Sv. Harra — M. Helin 351 vp., 5) A. Poikkilinja — T. Hietanen 365 vp., 6) L. Louhimo — Sikanen 494 vp., 7) P. Kukkula — P. Särkkä 616 vp., 8) M. Leppälä — T. Österman 693 vp., 9) T. Huuskonen — J. Pentti 764 vp., 10) K. Härkönen — U. Lemponen 800 vp., 11) V. Tolkki — P. Hyöty 914 vp., 12) E. Jokinen — T. Marjamäki 1040 vp., 13) K. Hakala — S. Lahtinen 1205 vp., 14) M. Laikko — J. Korpela 1357 vp., 15) Y. Orjala — P. Renvall 2230 vp., 16) S. Lehtinen — P. Turunen 2302 vp., 17) E. Harjula — V. Harjula 2482 vp., 18) R. Lehto — O. Kaiskio 2517 vp., 19) G. Lagerbohm — A. Cedercreutz 2554 vp., 20) O. Mantilo — J. Järvinen 2940 vp., 21) U. Kuisma — N. Granroth 3625 vp., 22) M. Leppänen — M. Järvinen 3625 vp., 23) M. Virtanen — A. Aronen 3655 vp.

Ulkopuolella kilpailun rva Cedercreutz — ins. Björkenheim 474 vp.

Iso-isän kertomaa

Älkää vannoko mitään; sillä jonakin päivänä se palajaa takaisin eteenne.

Olipa muuan kartano, jonka pinta-ala käsitti useita satoja hehtaareja maata ja metsää.

Sitä omistivat vuoroin aateliset vuoroin pappissuvut ja vuoroin talonpoikaissuvut. Tällä kertaa sen omisti erään edesmenneen aatelisen leski, joka itsekin kuului tunnettuun sivistyssukuun.

Miehensä kuoleman jälkeen tämä leskirouva järjesti kartanonsa hoidon siten, että tilanhoitaja sai täysin valtuuksin hoitaa kaikki tilaan kuuluvat työt torpparien ja työmiesten avulla.

Samoin hän luovutti kartanon emännyyden taitavan taloudenhoitajattarensa käsiin. Itse hän ei puuttunut näistä mihinkään.

Mainittu rouva oli iloinen, huvittelunhaluinen ja seuraa rakastava henkilö. Milloin hän ei ollut matkoilla, silloin hän järjesti kotona kutsuja kerta toisensa jälkeen. Näissä tanssittiin ja leikittiin aina myöhään yöhön asti. Kaikki tämä tapahtui aina säädyllisyyden rajoissa.

Tällä kertaa olivat juhlat jälleen kartanossa. Oli keskikesän kaunis päivä. Lounaan jälkeen vieraat kävelivät pitkin puutarhan varjoisia käytäviä, mutta myöhemmin he siirtyivät siinä vierellä olevalle järvelle soutelemaan.

Kaikki olivat hilpeällä tuulella ja jokainen koetti keksiä jotakin pientä pilaa toistensa huvittamiseksi.

Tampella „RALLI”

Tampella-ajon voittajat Pentti Heikkilä ja Pekka Jarske

Toiseksi selvinneet Pekka Pietilä ja Kalevi Salminen

Pronssia saivat Tauno Perttula ja Juhani Lunnas

Vihaisten nuorten muotia

Liivihame on huippumuotia teinittärien parissa tänä syksynä. Tässä kaavat vakosamettiseen liivihameeseen. Hametta voi alkusyksystä käyttää reilujen puuvillakankaisten puseroiden kanssa, myöhemmin jumpperien seurana.

Puuvillasametti on havaittu verrattomaksi kaikkeen epävirallisiin käyttöön, siis pukimiin, joissa halutaan ennen kaikkea viihtyä. Vakosametti on nimenomaan ylimenokauden materiaali, kun ei ole enää kesä eikä vielä talvikaan. Ja värejä on valittavana kuinka paljon tahansa, suomalaisessa mallistossa kymmeniä ja taas kymmeniä.

Liivihameita teinittärille

Muodinluojat, jotka suunnittelevat nuorten pukimia, ovat valmistaneet vakosametista erityisesti teinikäisten asuja. Jos koskaan liivihame on ollut muotia niin se on sitä tänä syksynä ja muodikkain liivihame on valmistettuna tietenkin vakosametista. Toinen teinittären suosikkivaate on kolmiosainen asu, jossa on hame, liivi ja pusero. Hame ja liivi valmistetaan joko denimtyylisestä puuvillasta tai vakosametista ja pusero popliinista.

TV-asu vakosametista

On aina hauska vaihtaa vaatteita työstä tai koulusta palattua. Tässä italialainen vihje kotiasuksi: valmistakaa suora paitamainen pusero, jossa ei ole kaulusta, ja pitkät housut. Housujen kankaasta om-

---

Kartanon rouvakin tahtoi esittää jotakin, hän tempasi kädestään yhden sormuksistaan ja heitti sen kauas järveen sanoen: "Yhtä mahdotonta on minusta tulla köyhä, kuin tuon sormuksen tulla tuolta ylös."

Tämä oli kaikkien mielestä onnistunein leikinlasku, jolleka he kaikki yksimielisesti hymyilivät.

Saapui kevät. Eräänä aamuna ilmestyi kartanon keittiöön muuan mieshenkilö ilmoittaen, että hänellä olisi asiaa itsellensä "friiarinnalle". Rouva kutsuttiin esiin. Tervehdittyään mies ojensi rouvalle hänen omistuskirjaimillaan varustetun sormuksen. Saatuaan tämän käteensä rouva kalpeni huomattavasti, mutta säilyttäen mielenmalttinsa hän kysyi: "Mistä olette tämän saanut?" Mies selitti olleensa kalassa ja saaneensa muiden mukana ison haukikalan, jonka vatsasta tämä löytyi. Nähtyään rouvan nimen hän tahtoi sen palauttaa takaisin omistajalleen.

Rouva antoi miehen käteen setelin ja poistui kiireesti sisähuoneisiin. Mitä hän silloin ajatteli, ei kukaan voinut arvata.

Tapahtumat seurasivat toisiaan. Alkoi sota. Itäinen naapuri hyökkäsi maahamme ja sen vihollisjoukot kulkeutuivat aina tänne asti.

Sotaa seurasi taloudellisesti vaikeita aikoja ja niinpä edellämainittu rouvakin menetti kartanonsa ja kaiken omaisuutensa joutuen itse mieron tielle.

Viimeiset tiedot hänestä kertoivat, että hän eleli "ruotimummona" eräässä talossa Turun kaupungin lähistöllä ja siellä hän myöskin kuoli.

Kotiseudun järvellä lausutut sanat kävivät kirjaimellisesti toteen.

A. M.

mellaan paitaan nelikulmaiset taskut, jotka voi sijoittaa vaikkapa riviin toinen toisensa yläpuolelle. Kaunis asu saadaan käyttämällä esimerkiksi pullonvihreää ja kellanvihreää vakosamettia.

Vihainen nuorimies vakosametissa

Ranskassa on koulupoikien ja jo varttuneempienkin suosiossa vakosametista valmistettu puku. Takin alla käytetään housujen päällä pidettävää paitaa tai jumpperia, jonka väri on musta, tumma lila tai jokin muu tumma väri. Puvun väri on sitävastoin vaalea beige. Juuri se seikka että puku on vaalea ja paita tumma, on tärkeä. Tavallisestihan asia on päinvastoin. Jakku on kalukseton tai kauluksen paikalla on neulottu pystykalus. Jakku suljetaan vetoketjulla.

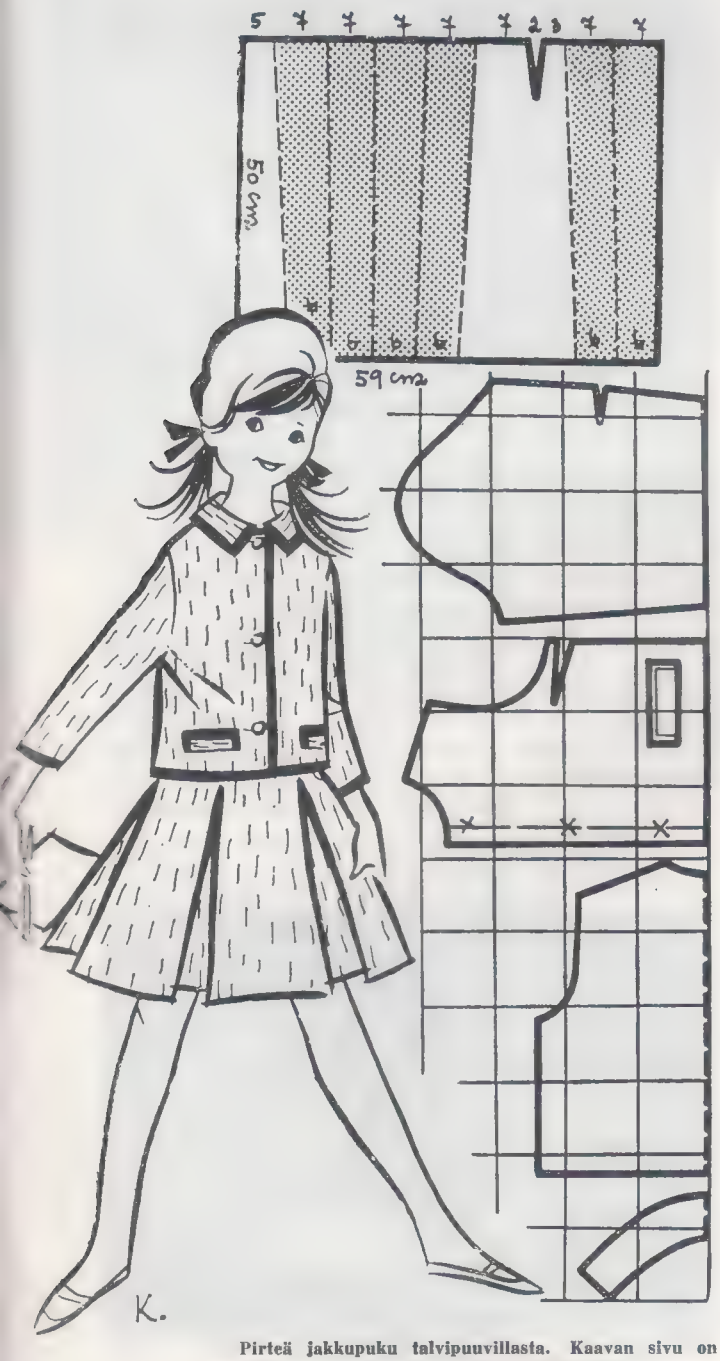

Pirteä jakkupuku talvipuuvillasta. Kaavan sivu on 10 cm ja puku sopii n. 10-vuotiaalle.

JAKKUPUKU KÄYTÄNNÖLLISIN KOULUASU

Chanel-tyyliä puuvillasta pikkutytöille.

Kuvassamme on kaavat koulutytön jakkupukuun. Kaksiosainen asu on lapsellakin mitä kätevin. Kaavan neliön sivu on 10 cm ja puku sopii n. 10-vuotiaalle. Malli on suunniteltu siten, että se olisi mahdollisimman mukava pitää. Jakun hihat ovat väljät eivätkä siten estä liikkeitä. Kaulus ei ole aivan tiukasti kiinni kaulassa ja jakku on huolettoman väljä. Hameosassa on siinäkin väljyyttä ja liikkumistilaa. Poimutettu tai laskostettu hame on kymmenvuotiaalla tytöllä kaunein. Parhaiten se pysyy yllä, jos siinä on olkaimet tai hame on ylöosastaan leikattu liivin kaltaiseksi.

Sopivan kankaan etsiminen ei sekään ole vaikeaa. Tällaiseen malliin soveltuu mainiosti paksuhko ja tiivissidoksinen suomalainen talvipuuvilla. Kuosiltaan kankaan on kuitenkin oltava pienikuviollista. Tytöt pitävät varmasti muodikkaista kukonaskel- tai pepitakuosisista puuvillakankaista. Nämä kankaat on kudottu usein vain kahta väriä tai saman värin eri tummuusasteita käyttäen hillityn pieniruutuisiksi. Syksyn muotikankaita ovat myös reippaat värikkäät skottiruutuiset puuvillakankaat. Jakkupuvuista saa myös pirteän näköisiä käyttämällä yhdistekankaita. Jakun voi tehdä esimerkiksi tasaruutuisesta ja hameena käyttää saman kankaan toista yksiväristä puolta.

Jakkupuvun seuraksi valmistetaan vielä pari puseroa, joiden värien tulee sointua kauniisti jakkupuvun kankaan kanssa. Kuviolliseen jakkupukuun valitsemme yksiväristä kangasta, yksiväriseen soveltuu tietenkin myös kuviollinen kangas. Kampapuuvillasta valmistetut sileäpintaiset kankaat, sellaiset kuin safiirit ovat miellyttäviä puseromateriaaleja, eivätkä ne vie liiaksi tilaa jakun alla. Oikein tyylikkään kokonaisuuden saamme aikaan jos vuoraamme jakun puseron kankaalla.

K I I T O S !

Parhaat kiitoksemme Tampellan johdolle ja sosiaalipäällikkö A. Tienarille Paalijärven lomakylää kohtaan osoittamastanne suurenmoisesta myötämielisyydestä ja huomaavaisuudesta. Reippain mielin ja entistä virkistyneimpinä saimme jälleen palata työpaikoillemme.

Tampellan Paalijärven lomailijat

Pellavan omakotiyhdistyksen kesäjuhla 28. 7. 63

Perinteellistä tapaa noudattaen pidettiin Suinulassa 28. 7. -63 kesäjuhla, jonka yhteyteen oli järjestetty myös pienet urheilukilpailut. Päivä oli aurinkoinen ja lämmin. Yleisöä oli saapunut kisoja seuraamaan rannan täydeltä ja heillä oli käytettävänään kanttiini. Nuoriso oli jo viikkokausia valmistautunut kilpailuun. Oheisista valokuvista selviää ehkä parhaiten kisatunnelma. Tervehdyssanat lausui Artturi Tuominen ja välittömästi kisat avattiinkin.

Ensin lähtivät alle 16 v. pojat 400 metrin murtomaajuoksuun.

Tulokset:

1) Rauno Launama 1.25,2, 2) Risto Järvinen 1.33,5, 3) Erkki Tuominen 1.35,0.

Pojat alle 14 v.: 1) Kari Hakala 1.20,2, 2) Matti Salminen 1.32,2, 3) Timo Järvinen 1.39,0, 4) Kari Elkevaara 1.42,0, 5) Timo Tuominen 1.53,0, 6) Aki Vuorensyrjä 1.58,0, 7) Kari Vuorensyrjä 1.59,0.

Tämän jälkeen juoksivat tytöt alle 14 vuotta 60 metrin matkan:

Tulokset:

1) Anita Järvinen 9,8, 2) Merja Salminen 10,0, 3) Tuula Högman 10,0, 4) Pirjo Sunell 10,03, 5) Anita Elkevaara 11,0.

Pojat alle 14 v. 60 m: 1) Kari Hakala 9,0, 2) Timo Järvinen 9,4, 3) Matti Salminen 9,9, 4) Erkki Tuominen 10,4, 5) Kari Elkevaara 10,6.

Seurasi aivan pienten tyttöjen ja poikien 60 m jouksu alle 8 vuotiaille.

Tulokset:

1) Sirpa Högman 11,8, 2) Outi Harjuntausta 11,8, 3) Aki Vuorensyrjä 12,2, 4) Kari Vuorensyrjä 12,8, 5) Juha Soilamo 15,0, 6) Hannu Soilamo 20,0, 7) Peltonen 30,0.

Uintikilpailuun saatiin myös kohtalaisesti osanottajia. %-uintia ei tällä kertaa suoritettu:

Tulokset:

Naiset 50 m vapaauinti: 1) Tuula Högman 41,9, 2) Anita Järvinen 51,0, 3) Merja Salminen 54,9, 4) Raili Hakala 58,8.

Tytöt alle 14 v. 25 m vapaauinti: 1) Tuula Högman 19,1, 2) Anita Järvinen 22,4, 3) Anita Elkevaara 24,3, 4) Merja Salminen 26,0.

Miehet 50 m vapaauinti: 1) Yrjö Hakala 36,9, 2) Kari Hakala 36,9, 3) Rauno Launama 41,9, 4) Risto Järvinen 57,2.

Pojat alle 14 v. 25 m vapaauinti: 1) Kari Hakala 16,0, 2) Matti Salminen 26,2, 3) Erkki Tuominen 28,2, 4) Kari Elkevaara 32,4, 5) Timo Järvinen 43,2.

Uutena lajina kilpailtiin vauhdittomassa pituushypyssä, johon saivat ottaa osaa vain alle 14 v. pojat.

Tulokset:

1) Kari Hakala 1,97 m, 2) Matti Salminen 1,63 m, 3) Timo Järvinen 1,63 m, 4) Erkki Tuominen 1,51 m, 5) Kari Elkevaara 1,47 m, 6) Timo Tuominen 1,37 m.

Kuulantyönnössä puolestaan kilpailivat yli 30 v. miehet ja järjestys muodostui seuraavaksi:

1) Pentti Brandt, 2) Risto Peltonen, 3) Reino Kukkaisniemi, 4) Jorma Högman, 5) Vilho Niittynen ja 6) Martti Tammiranta.

Tuloksien tasaisuudesta näkyy, että reipasta kilpailuhenkeä oli niin juoksuissa kuin muissakin urheilulajeissa. Aikaisempina vuosina oli ilo todeta, että myös vanhempaa kilpailuväkeä oli lukuisasti. Nyt ovat nuoret lähteneet asialle jatkaen kunniakkaasti perinteitä. Näin sitä täällä Suinulassa on kesälomaa vietetty ja kesän kohokohta oli kaiketi tämä juhlan merkeissä vietetty kaunis aurinkoinen sunnuntaipäivä.

A. Tuominen

Pojat lähdössä murtomaajuoksuun.

Alle 14 v. sarjan eräs parivaljakko lähdössä.

Perheenemännän iloksi iloista värikästä puuvillaa syyskeittiöön. Kuvassa pieniruutuisesta suomalaisesta puuvillasta valmistettuja keittiötavaroita. Romanttinen esiliina, hilkka, pannulappu ja pieniä keittiöliinoja, jotka soveltuvat myös tableteiksi.

PERHEENÄIDIN ILOKSI

Keittiö viihtyisäksi puuvillakankailla

Kesän aikana hankitun liian toimintatarmon voi luontevasti purkaa vaikkapa kohentamalla kotia. Tänä syksynä aloitamme uudistamisen keittiöstä, joka tahtoo useissa kodeissa jäädä lapsipuolen asemaan.

Iloiset puuvillaverhot keittiöön

Usein keittiöön valitaan selkeäruutuista kangasta, niistä ei olekaan mitään pahaa sanottavana. Vaihteeksi voisi ehkä kuitenkin valita jotakin pirteää raidallista tai painettuakin. Keittiöverhoja valittaessa kannattaa tutustua myös värillisiksi kudottuihin lakanakankaisiin. Palloaiheiseksi painettu verho on myös varmasti vaihteeksi piristävä. Kun keittiöön valitaan verhokangasta, on hauska valita kuosi, josta saa myös kauniin pöytäliinan tai tabletteja. Keittiöverhojen kankaasta valmistetussa esiliinassa hyörivä perheenäiti saattaisi olla myös hauska näky.

Keittiössä on ikkunalautaan tai juuri sen alapuolelle ulottuva verho suositeltavin. Keittiön verhojahan on pestävä usein ja lyhyet verhot ovat tällöin mukavimmat. Keittiöverhoiksi valitaan usein ginghamia, jota ei ole sanfor-kutistettu. Tällöin pitää kangasta ostettaessa laskea 10 % kutistumisvara.

Verhojen reunojen lepattamisen estämiseksi kannattaa leikata pois hulpio ja palttaa kangas.

Alapäärme ei saa olla liian kapea, 8 cm on sopiva leveys. Ohuissa kankaissa tulee päärmeen sisään taitettavan osan olla yhtä leveä kuin palle muutoin kankaan läpi näkyy ruma rispaantunut kangas. Verhon yläreunaan riittää aivan kapea palle.

Pehmuste kovaan pinnatuoliin

Värikkäillä suomalaisilla puuvillakankailla voitte uudistaa keittiön tuolit valmistamalla niihin irtotyynyt. Ennen oli irtotyynyn valmistamisessa suurin tuska itse tyyny, päällinen kyllä syntyi kuin itsestään. Nyt on tyynynkin valmistaminen mitä yksinkertaisinta. Siihen tarvitaan vain sopivan vahvuista vaahtomuovia ja sakset.

Askeltensäästäjä keittiöön

Jokainen perheenemäntä kulkee keittiössään kilometrikaupalla päivän aikana. Yksinomaan käsien kuivaaminen voi merkitä monta askelta. Matkasta pyyhenaulakolle ja takaisin säästytään kokonaan jos esiliina on valmistettu kauniin värisestä frotee- tai vohvelikankaasta, johon voi huoleti pyyhkiä kätensä. Kevyestä ohuesta froteesta valmistetun esiliinan pesee myös käden käänteessä eikä sitä tarvitse silittää.

Yleispyyhkeitä

Puuvillapyyhkeet ovat kodin yleispyyhkeinä hyvin suosittuja monestakin syystä. Ne ovat värikkäitä ja iloisia. Niitä voi pestä kovakouraisestikin ja keittää, jolloin tietää, että pyyhkeet ovat todella puhtaat. Liisäksi puuvillapyyhkeet ovat melko huokeita hankkia talouteen.

Nykyisin on saatavana monia pyyhelaatuja. On valkaistusta ja valkaisemattomasta langasta kudottuja palttinasidoksisia laatuja, satiinisidoksisiksi kudottuja tai satiiniraidoin somistettuja, vohvelipintaisia pehmeitä pyyhkeitä sekä tietenkin varsinaisia vohveli- ja froteepyyhkeitä. Pyyhkeet voimme ostaa joko valmiiksi ommeltuina tai metreittäin, jolloin kankaan leveys vaihtelee puolen metrin kummankin puolen.

Pyyheliinasta kaitaliinaksi

Värillisiä pyyhkeitä on valkoisten ohella alettu suosia yhä enemmän. Hyvin innostuneen vastaanoton on saanut herkullisen pastellisävyiseksi kudottu pyyheliinakangas Viikon värit, jossa on seitsemän eri väriä. Kangas on satiinisidoksinen ja se jakaantuu keskeltä siten, että syntyy kaksi leveätä vyöhykettä, jotka ovat saman värin eri tummuusastetta. Viikonväri-pyyhekankaasta voidaan ommella **eriväriset pyyheliinat eri tarkoituksiin tai myös jokainen perheenjäsen voi saada oman värinsä.** Eikä tämän pyyhekankaan käyttö rajoitu ainoastaan pyyheliinoihin. Siitä saa myös hauskoja tabletteja ja kaitaliinoja.

Tampellan maastojuoksukilpailut

pidettiin Kaupin maastossa 31. 5. 63. Miesten yleinen, yli 35 v. ja alle 19 v. sarjat juoksivat n. 3 km ja muut sarjat n. 1.6 km:n matkat. Osanottajia oli yhteensä 26.

Tulokset:

Miesten yleinen sarja: 1) T. Kurki 8,58, 2) A. Tissari 8,59, 3) T. Riihijärvi 8,59, 4) O. Englund 10,53, 5) V. Pohja 12,14.

Miehet yli 35 v.: 1) O. Tolppanen 10,23, 2) O. Hämäläinen 10,29, 3) T. Salonen 10,51, 4) E. Nieminen 11,00, 5) M. Kuusirati 12,36.

Ikämiehet yli 45 v.: 1) P. Savijoki 6,37, 2) J. Koho 8,23, 3) E. Hietaniemi 8,28.

Veteraanit yli 50 v.: 1) K. Lindell 8,19, 2) V. Peltomäki 8,22, 3) E. Seppälä 8,34.

Pojat alle 19 v.: 1) P. Hietaniemi 10,25, 2) V. Vartinen 10,37.

Pojat alle 17 v.: 1) R. Riekkola 6,25, 2) V. Koskinen 6,35, 3) R. Lappalainen 6,58.

Naisten sarja: 1) Alli Mäkinen 7,09.

Naiset alle 19 v.: 1) Aune Mäkinen 7,12.

Tytöt alle 17 v.: 1) Maija-Liisa Pyrrö 8,27, 2) Ritva Kievari 8,46, 3) Leena Kotiranta 10,49.

Näin kun yhdess' ollaan . . .

Kesäisessä Pirttilässä

Kaunis ja lämmin keskikesän sää suosi Lapinniemen vanhusten Pirttilän retkeä. Oli taas hauskaa tavata tuttuja ja hyvin maistui saunakahvi Pirttilän pihakentällä siniristilipun hulmutessa leppoisessa tuulessa ja auringon heloittaessa pilvettömältä taivaalta. Oltiin yhdessä ja hauskaa oli. Välillä viritettiin yhteislauluja ja paistiin päästyä kuunneltiin maisteri Tienarin juhlapuhetta, joka antoi uutta elämänuskoa työstään vanhuuden päiviä viettämään siirtyneille. Hän tähdensi puheessaan monenlaisten harrastusten ja kanssakäymisten elävöittävää merkitystä eläkepäivinäkin. Päivällisen jälkeen katseltiin riemastuneina taiteilijoiden Asumaniemi ja Alhoniemi hauskoja esityksiä. Päivä kului rattoisasti ja viihtyisästi Pirttilässä.

Puheen vanhuksille piti fil.maisteri A. Tienari.

Vanhuksia Pirttilän kesäisen luonnon keskellä.

Vanhuksilla oli hauskaa, kun Asumaniemi esitti kuuluisan painiottelunsa.

Teollisuuden ammattikoulujen yleisurheilukilpailut 26. 8. 1963

Teollisuuden ammattikoulujen — "konepajakoulujen" — väliset yleisurheilukilpailut pidettiin ensimmäisen kerran v. 1931 ja niitä on siitä lähtien pidetty vuosittain vaihtelevin säännöin ja lajein. Nykyiset voimassaolevat säännöt on vahvistettu rehtorien kokouksessa 1956. Kilpailut järjestää vuosittain joku n. 30:stä jäsenkoulusta ja tänä vuonna sai tämän tehtävän meidän koulumme. — Tampellan konepajakoulu.

Kilpailuihin osallistui kaikkiaan 16 koulusta 90 osanottajaa joukkueen enimmäisvahvuuden ollessa sääntöjen mukaan 6 kilpailijaa, jotka kukin saavat ottaa osaa kahteen lajiin ja viestiin. Kilpailut pidettiin Pyynikin urheilukentällä maanntaina 26. 8. -63 klo 13.00. Kun urheilu ei varsinaisesti kilpailuvalmennuksena kuulu koulun ohjelmaan, ovat näissä kilpailuissa yleensä olleet ne koulut kärkitiloilla, jotka toimivat sisäoppilaitoksina, mutta vuosittainen järjestys vaihtelee huomattavasti.

Kilpailulajeja on nykyisten sääntöjen mukaan 7 sekä viesti, ja lajit suoritetaan kahdessa sarjassa: alle 17 v. ja yli 17 v. Kilpailuissa saavutettiin seuraavanlaisia tuloksia: (Tulosluettelo on halukkaiden nähtävänä konepajakoulussa).

100 m alle 17 v.: 1) K. E. Falenius, Lohja 11.3, 3) H. Pauhe, Tampella 12.4, 5) T. Peltonen Tampella 12.5, 6) J. Lamberg Tampella 12.8.

400 m yli 17 v. 2 erää: 1) I. Ollanketo, Oulu 51.0, 9) V. Vartiainen, Tampella 61.3.

300 m alle 17 v. 2 erää: 1) K. E. Falenius, Lohja 37.7, 4) H. Pauhe, Tampella 39.7.

1500 m yli 17 v.: 1) P. Koivunen, Högfors 4.17.5, 10) V. Vartiainen, Tampella 4.54.2.

Korkeus alle 17 v.: 1) M. Laukka, Oulu 175, 3) P. Nieminen, Tampella 165.

Pituus alle 17 v.: 1) T. Rinne, Kuusankoski 658, 8) T. Peltonen, Tampella 545, 9) J. Lamberg, Tampella 532.

Kuula yli 17 v.: 1) E. Salminen, Valmet J:kylä 14.89, 9) P. Kilpi, Tampella 12.59.

Keihäs alle 17 v.: 1) P. Holopainen, Valmet J:kylä 52.20, 3) P. Nieminen, Tampella 46.96.

4×100 m viesti: 1) Högfors 46.1 (Nikander, Koivunen, Mahlamäki, Iso-Koivisto), 7) Tampella 48.8 (Kilpi, Lamberg, Pauhe, Peltonen).

Koulumme joukkue saavutti seuraavat henkilökohtaiset pistesijat:

Nieminen, P.	korkeus	3.	keihäs	3.
Pauhe, H.	100 m	3.	300 m	4.
Peltonen, T.	100 m	5.	pituus	8.
Lamberg, J.	100 m	6.	„	9.
Vartinen, V.	400 m	9.	1500 m	10.
Kilpi, P.	kuula	9.		

Lajien osanottajamäärä vaihteli 8—14.

Koulujen välinen järjestys muodostui seuraavaksi:

1.	Högforsin Tehtaan konepajakoulu	53,5 p.
8.	Tampellan konepajakoulu, Tampere	18,0 „
16.	Wärtsilä-yhtymä Oy Kone ja Silta Konepajakoulu, Helsinki	—

Kilpailut sujuivat suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti, mutta olihan toimitsijakuntakin — 30 henkeä — pätevää ja kilpailutehtäviin tottunutta.

Kilpailujärjestyjä johti koulun urheiluohjaaja Heino Läheoja ja kentällä toimi kilpailujen johtajana Tyko Salonen. Avaussanat lausui rehtori K. Oksanen ja kilpailujen päätökseksi kiitti "Teollisuuden ammattikoulujen" yhdistyksen puheenjohtaja, rehtori P. Rauhala järjestäjiä ja kilpailijoita hyvin suoritetusta työstä.

K. O.

Tämänvuotiset kilpailut pidettiin Pyynikin urheilukentällä, missä järjestyksestä vastasi Tampellan konepajakoulu. Kuvamme pituushyppypaikalta.

Ajanottajien ja tarkkailijoitten joukossa nähtiin tuttuja kasvoja. Kuva maaliviivan tuntumasta.

LEIRITOUHUJA

Kaunis ja aurinkoinen kesä on jo hyvää vauhtia taittumassa syksyä kohti. Illat pimenevät ja mikäpä tällöin onkaan hauskampaa kuin muistella mennyttä kesää leireineen, jotka antoivat uutta intoa ja virkistystä talven varalle.

Entistä tapaa noudattaen pidettiin Juhannuksesta lähtien Paalijärven loma-alueella Saukkolan vanhusten virkistysleiri, joka kesti pari viikkoa. Liikkeelle olikin lähtenyt runsas vanhusten joukko käsittäen 30 kultaisen iän kerholaista. Ohjelma leirillä pyrittiin johtajien Reino Järvisen ja Pirkko Ylösen ohjauksella saamaan monivivahteiseksi. Mielenkiintoisimmiksi muodostuivat ehkä pientäkin pienempien erilaisten esineiden askartelut.

Lipunnosto ja aamuvoimistelu toivat oman arvokkaan lisänsä päivän ohjelmaan.

* * *

Osaatko ajaa suurta moottorivenettä? Tiedätkö mitä miehiä olivat Roth ja Spoof? Oletko koskaan edes kuullut Kirvessaaresta, Siperiasta l. Sappisalosta, Romppaan salmesta, Kilven salmesta, Muroleen ja Herraskosken kanavista y.m:sta? Tiedätkö missä on Helvetin järvi? Oletko käynyt Ruovedellä, Visuvedellä ja Virroilla? Missähän olikaan Tulijoki? Niin siinäpä kysymyksiä kerrakseen, jotka kiinnostavat itse kutakin hämäläistä. Ottaakseen asioista selvää pestautui kymmenisen poikaa pousuksi mv/Saukkoon "Näsimeren risteilylle", joka kesti 1.—8. 7. Monelle tosin reitti oli osaltaan jo tuttua, mutta suurimmalle osalle koko risteily oli jännittävä seikkailu historiallisilla paikoilla. Kalastusinto oli kova ja kalaakin kuului tulleen. Tällä matkalla, joka ulottui aina Herraskosken kanavalle, yövyttiin teltoissa, syötiin kahdesti päivässä keittoateria sekä välipala veneellä liikuttaessa. Meno- ja paluumatkalla poikettiin Haukkasaaressa telttasaunassa ja pidettiinpä pieniä kisojakin. Kipparina toimi "Pepsa".

Tytöt puolestaan pysyivät tänäkin kesänä uskollisina leirisaarelleen Haukkasaaressa 16.—26. 7. välisenä aikana pidettyyn tyttöleiriin otti osaa 26 tyttöä. Joukossa oli myös muutamia ruotsalaistyttöjä, joille leiri muodostui elämykseksi. Leirin päätyttyä lähtivät innokkaimmat tytöistä jälleen soutuvaellukselle, joka kesti 29. 7.—4. 8. välisen ajan ja matka ulottui Virroille ja takaisin Haukkasaareen. Soudun merkitystä kunnon kohottajana arvostivat tällä kertaa 5 reipasta tyttöä tyttösihteeri Pirkko Ylösen toimiessa kipparina. Matkantekoa suosivat kesän parhaimmat päivät ja "savolaiset" kestivät ehjinä suurimmatkin myrskyt.

* * *

Saukkolan yleiselle moottorivenevaellukselle osallistui 9 henkeä. Vaellus alkoi 9 p:nä heinäkuuta ja takaisin tulo tapahtui 14. 7. Sääolosuhteet eivät olleet niitä kauniimpia, mutta se ei mielialaa masentanut. Ennen Herraskosken kanavaa käännyttiin takaisin ja vietettiin pari päivää Haukkasaaressa kalastuksen ja telttasaunassa saunomisen merkeissä. Oli todella terveellistä elää viikko ilman radiota, televisiota, "aamuaviisia" ja muita mukavuuksia, asuntona teltta ja nuotiotuli mainiona "keittolevynä" ruoan valmistuksessa. Ajon aikana oli jokaisella mahdollisuus opetella lukemaan merikarttaa sekä ohjaamaan venettä. Tulevaa kesää ajatellen suosittelemme lämpimästi viikon tai parin risteilyä Saukolla tutustuaksenne kauneudesta kuuluisaan "Runoilijan reittiin".

Runebergin lähteellä käynti on muodostunut tavaksi.

Kaikenkaikkiaan on ilo ollut todeta, että Saukko on kovasti ollut käytössä ja on edelleenkin myöhään syksyyn, jolloin se yhteisesti laitetaan talvisäilöön ja siirrytään ohjelmassa sisätoimintaan.

Saukkolan sisätoimintakausi alkoi syyskuun puolivälissä. Sen opintoryhmät ja nuorisokerhot kutsuvat niin entisiä kuin uusiakin jäseniään viettämään vapaa-aikansa kehittävien harrastusten parissa.

Opintoryhmiä syyskaudella 1963

Tässä lueteltuihin opintoryhmiin pääsee jäseneksi 16 vuotta täyttäneet henkilöt. Opintomaksu on 2:00 toimintakaudelta (syys- ja kevätkausilta).

Maanantaisin: Posliinimaalaus, nuorempi retkeilykerho "Kulkurit", äitikerho.

Tiistaisin: Vanhempi retkeilykerho "Taapertajat", vanhusten askartelupiiri, kamerakerho.

Keskiviikkoisin: Kultaisen iän kuoro, Kultaisen iän kerho, Yhteiskunnallinen keskustelupiiri ja miesten kerho.

Torstaisin: Soittokunta, eläkemiehet, Massunmäen Maijat, naisten askartelu.

Perjantaisin: Lennokkikerho.

Mikäli ilmaantuu halukkaita kokoontuvat myöskin seuraavat ryhmät:

Miesten kerho Massunmäessä, Matkailukerho, perhekerho, ilmailukerho, Pekolan äitikerho (nuor. äitejä), Ruotsin keskustelupiiri.

Päiväkerhot: Alle kouluikäisten lasten päiväkerhot kokoontuvat joka arkipäivä: Pekolan kerhohuoneessa Ilmarinkatu 33 klo 9—12.00, Massunmäen kerhohuoneessa klo 9—12.00, Vainiokatu 8:n kerhohuoneessa klo 13.00—15.00 ja Impilinnassa Lapinniemenkatu 1:ssä klo 13.00—15.00.

Pyhäkoulu: Pyhäkoulu kokoontuu ohjaajansa ins. Antti Laineen johdolla Pekolan kerhohuoneessa Ilmarinkatu 33:ssa klo 10.

LAINAKIRJASTO AVOINNA

perjantaisin klo 17—18 Lapinniemenkatu 1:ssä.

Tyttö- ja poikakerhot kokoontuvat ilmoitustauluilla ilmoitetulla tavalla.

Syyskauden toimintasuunnitelmia:

21—22. 9. "Setlementtiralli" Järvenpäässä
28—29. 9. Retkeilypäivät Viittakivessä
5— 6. 10. Miesten kokous „
19—20. 10. Tanhukurssit Ahjolassa
12—13. 10. Toverineuvosto Viittakivessä
19—20. 10. Johtokuntien viikonloppu Viittakivessä
Poikien kalastusleiri "perunalomalla"
Urheiluleiri Pyhäinpäivänä
Kerhonjohtajien veneretki Saukolla.

Kamerakerhon kuulumisia

Tampellan kamerakerhon kevätkilpailun päättäjäiset pidettiin juhlatalossa keskiviikkona 29. 5. -63. Kilpailuun osallistui 10 kuvaajaa yhteensä 37 mustavalkoisella kuvalla ja 30 väridiapositiivilla.

I ja II palkinnon mustavalkoisten maisemaryhmässä sai Erkki Saarinen kuvallaan "Tammerkosken maisema" ja "Tammikuu", III p:n sai Ilpo Peuhkuri kuvallaan "Talven jäljet" sekä kunniakirjan kuvallaan "Kevät". Mustavalkokuvien muut kuvat ryhmässä sai Ilpo Peuhkuri I ja III palkinnon kuvillaan "Tyttö" ja "Kalasatama" sekä kunniakirjan kuvallaan "Yhteislaulu", II palkinnon sai Reijo Alhovuori kuvallaan "Iltasatu". Väridiapositiivien maisemaryhmän I p:n sai Rauno Nieminen lapinaiheisella kuvallaan "Kohti Vibusta", II p:n puolestaan vei Matti Lampinen kuvallaan "Punahonkia", III p:n sekä kunniakirjan sai Paavo Korpi kuvillaan "Jäiden kahleissa" ja "Rantatie".

Väridiapositiivien muut kuvat ryhmän I p:n sai Rauno Nieminen kuvallaan "Heikki ja Pupu", II p:n Erkki Saarinen kuvallaan "Kotileipuri", III p:n Matti Lampinen kuvallaan "Uimarannalla" ja kunniakirjan Toivo Kauppinen kuvallaan "Tyttö".

Kuvat arvosteli ins. Thurman ja johtaja Kanninen. Tampellan kamerakerhon johtokunta haluaa kiittää jäseniään osanotosta kilpailuihin ja toivottaa jatkuvaa innostusta harrastuksessa, mihin jokaisella tampellalaisella on alkavana syyskautenakin mahdollisuus liittyä.

H. A.

1. palk. saanut kuva siv. 68.

Kiitämme

Kiitän täten Tampellan Huolto r.y:tä saamastani rahasta siirtyessäni eläkkeelle.

Siiri Helander

Parhaimmat kiitoksemme Lapinniemen Puuvillatehtaan johdolle meille 28. 6. -63 järjestetystä kesäjuhlasta Pirttilässä.

Lapinniemen eläkevanhukset

Lämpimät kiitokseni Lapinniemen Puuvillatehtaan johdolle ja ent. työtovereilleni minulle osoitetusta huomaavaisuudesta 85-vuotispäivänäni 24. 5. -63.

Anselm Lehtonen

Parhaimmat kiitokset Tampellan ja Huolto r.y:n johdolle siitä, että vaimomme ja lapsemme saivat nauttia kesästä kesäkoti Koivuniemessä teidän tukenne turvin.

Lapinniemen sotainvalidit

Parhaimmat kiitokseni työnjohdolle ja työtovereilleni, jotka niin kauniilla tavalla muistivat minua 60-vuotispäivänäni.

Viljam Savolainen

Pyydän täten lausua parhaimmat kiitokseni Tampellan johdolle, dipl.ins. Forssille sekä ins. Björkenheimille siitä arvokkaasta lahjasta, jonka sain vastaanottaa miellyttävässä juhlatilaisuudessa 20. 5. -63 50 vuoden palveluksen johdosta.

Martti Hilden

Lämpimät kiitokseni Teille jokaiselle ystävällisestä huomaavaisuudestanne 12. 7. -63.

Armas Kuisma

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka muistivat minua täyttäessäni 60 vuotta.

Paavo Rinne

Sydämelliset kiitokseni Tampellan konepajan johtajille, työnjohdolle, työntekijöille, Tampellan Huolto r.y:lle, Tampellan mieskuorolaisille sekä ystäville ja tuttaville osakseni tulleesta huomaavaisuudesta edesmenneen mieheni, työnjohtaja Pentti Peltosen muiston kunnioittamisen johdosta, joka eri tavoin tuli esiin silloin, kun jouduin elämäni vaikeimmat hetket elämään.

Esteri Peltonen

Parhain kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 3. 7. -63.

Arvo Nieminen

Kiitän sydämellisesti kaikkia, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Toivo Tuomela

Sydämellinen kiitos kaikille niille, jotka muistivat minua 60 vuotispäivänäni.

Valdemar Myllys

Sydämellinen kiitokseni konepajan E-osaston insinöörille, työnjohtajille ja työtovereilleni osoittamastanne ystävällisyydestä 60-vuotispäivänäni.

Arvid Lintunen

Sydämellinen kiitos työnjohtajilleni ja työtovereilleni minulle osoittamastanne huomaavaisuudesta 18. 7. -63 johdosta.

Väinö Rikala

Sydämellinen kiitokseni kaikille niille, jotka yllättävällä tavalla muistivat minua merkkipäiväni johdosta.

Ahti Göös

Lämmin kiitos Teille, jotka muistitte minua 5. 8. -63.

Hertta Enbom

Parhaimmat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahalahjasta siirtyessäni eläkkeelle.

Yrjö Kurkinen

Lausun parhaat kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani arvokkaasta rahalahjasta pitkällisen sairauteni aikana.

Richard Suojärvi

Kiitän sydämellisesti kaikkia, jotka muistivat minua lahjoin ja kukkasin sekä onnitteluin täyttäessäni 60 vuotta.

Viljo Eerola

Sydämellinen kiitos kaikille teille, jotka kunnioititte mieheni ja isämme Arvo Albert Niemen muistoa ja otitte osaa suruumme.

Kaisa Niemi ja lapset

Kiitämme Lapinniemen Puuvillatehtaan johtoa, avustuskassaa, virkailijoita sekä Tampellan mieskuorolaisia kunnioituksesta mieheni ja isäni Sulo Arthur Koskikukan viimeisellä matkalla.

Puoliso ja tytär perheineen

Kiitän lämpimästi 2G-osaston työnjohtajaa, työtovereita sekä kaikkia niitä, jotka muistivat minua täyttäessäni 60 vuotta.

Väinö Ruhanen

Parhaimmat kiitokseni siitä ystävällisestä huomaavaisuudesta, jonka sain osakseni erotessani Tampellan konepajan palveluksesta.

Edit Tuominen

Kiitän sydämellisesti kaikkia niitä, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Tyyne Koivisto

Parhaimmat kiitokseni valkaisuosaston insinöörille, työnjohtajille sekä kaikille työtovereilleni arvokkaasta lahjasta ja kukkatervehdyksestä, jotka sain vastaanottaa 60-vuotispäivänäni 14. 6. -63.

Kalle Perä

Sydämelliset kiitokset Tampellan Huolto r.y:lle sekä kaikille, jotka ottivat osaa suruumme Otto Hyötysen kuoleman johdosta.

Omaiset

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni.

P. Laakso

Kiitän Tampellan Huolto r.y:tä saamastani rahalahjasta eläkkeelle siirtymiseni johdosta.

Uuno Mattsson

Parhain kiitos osakseni tulleesta huomaavaisuudesta 60-vuotispäivänäni.

A. Kysell

Sydämellinen kiitokseni ystävällisestä muistamisestanne 24. 7. -63.

Aleksanteri Korpula

Parhaimmat kiitokset työnjohdolle ja työtovereille, jotka muistivat minua 60-vuotismerkkipäivänäni.

Kalle Heinonen

Sydämellinen kiitoksemme kaikille niille, jotka kunnioittivat mieheni ja isämme Erkki Hieta-ahon muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Puoliso ja lapset perheineen

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua jäädessäni eläkkeelle.

Hilma Santanen

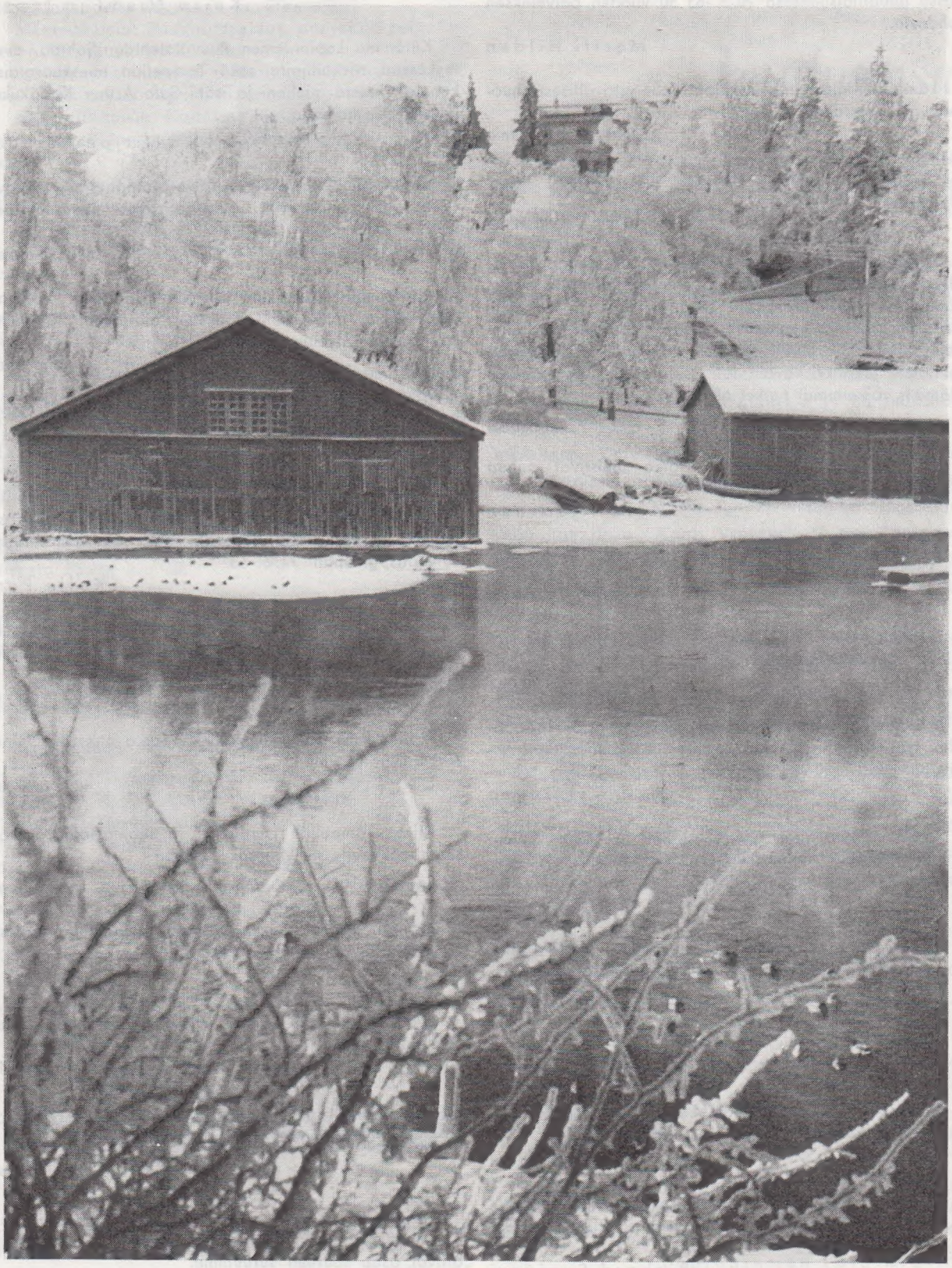

"Tammerkosken maisema" valok. Erkki Saarinen.

I palk. Tampellan kamerakerhon kevätkilpailussa.

VIRKISTYSKÄVELYKILPAILU

alkaa 1. 10. 1963

N:o 1 Varalan portin pohj. puolella, aidan vieressä männyn kyljessä.

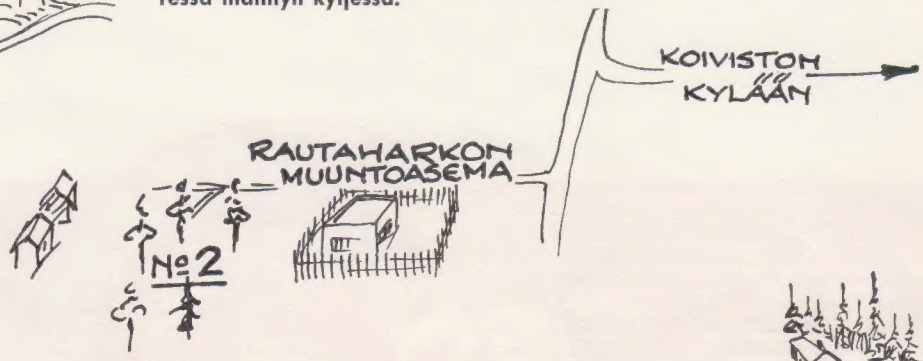

N:o 2 Rautaharkon muuntoaseman pohj. puolella kuusen kyljessä.

N:o 3 Kaupin urheilumajan saunan lähellä.

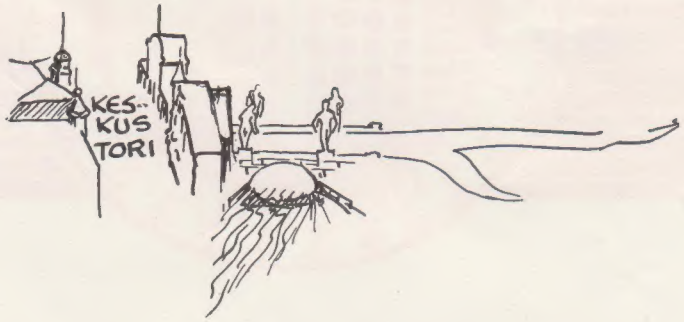

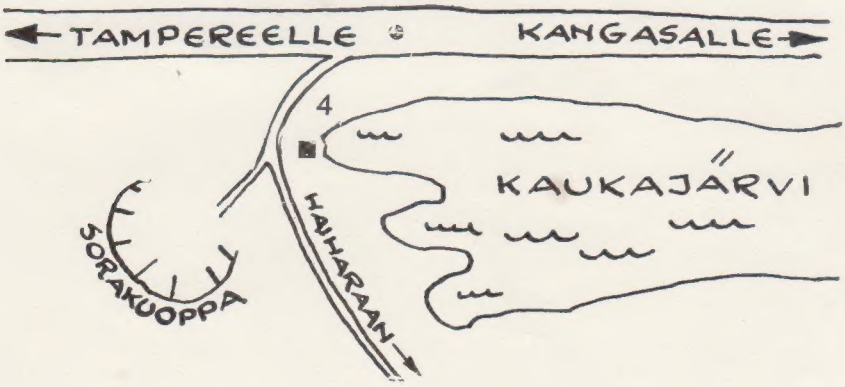

N:o 4 Haiharan tienvarressa koivun kyljessä.

N:o 5 Jänislahden pumppuasema.*)
(Uusi piste)

— Jokaisessa pisteessä "postilaatikko", mihin käynnistä jätettävä päivämäärällä, kävijän nimellä ja osastolla varustettu paperilippu.
— Vain yksi käynti päivässä ja keskimäärin neljä käyntiä viikossa.
— Kävijöiden määrästä riippuen jaetaan runsaasti palkintoja.

*) Tämä piste on lisää 1. 10. 1963 alkaen.

TAMPELLAN URHEILULAUTAKUNTA

KALEVA 19
Teiskontie 21 C 24
Laurila Antti

Tampere
Kirjapaino Hermes Oy
1963